Bundel - Commissie Welzijn van 5 april 2022

1 20:00 - Opening

2 20:02 - Vaststelling van de agenda d.d. 5 april 2022

Agenda gecombineerde commissie BME en Welzijn 5 april

3.a 20:04 - Vaststelling van de besluitenlijsten BME d.d. 8 en 15 februari 2022 en de besluitenlijst Welzijn d.d. 9 februari 2022

Ter vaststelling.

Concept Besluitenlijst BME 8 februari 2022

Besluitenlijst commissie Welzijn 9 februari 2022

Concept Besluitenlijst BME 15 februari 2022

3.b 20:05 - Vaststelling motie- en toezeggingenlijsten

Ter vaststelling.

Moties BME voor commissies april 2022

Toezeggingen BME voor commissies april 2022

Moties Welzijn voor commissies april 2022

Toezeggingen Welzijn voor commissies april 2022

4 20:06 - Inventarisatie insprekers

5 20:06 - Gemeenschappelijke Regelingen

20.15 uur - 20.30 uur
Dit is een standaard onderdeel van de commissieagenda. De raadsdelegatie van Holland Rijnland en het college kunnen hier kort onderwerpen inbrengen/terugkoppelen over aangelegenheden uit de Gemeenschappelijke Regelingen die de commissie aangaan.

6 20:11 - Raadsvoorstel Floreren in Noordwijk; Maatschappelijk programma 2022-2025 (beeldvormend)

De gemeente heeft veel verschillende taken en verantwoordelijkheden als het gaat om maatschappelijke vraagstukken. Om hier overzicht en grip op te houden zijn deze taken in dit programma samengevoegd in vijf opgaven. Met deze opgaven kunnen de gemeente en alle betrokken maatschappelijke partners en inwoners samen werken aan de uitwerking van de visie voor onze gemeente. Er wordt eerst een korte presentatie gegeven.
Na afloop wordt de commissie gevraagd of het raadsvoorstel kan worden doorgeleid naar de meningsvormende fase.
Wethouder Salman is voor de behandeling uitgenodigd.

Raadsvoorstel Floreren in Noordwijk; maatschappelijk programma 2022-2025

Raadsbesluit Floreren in Noordwijk; maatschappelijk programma 2022-2025

Bijlage Floreren in Noordwijk

Bijlage Het hoe van het maatschappelijk programma

Bijlage Monitor Maatschappelijk Programma

Bijlage Communicatie

Bijlage Advies van de ASD aan college en gemeenteraad over het Maatschappelijk Programma

7 20:56 - Raadsvoorstel Pilot Talentprogramma (beeld- en meningsvormend)

Het talentprogramma is een pilot van twee jaar. (Jonge) talenten, die recent een hbo- of een wo-opleiding succesvol hebben afgerond, komen in dienst van de gemeente Noordwijk. Zij worden ingezet op opdrachten, projecten, programma's, opgaven door de hele organisatie heen. Het is de bedoeling dat zij vanuit dit talentprogramma doorstromen naar een reguliere functie binnen gemeente Noordwijk. Op deze wijze willen we jonge medewerkers binden aan onze organisatie, goed kunnen inspelen op alle werkzaamheden die opgepakt moeten worden en de inhuur verminderen omdat we beschikken over medewerkers die hiervoor ingezet kunnen worden. Er wordt eerst een korte presentatie gegeven.
Na afloop wordt de commissie gevraagd advies uit te brengen voor de raad van 12 april.
Burgemeester Verkleij is voor de behandeling uitgenodigd.

Raadsvoorstel Talentprogramma Noordwijk

Raadsbesluit Talentprogramma Noordwijk

Versnellingsverzoek raadsvoorstel Pilot Talentprogramma

8 21:31 - Rondvraag

Commissieleden kunnen vragen voor de rondvraag voorafgaand aan de commissievergadering Welzijn tot dinsdag 16.00 uur naar griffie@noordwijk.nl sturen.

(VERVALLEN) Rondvraag lid De Moor (Bruisend Noordwijk) inzake Politie-inzet Prinsenhofschool

9 21:36 - Sluiting

Agenda Gecombineerde commissie BME & Welzijn

Subtitel	Gecombineerde commissie Bestuur, Middelen en Economie en commissie Welzijn
Datum	05-04-2022
Tijd	20:00 - 21:31
Locatie	Raadzaal, gemeentekantoor Noordwijkerhout
Voorzitter	L. Koppel

1 20:00	**Opening**
2 20:02	**Vaststelling van de agenda d.d. 5 april 2022**
3.a 20:04	**Vaststelling van de besluitenlijsten BME d.d. 8 en 15 februari 2022 en de besluitenlijst Welzijn d.d. 9 februari 2022 (volgt nog)** Ter vaststelling.
3.b 20:05	**Vaststelling motie- en toezeggingenlijsten (volgt nog)** Ter vaststelling.
4 20:06	**Inventarisatie insprekers**
5 20:06	**Gemeenschappelijke Regelingen** 20.15 uur - 20.30 uur Dit is een standaard onderdeel van de commissieagenda. De raadsdelegatie van Holland Rijnland en het college kunnen hier kort onderwerpen inbrengen/terugkoppelen over aangelegenheden uit de Gemeenschappelijke Regelingen die de commissie aangaan.
6 20:11	**Raadsvoorstel Floreren in Noordwijk; Maatschappelijk programma 2022-2025 (beeldvormend)** De gemeente heeft veel verschillende taken en verantwoordelijkheden als het gaat om maatschappelijke vraagstukken. Om hier overzicht en grip op te houden zijn deze taken in dit programma samengevoegd in vijf opgaven. Met deze opgaven kunnen de gemeente en alle betrokken maatschappelijke partners en inwoners samen werken aan de uitwerking van de visie voor onze gemeente.

Na afloop wordt de commissie gevraagd of het raadsvoorstel kan worden doorgeleid naar de meningsvormende fase.
Wethouder Salman is voor de behandeling uitgenodigd.

7 Raadsvoorstel Pilot Talentprogramma (beeld- en meningsvormend)

20:56

Het talentprogramma is een pilot van twee jaar. (Jonge) talenten, die recent een hbo- of een wo-opleiding succesvol hebben afgerond, komen in dienst van de gemeente Noordwijk. Zij worden ingezet op opdrachten, projecten, programma's, opgaven door de hele organisatie heen. Het is de bedoeling dat zij vanuit dit talentprogramma doorstromen naar een reguliere functie binnen gemeente Noordwijk. Op deze wijze willen we jonge medewerkers binden aan onze organisatie, goed kunnen inspelen op alle werkzaamheden die opgepakt moeten worden en de inhuur verminderen omdat we beschikken over medewerkers die hiervoor ingezet kunnen worden. Er wordt eerst een korte presentatie gegeven.

Na afloop wordt de commissie gevraagd advies uit te brengen voor de raad van 12 april.
Burgemeester Verkleij is voor de behandeling uitgenodigd.

8 Rondvraag

21:31

Commissieleden kunnen vragen voor de rondvraag voorafgaand aan de commissievergadering Welzijn tot dinsdag 16.00 uur naar griffie@noordwijk.nl sturen.

9 Sluiting

21:31

Besluitenlijst van de commissie Bestuur, Middelen en Economie
8 februari 2022

Voorzitter:
Mw. Warmerdam

Griffier:
Dhr. Zoodsma

Leden:
Mw. Visser-Danser
Dhr. Rodenburg
Mw. Cramer
Mw. Van der Vossen
Mw. Dol
Dhr. De Moor
Dhr. Van Dormolen
Dhr. Van Herwaarden
Dhr. De Jong
Dhr. Vermeulen
Dhr. Gutlich
Dhr. Caspers
Dhr. Vermeulen
Dhr. Van Tol
Mw. W.J.M. Meiland (GL)
Dhr. Zwart
Mw. Leeffers
Dhr. Koppel
Dhr. Van Haaster
Mw. Brink

Portefeuillehouders
Dhr. Ter Hark
Mw. Verkleij

Nr.	***Onderwerp***	***Advies/opmerkingen***	***Toezeggingen***
1	Opening		
2	Vastelling van de agenda	-De voorzitter stelt voor de rondvraag na het agendapunt 'Gemeenschappelijk Regelingen' te behandelen.	
3a.	Besluitenlijsten commissies BME van 5 oktober en 28 oktober 2021.	De besluitenlijst wordt conform vastgesteld.	
3b.	Motie- en toezeggingenlijsten	De commissie stelt de motie- en toezeggingenlijsten vast.	
4.	Inventarisatie spreekrecht	Er zijn geen insprekers.	
5.	Gemeenschappelijke regelingen	Niemand wilt bij dit agendapunt het woord voeren.	
10.	Rondvraag	-Lid De Jong (CDA) heeft een rondvraag ingediend inzake afvalverwerking van burgers. Deze wordt beantwoord door burgemeester Verkleij.	
6.	**Beeldvormend** Presentatie Politiecijfers Veiligheid 2021	Er wordt een korte presentatie gegeven door de heer P. Koot en de heer R. Hoek van de politie. Vervolgens hebben de leden onder andere opmerkingen en vragen over: -Het behoud van de steunpunten in Noordwijk en Noordwijkerhout. -De toename van huiselijk geweld als gevolg van de coronacrisis.	

Nr.	*Onderwerp*	*Advies/opmerkingen*	*Toezeggingen*
		Advies: Er wordt geen advies gevraagd van de commissie BME.	
7.	**Beeld- en meningsvormend** Raadsvoorstel Corona Noodsteun 2022	Er wordt een korte mondeling toelichting gegeven door wethouder Ter Hark. Vervolgens hebben de leden onder andere opmerkingen en vragen over: -De organisaties die gebruik hebben gemaakt van de noodsteun. **Advies**: Hamerstuk voor de raad van 22 februari 2022.	
8.	**Meningsvormend** Raadsvoorstel Nota Inwonersparticipatie	Er wordt een korte mondeling toelichting gegeven door wethouder Ter Hark. De leden hebben onder andere opmerkingen en vragen over: -De rol van de adviesraden. -De evaluatie van de inwonersparticipatie. -De mogelijkheid tot lokale referenda. **Advies:** Hamerstuk voor de raad van 22 februari 2022.	
9.	**Meningsvormend** Raadsvoorstel Kuuroordvisie Noordwijk	Er wordt een korte mondeling toelichting gegeven door wethouder Ter Hark. De leden hebben onder andere opmerkingen en vragen over: -Hoe natuurbehoud geborgd gaat worden binnen de kuuroordvisie. -De ruimtelijke inpassingen van de gewenste voorzieningen. -Het maatschappelijk nut en het lokale belang van de Kuuroord-status. **Advies:** Bespreekstuk voor de raad van 22 februari 2022.	
11.	Sluiting	Sluiting om 23:20	

Gewijzigd / ongewijzigd vastgesteld op 4 april 2022.

griffier, voorzitter,

Voorzitter:
Dhr. Beugelsdijk

Griffier:
Dhr. Hermans

Leden:

Mw. Brink
Dhr. Brouwer
Mw. Dol
Dhr. Van Haaster
Dhr. Koppel
Dhr. Van Kouwen
Dhr. Van der Klugt
Mw. C.M.A. Meiland
Mw. Warmerdam
Dhr. Duijndam
Mw. Van Dokkum
Mw. Drijver
Dhr. Duivenvoorde
Dhr. De Moor
Mw. Smeltink
Dhr. Vissers

Besluitenlijst Commissie Welzijn
9 februari 2022

Portefeuillehouders
Dhr. Salman

Nr	***Onderwerp***	***Besluit***	***Opmerkingen en toezeggingen***
1	Opening		
2	Vaststelling agenda	De agenda wordt conform vastgesteld.	
3a	Vaststelling van de besluitenlijst van 12 januari 2021	De besluitenlijst wordt conform vastgesteld.	
3b	Vaststelling motie- en toezeggingenlijsten	De commissie stelt de motie- en toezeggingenlijsten vast.	
4	Inventarisatie insprekers	Mevrouw Vink spreekt in bij agendapunt 7.	
5	Gemeenschappelijke regelingen	Er zijn geen mededelingen.	
6	Presentatie Voor ieder 1 (Beeldvormend)	De commissie heeft vragen en opmerkingen over onder meer: - wachttijden (en de termijnen); - Elektronisch patiëntendossier (ECD); - vroeg signalering; - indicatoren; - prestatieovereenkomst - doorgeleiding van patiënten die niet geholpen kunnen worden	Aanwezig zijn: - Wethouder Salman is voor de behandeling uitgenodigd. - Dhr. Van der Graaf (Adviseur Maatschappij) - Mevr. Coomans (Adviseur maatschappij) - Stichting voor ieder 1

Nr	***Onderwerp***	***Besluit***	***Opmerkingen en toezeggingen***
7	Raadsvoorstel Verordening Jeugdhulp 2022 (beeldvormend en meningsvormend)	De commissie heeft vragen en opmerkingen over onder meer: - speelruimte voor de gemeente Noordwijk vanwege de regionale afstemming; - advies van de Adviesraad sociaal domein; - strategisch doel; - spiegelen aan het ondersteuningsplan - het verkorten van wachttijden; - fase van de transformatie	Aanwezig zijn: - Wethouder Salman - Dhr. Davides (adviseur Maatschappij) - Mevr. Vink spreekt in bij dit onderwerp. - Er komt een schriftelijk reactie inzake het ondersteuningsplan. Wethouder Salman **zegt toe** om het advies van de adviesraad naar de raad te versturen. Wethouder Salman **zegt toe** om het ondersteuningsplan nader uit te werken.
8	Preventieprogramma Jeugd Noordwijk (beeldvormend)	De commissie heeft vragen en opmerkingen over onder meer: - Hoe bereik je de juiste doelgroepen; - alcohol ontmoedigingsbeleid; - pogingen om jeugd te bereiken (via hotspots); - gezondheidsmonitor; - nieuw aanbod preventienetwerk - armoedebestrijding	Aanwezig zijn: - Wethouder Salman Voor de presentatie: - Dhr. Turenhout (medewerker onderwijs; sport en subsidies A - Mevr. Van Mill (netwerkregisseur Jeugd) - Mevr. Spies (directeur Welzijnskwartier)
9	Raadsvoorstel Floreren in Noordwijk; Maatschappelijk programma 2022-2025 (beeldvormend)	- Niet behandeld in deze commissievergadering.	
10	Rondvraag	De Rondvraag van lid Smeltink (Lijst Salman Noordwijk) over gratis zelftest voor minima wordt doorgeschoven naar de uitloopvergadering BME d.d. 15 februari.	
11	Sluiting	Om 23:51 uur	

Gewijzigd / ongewijzigd vastgesteld op 5 april 2022

griffier, voorzitter,

Voorzitter:
Mw. Warmerdam

Griffier:
Dhr. Zoodsma

Leden:

Dhr. De Moor
Dhr. De Mooij
Mw. Cramer
Dhr. Rodenburg
Dhr. Van Bockhove
Dhr. Treur
Dhr. Knapp
Dhr. Van Dormolen
Dhr. Gutlich
Mw. Van Der Vossen
Dhr. De Jong
Dhr. Caspers
Dhr. Vermeulen
Dhr. Van Tol
Mw. W.J.M. Meiland (GL)
Dhr. Zwart
Mw. Leeffers
Mw. Brink
Dhr. Koppel
Dhr. Van Haaster

Portefeuillehouders
Dhr. Salman
Mw. Verkleij

Besluitenlijst van de commissie Bestuur, Middelen en Economie (Uitloopavond) 15 februari 2022

Nr.	***Onderwerp***	***Advies/opmerkingen***	***Toezeggingen***
1	Opening		
2	Vastelling van de agenda	-Ordevoorstel van de voorzitster om agendapunt 5 van de agenda af te voeren. Deze vragen worden namelijk schriftelijk gesteld. -Ordevoorstel van lid Koppel (GroenLinks) om agendapunt 4 'Strandnota 2022-2026' alleen beeldvormend te behandelen. Dit voorstel is met 13V/14T verworpen.	
3.	**Beeld- en meningsvormend** Raadsvoorstel Protocol Integriteitsmeldingen gemeente Noordwijk 2022	Er wordt een korte mondelinge toelichting gegeven door burgemeester Verkleij. Vervolgens hebben de leden onder andere opmerkingen en vragen over: -De rol van de gemeentesecretaris. -Een in te stellen integriteitscoördinator of integriteitscommissie. -De uitvoering van het Protocol. **Advies**: Hamerstuk voor de raad van 22 februari.	
4.	**Beeld- en meningsvormend** Raadsvoorstel Strandnota 2022-2026	Er zijn 8 insprekers bij dit agendapunt: 1.Dhr. van Exter – BubbelsBeach 2.Dhr. Balk – De Strandvereniging 3.Dhr. Smit – Ruiterscollectief 4.Dhr. Alders – LEXSURFSCHOOL 5.Dhr. van Splunter – KSNoordwijk 6.Dhr. van Reisen – Stichting Duinpaviljoen Cultureel Noordwijk 7.Mw. Schouten – Stichting Noordduinen	Wethouder Salman **zegt toe** het woord 'foilen' te schrappen uit de Strandnota en dat er een onderscheid gemaakt wordt tussen gemotoriseerde en niet-gemotoriseerde voertuigen. Wethouder Salman **zegt toe** een document naar de raad te sturen waarin wordt

Nr.	*Onderwerp*	*Advies/opmerkingen*	*Toezeggingen*
		8.Dhr. Admiraal - Kitesurfvereniging Hierna geven wethouder Salman en de heer Kouch een korte presentatie. Vervolgens hebben leden onder andere opmerkingen en vragen over: -Het participatietraject met betrekking tot dit raadsvoorstel. -De handhaving van deze nota. -Het inhuren van een extern bureau die de Strandnota heeft opgesteld. **Advies:** Bespreekstuk voor de raad van 22 februari.	aangegeven welke partij/welk persoon welke reactie op de concept Strandnota heeft gegeven, zoals verwerkt zijn in de Inspraaknota. Wethouder Salman **zegt toe** de definitie van het college van 'een strandreservaat' naar de raad te sturen. Wethouder Salman **zegt toe** uit te zoeken of er al twee parkeerplekken voor strandpaviljoeneigenaren zijn verwerkt in de nota, anders wordt dit aangepast.
5.	~~**Rondvraag**~~ **Agendapunt vervallen**	-Mevrouw Smeltink (LSN) heeft een rondvraag ingediend inzake gratis zelftesten voor minima.	
6.	Sluiting	Sluiting om 23:10	

Gewijzigd / ongewijzigd vastgesteld op 4 april 2022.

griffier, voorzitter,

Commissie Bestuur, Middelen en Economie

Openstaande moties Noordwijk vanaf 1 januari 2019 bijgewerkt tot 23 februari 2022

Onderwerp motie	Datum motie	Termijn	Stand van Zaken	Portefeuille-houder(s)	Link
~~Motie Toegang tot de vloedlijn voor mindervaliden~~	~~5-11-2019~~	~~Q1 2022~~	~~Veegbrief (ID 2709) AFDOEN~~ ~~23-01-2022: De strandnota wordt in Q1 2022 aan de raad worden voorgelegd. Hierin wordt de afdoening van de motie toegang tot de vloedlijn voor mindervaliden meegenomen.~~ ~~31-01-2021: Dit wordt onderzocht en opgenomen in de nieuwe Strandnota die in voorbereiding is.~~ ~~09-08-2020: onderdeel van de retail- en horecavisie is de Strandvisie (Q4 2020). Hieruit volgt de Strandnota met uitvoeringsprogramma waarin de motie wordt meegenomen.~~	~~Salman~~	~~Veegbrief maart 2022 (ID 2709)~~
~~Motie behoeften ondernemers~~	~~8-7-2020~~	~~Q1 2022~~	~~Veegbrief (ID 2709) AFDOEN~~ ~~28-10-2021 In Q1 2022 wordt de raad geïnformeerd~~ ~~23-07-2021: Hierover wordt de raad in Q3 2021 geinformeerd.~~	~~Ter Hark~~	~~Veegbrief maart 2022 (ID 2709)~~
~~Motie Initiatief stichting Duinpaviljoen Cultureel Noortwyck~~	~~14-7-2020~~	~~Q2 2022~~	~~Veegbrief (ID 2709) AFDOEN~~ ~~22-09-2020: Er is overleg geweest met Stichting Duinpaviljoen Cultureel Noortwyck. De stichting is aan zet door middel van het uitvoeren van een haalbaarheidsstudie. Als er verder nog informatie van de gemeente benodigd is, zullen wij die verstrekken. Een vervolgafspraak met de Stichting wordt gepland zodra de haalbaarheidsstudie afgerond is. Zodra haalbaarheidsstudie wordt ingediend zal ook de gemeenteraad worden geinformeerd.~~	~~Ter Hark~~	~~Veegbrief maart 2022 (ID 2709)~~
~~Actuele motie lid Duivenvoorde (CDA) en Meiland (NZLokaal) over het behoud publieksbalie Noordwijkerhout~~	~~27-10-2020~~	~~Q1 2022~~	~~Raadsbrief (ID 2701) AFDOEN~~	~~Verkleij~~	~~Raadsbrief (ID 2701)~~

Onderwerp motie	Datum motie	Termijn	Stand van Zaken	Portefeuille-houder(s)	Link
~~GEWIJZIGDE Motie (aangenomen) lid Gutlich (D66) Ruimte voor de nieuwe Raad~~	~~10-11-2021~~	~~Q1 2022~~	~~Veegbrief (ID 2709) AFDOEN~~	~~Ter Hark~~	~~Veegbrief maart 2022 (ID 2709)~~
Motie Gutlich (D66) e.a. over uitvoeringsplan Strandnota	22-2-2022				
Aangepaste Actuele motie lid Gutlich (D66) inzake Kuuroordvisie, een Plan van Aanpak voor Opwaardering	22-2-2022				

NB: Als een motie is ~~doorgestreept~~, dan wordt voorgesteld om deze als afgehandeld te beschouwen en af te voeren.
Bij (ongewijzigde) vaststelling van de motie- en toezeggingenlijst wordt de betreffende motie afgevoerd.

Gewijzigd / ongewijzigd vastgesteld 5 april 2022

griffier, voorzitter,

Commissie Bestuur, Middelen en Economie

Openstaande toezeggingen Noordwijk vanaf 1 januari 2019 bijgewerkt tot 29 maart 2022

Datum	Orgaan	Onderwerp	Toezegging	Termijn	Stand van Zaken	Portefeuille-houder(s)
2-03-21	CIE	Raadsvoorstel Nota Lokale Heffingen	Portefeuillehouder Ter Hark zegt toe de vragen over het mandaat van de parkeerpolitie en het aantal wielklemmen te beantwoorden.	Q2 2022	09-03-2021 Brief college over afdoening toezegging over mandaat. Antwoord op de vraag over wielklemmen volgt later.	Ter Hark
1-6-2021	CIE	Raadsvoorstel Boek Grondbedrijf	Toegezegd wordt om in het Boek Grondbedrijf van volgend jaar de volgende punten op te nemen: - Een totaal conclusie van het jaar - Een apart overzicht van alle winstnemingen	Q2 2022	13-03-2022 Voortgang is meegenomen in de VEEGBRIEF De punten worden opgenomen in het nieuwe Boek Grondbedrijf dat momenteel ambtelijk in voorbereiding is.	Ter Hark
~~1-6-2021~~	~~CIE~~	~~Raadsvoorstel Boek Grondbedrijf~~	~~Wethouder Van den Berg zegt toe de vraag over de stand van zaken over de Zilt door wethouder Ter Hark te laten beantwoorden~~	~~Q2 2022~~	~~13-03-2022 VEEGBRIEF (ID 2709) AFDOEN~~ ~~.~~	~~Ter Hark~~
1-6-2021	CIE	Raadsvoorstel Boek Grondbedrijf	Wethouder Van den Berg zegt toe de vraag waarom de RIF bijdrage niet bij de Schippersweg is ingezet.	Q2 2022	13-03-2022 Het antwoord op deze vraag volgt in kwartaal 2 2022.	Ter Hark
~~1-6-2021~~	~~CIE~~	~~Raadsvoorstel zienswijze Begroting Holland Rijnland~~	~~Burgemeester Verkleij zegt toe de vraag over de hoogte van de legeskosten bij Holland Rijnland schriftelijk te beantwoorden.~~	~~Q1 2022~~	~~13-03-2022 Raadsbrief (ID 2487) AFDOEN~~	~~Verkleij~~
22-6-2021	Raad	Raadsvoorstel benoeming lid Auditcommissi	De griffie zoekt uit waarom er gekozen is om met terugwerkende kracht het lid te benoemen.	Q2 2022		Griffie
6-7-2021	CIE	Raadsvoorstel Boek Grondbedrijf 2021	Wethouder Ter Hark zegt toe de raad een antwoord te sturen op de vraag wat de risico's zijn als er gebruik wordt gemaakt van het weerstandsvermogen in 2021,	Q2 2022	13-03-2022 De beantwoording wordt opgenomen in het raadsvoorstel voor het nieuwe Boek Grondbedrijf dat momenteel ambtelijk in voorbereiding is.	Ter Hark
~~6-7-2021~~	~~CIE~~	~~Raadsvoorstel Boek Grondbedrijf 2021~~	~~Wethouder Ter Hark zegt toe de raad een antwoord te sturen op de vraag welke percelen onder de Groninger akte vallen.~~	~~Q1 2022~~	~~13-03-2022 VEEGBRIEF (ID 2709) AFDOEN~~	~~Ter Hark~~
~~14-9-2021~~	~~CIE~~	~~Toezeggingen-lijst~~	~~Wethouder Van den Berg zegt toe uit te zoeken waarom de raad geen verslagen van adviesraden meer krijgt.~~	~~Q1 2022~~	~~13-03-2022 VEEGBRIEF (ID 2709) AFDOEN~~	~~Ter Hark~~
28-9-2021	Raad	Raadsvoorstel Retail- & Horecavisie	Wethouder Ter Hark zegt toe om ten aanzien van het uitvoeringsprogramma de gemeenteraad een keer per jaar van een terugkoppeling te voorzien	Q4 2022	13-03-2022 VEEGBRIEF: Staande toezegging	Ter Hark

Datum	Orgaan	Onderwerp	Toezegging	Termijn	Stand van Zaken	Portefeuille-houder(s)
10-11-2021	Raad	Begrotingsraad	Burgemeester Verkleij zegt een bijeenkomst/gesprek met de raad toe over organisatieontwikkeling en alles wat daarbij komt kijken.	Q2 2022	13-03-2022 Aan de raad is een toezegging gedaan om u te informeren over de organisatieontwikkeling van de ambtelijke organisatie. In deze brief leest u er meer over. In verband met het vertrek van betrokken medewerker is het helaas niet mogelijk om u deze raadsperiode nog te informeren. Bij het introductieprogramma van de nieuwe raad zal er een informatiemoment worden gepland met de organisatieadviseur over de organisatieontwikkeling.	Verkleij
~~16-11-2021~~	~~CIE~~	~~Raadsvoorstel BIZ bedrijventerrein Gravendam~~	~~Wethouder Ter Hark zegt toe terug te komen op de vraag hoe de staffel in elkaar zit.~~	~~Q1 2022~~	~~Raadsbrief (ID 2539) AFDOEN~~	~~Ter Hark~~
~~16-11-2021~~	~~CIE~~	~~Raadsvoorstel BIZ bedrijventerrein Gravendam~~	~~Wethouder Ter Hark zegt toe terug te komen op de vraag of er ook camera's gericht zijn op openbaar gebied op het bedrijventerrein en zo ja, of dat ook juridisch geborgd is.~~	~~Q1 2022~~	~~Raadsbrief (ID 2539) AFDOEN~~	~~Ter Hark~~
~~7-12-2021~~	~~CIE~~	~~Raadsvoorstel Najaarsnota 2021~~	~~Wethouder Ter Hark zegt toe schriftelijk terug te komen op de vraag of de huur die de gemeente binnenhaalt niet te laag is in vergelijking met de waarde van de woningen (Product 33: volkshuisvestingsbeleid).~~	~~Q2 2022~~	~~Raadsbrief (ID 2739) AFDOEN~~	~~Ter Hark~~
~~7-12-2021~~	~~CIE~~	~~Raadsvoorstel Rekenkamerrapport Bescherming Persoonsgegevens Noordwijk~~	~~Burgemeester Verkleij zegt toe terug te komen op de vraag wanneer, hoe en waarom er namen weggelakt worden in stukken en waarom de namen in deze stukken zijn weggelakt.~~	~~Q1 2022~~	~~13-03-2022 VEEGBRIEF (ID 2709) AFDOEN~~	~~Verkleij~~
~~11-1-2022~~	~~CIE~~	~~Raadsvoorstel Nota Inwonersparticipatie~~	~~Wethouder Ter Hark zegt toe uit te zoeken hoe het staat met de uitvoering van de motie 'Samen onze wijken nog mooier' van VVD, DOEN! en Bruisend Noordwijk van juli 2020 en of de uitvoering van de motie verankererd kan worden in deze nota.~~	~~Q1 2022~~	~~Wethoudersbrief (ID 2654) AFDOEN~~	~~Ter Hark~~

Datum	Orgaan	Onderwerp	Toezegging	Termijn	Stand van Zaken	Portefeuille-houder(s)
~~11-1-2022~~	~~CIE~~	~~Raadsvoorstel Nota Inwonersparticipatie~~	~~Wethouder Ter Hark zegt toe de nota op de volgende punten aan te passen: 1. Niet initiatiefnemer verantwoordelijk houden voor participatie, maar alleen de gemeente. 2. Paragraaf openemen in de nota over de rol van de ambtenaar. 3. De term 'Noordwijker' veranderen in 'de inwoners'.~~	~~Q1 2022~~	~~Wethoudersbrief (ID 2654) AFDOEN~~	~~Ter Hark~~
~~11-1-2022~~	~~CIE~~	~~Raadsvoorstel Nota Inwonersparticipatie~~	~~Wethouder Ter Hark zegt toe uit te zoeken of er al evaluaties zijn van gemeenten die al met het beoogde participatiekader werken.~~	~~Q1 2022~~	~~Wethoudersbrief (ID 2654) AFDOEN~~	~~Ter Hark~~
~~11-1-2022~~	~~CIE~~	~~Raadsvoorstel Kuuroordvisie Noordwijk~~	~~Wethouder ter Hark zegt toe het raadsvoorstel aan te passen, omdat 'wat we willen bereiken' en 'wat we ervoor gaan doen' nu dezelfde tekst bevat.~~	~~Q1 2022~~	~~Wethoudersbrief (ID 2956) AFDOEN~~	~~Ter Hark~~
~~11-1-2022~~	~~CIE~~	~~Raadsvoorstel Kuuroordvisie Noordwijk~~	~~Wethouder ter Hark zegt toe het wetenschappelijk rapport van de Kuurarts naar de raad toe te sturen.~~	~~Q1 2022~~	~~Wethoudersbrief (ID 2956) AFDOEN~~	~~Ter Hark~~
15-2-2022	CIE	Raadsvoorstel Strandnota 2022-2026	Wethouder Salman zegt toe het woord 'foilen' te schrappen uit de Strandnota en dat er een onderscheid gemaakt wordt tussen gemotoriseerde en niet-gemotoriseerde voertuigen			Salman
15-2-2022	CIE	Raadsvoorstel Strandnota 2022-2026	Wethouder Salman zegt toe een document naar de raad te sturen waarin wordt aangegeven welke partij/welk persoon welke reactie op de concept Strandnota heeft gegeven, zoals verwerkt zijn in de			Salman
15-2-2022	CIE	Raadsvoorstel Strandnota 2022-2026	Wethouder Salman zegt toe de definitie van het college van 'een strandreservaat' naar de raad te sturen.			Salman
15-2-2022	CIE	Raadsvoorstel Strandnota 2022-2026	Wethouder Salman zegt toe uit te zoeken of er al twee parkeerplekken voor strandpaviljoeneigenaren zijn verwerkt in de nota, anders wordt dit aangepast.			Salman

NB: Als een toezegging is ~~doorgestreept~~, dan wordt voorgesteld om deze als afgehandeld te beschouwen en af te voeren.

Datum	Orgaan	Onderwerp	Toezegging	Termijn	Stand van Zaken	Portefeuille-houder(s)

Bij (ongewijzigde) vaststelling van de motie- en toezeggingenlijst wordt de betreffende toezegging afgevoerd.

Gewijzigd / ongewijzigd vastgesteld 5 april 2022

griffier, voorzitter,

Commissie Welzijn

Openstaande moties Noordwijk vanaf 1 januari 2019 bijgewerkt tot 23 februari 2022

Onderwerp motie	Datum motie	Termijn	Stand van Zaken	Portefeuille-houder(s)	Link
Motie leden Van Tol (PUUR) en Van Dokkum (PvdA) over meer impact voor minima	22-6-2021	Q2 2022	13-03-2022 Voortgang is opgenomen in de veegbrief 15-11-2021: Er is een voortgangsbericht naar de raad verstuurd dat de afhandeling is voorzien in april 2022.	Salman	
~~Motie leden Van Dokkum (PvdA) e.a. over extra geld voor jeugdzorg~~	~~29-6-2021~~	~~Q1 2022~~	~~24-2-2022 Raadsbrief (ID 333 Schriftelijke vragen) AFDOEN~~ ~~25-11-2021 Formele beantwoording vindt nog plaats. In de beantwoording van de technische vragen bij de begroting 2022 is deze motie aan de orde geweest.~~	~~Salman~~	~~Raadsbrief (ID 333) schriftelijke vragen~~
~~Motie lid Smeltink (Lijst Salman Noordwijk) e.a. over aanpassingen speeltuinen~~	~~28-9-2021~~	~~Q1 2022~~	~~13-03-2022 Raadsbrief (ID 2692) AFDOEN~~ ~~24-11-2021 Conform advies college. Raadsbrief wordt verzonden~~	~~Alkemade~~	~~Raadsbrief (ID 2692)~~

NB: Als een motie is ~~doorgestreept~~, dan wordt voorgesteld om deze als afgehandeld te beschouwen en af te voeren.
Bij (ongewijzigde) vaststelling van de motie- en toezeggingenlijst wordt de betreffende motie afgevoerd.

Gewijzigd / ongewijzigd vastgesteld 5 april 2022

griffier, voorzitter,

Commissie Welzijn

Openstaande toezeggingen Noordwijk vanaf 1 januari 2019 bijgewerkt tot 29 maart 2022

Datum	Orgaan	Onderwerp	Toezegging	Termijn	Stand van Zaken	Portefeuille-houder(s)
8-06-21	Cie	Raadsvoorstel Tijdelijke multifunctionele hal tervervanging van De Schelft	Wethouder Van den Berg zegt toe het gebruik van de tijdelijke hal te monitoren	Q1 2022 tot Q4 2025	13-03-2022 VEEGBRIEF Staande toezegging	Ter Hark
30-06-21	Cie	Raadsvoorstel Uitvoeringsplan Speelruimte 2021-2025	Wethouder Van den Berg zegt toe de vraag over het integraal maken van speelruimten schriftelijk te beantwoorden.	Q2 2022		Alkemade
15-09-21	Cie	Raadsvoorstel Uitvoeringsplan Speelruimte 2021-2025	Wethouder Van den Berg zegt toe om een schriftelijke reactie te geven op de suggestie om voor iedere kern een grote kern speeltuin te ontwikkelen.	Q2 2022		Alkemade
6-11-21	Cie	Raadsvoorstel Uitvoeringsplan Speelruimte 2021-2025	Wethouder Van den Berg zegt toe speelplekken schoon te maken en te registeren.	Q2 2022		Alkemade
~~6-10-21~~	~~Cie~~	~~Leerlingen-vervoer~~	~~Wethouder Salman informeert de raad indien er nieuwe ontwikkelingen zijn ten aanzien van het leerlingenvervoer.~~	~~Q1 2022~~	~~12-1-2022:Op 12 januari 2022 is een raadsbrief verstuurd met de ontwikkelingen in het leerlingenvervoer (ID 2617) AFDOEN~~	~~Salman~~
9-02-22	Cie	Raadsvoorstel Verordening Jeugdhulp 2022	Wehouder Salman zegt toe om (zodra de leidende principes zijn vastgesteld) de commissie tijdens een comissievergadering te informeren over welke stappen er samen met de belanghebbenden zijn gemaakt.			Salman
9-02-22	Cie	Raadsvoorstel Verordening Jeugdhulp 2022	Wethouder Salman zegt toe om het advies van de adviesraad naar de raad te versturen.			Salman
9-02-22	Cie	Raadsvoorstel Verordening Jeugdhulp 2022	Wethouder Salman zegt toe om het ondersteuningsplan nader uit te werken.			Salman

NB: Als een toezegging is ~~doorgestreept~~, dan wordt voorgesteld om deze als afgehandeld te beschouwen en af te voeren.
Bij (ongewijzigde) vaststelling van de motie- en toezeggingenlijst wordt de betreffende toezegging afgevoerd.

Datum	Orgaan	Onderwerp	Toezegging	Termijn	Stand van Zaken	Portefeuille-houder(s)

Gewijzigd / ongewijzigd vastgesteld 5 april 2022

griffier, voorzitter,

Raadsvoorstel

Floreren in Noordwijk; maatschappelijk programma 2022-2025

Aan	: de gemeenteraad
Van	: College van B&W
Datum	: 1 februari 2022
Portefeuillehouder:	: Wethouder Salman
Programma	: Programma 7: Sociaal Domein en Volksgezondheid
Zaaknummer	: 97983

Voorgesteld besluit

I) De nota “Floreren in Noordwijk; maatschappelijk programma 2022-2025” vast te stellen;
II) Voor de uitvoering van dit programma voor de jaren 2022 en 2023 een totaal budget van € 194.000 ter beschikking te stellen;
III) Het budget van € 194.000 te dekken uit de reserve sociaal domein.

Kern van het voorstel

De gemeente heeft veel verschillende taken en verantwoordelijkheden als het gaat om maatschappelijke vraagstukken. Om hier overzicht en grip op te houden zijn deze taken in dit programma samengevoegd in vijf opgaven. Met deze opgaven kunnen de gemeente en alle betrokken maatschappelijke partners en inwoners samen werken aan de uitwerking van de visie voor onze gemeente.

Aanleiding

Op 1 juli 2022 gaat de Omgevingswet in. Ter voorbereiding op de Omgevingswet is een Omgevingsvisie opgesteld. Voor het maatschappelijk domein hebben we deze visie uitgewerkt in een programma. De ambitie van de Omgevingswet – en dus ook van het maatschappelijk programma als uitwerking daarvan – is om regelgeving te vereenvoudigen en het daardoor makkelijker te maken om initiatieven te ontplooien.

Wat willen we bereiken? (Beoogd effect)

Het maatschappelijk programma vormt een overkoepelend raamwerk met maatschappelijke opgaven, waarin actielijnen vanuit verschillende beleidsvelden binnen het sociaal domein vervlochten worden. Hiermee willen we bereiken dat:

- de inwoner een duidelijk beeld krijgt van de visie en doelstellingen van de gemeente op maatschappelijk vlak.
- het gemeentelijk beleid integraler wordt, de organisatie robuuster en beter in staat om complexere vraagstukken op te lossen.

- gemeente, maatschappelijke organisaties en inwoners in grotere samenhang werken aan het maken van een collectieve impact.

Wat gaan we daarvoor doen? (Oplossingsrichtingen/maatregelen/onderbouw per oplossingsrichting met argumenten)

I. De nota “Floreren in Noordwijk; maatschappelijk programma 2022-2025” vaststellen.

Argumenten

1.1 *Het maatschappelijk programma beschrijft hoe de visie kan worden geoperationaliseerd in vijf opgaven.*
De ambitie van de Omgevingswet is dat het voor inwoners en organisaties makkelijker wordt om initiatieven te ontplooien in de samenleving. Dit past binnen de verschuivende positie waarin de overheid niet de enige dominante actor is. De omgevingsvisie en het maatschappelijk programma vormen een toetsingskader waarmee initiatiefnemers kunnen beoordelen of hun initiatief past binnen de visie die we voor onze gemeente hebben. Het voorgestelde programma hanteert hiervoor vijf opgaven die onderling met elkaar samenhangen. Zo wordt voor iedereen helder waar aan gewerkt wordt en wat daarin de focus is.

1.2 *Het maatschappelijk programma biedt een structuur om gezamenlijk aan de visie te werken.*
Deze structuur is gericht op samen (collectief) impact maken op een vraagstuk. We nemen zoveel mogelijk afstand van een gefragmenteerde werkwijze en streven met de opgaven naar integraler beleid. De beleidsmedewerkers van de gemeente gaan per opgave samenwerken. Deze samenwerking krijgt ook een externe werking: maatschappelijke partners worden betrokken bij de realisatie van de opgaven en subsidiestromen worden gericht op de doelen van de opgaven.

1.3 *Er is draagvlak bij maatschappelijke organisaties en inwoners voor dit programma.*
In 2021 is een participatietraject doorlopen om tot dit maatschappelijk programma te komen. Veel maatschappelijke organisatoren hebben tijdens één van de bijeenkomsten of via het platform Samen.noordwijk.nl meegedacht. Een beschrijving en de suggesties zijn opgenomen in bijlagen 6 en 7 van het programma. Binnen de gemeentelijke organisatie zijn ambtenaren vanuit verschillende teams betrokken.

Kanttekeningen/Risicofactor(en)

1.1 *Aan de uitvoering van het maatschappelijk programma zijn risico’s verbonden, omdat een nieuwe werkwijze wordt geïntroduceerd.*
Er is een risicoanalyse uitgevoerd om de belangrijkste obstakels en knelpunten voor de uitvoering van het maatschappelijk programma te identificeren. Dit is beschreven in hoofdstuk 11 van de nota. De randvoorwaarden die zijn benoemd zijn:
- We zijn een lerende organisatie;
- “Klein” beginnen;
- Bestuurlijke vasthoudendheid.

Vanuit onze maatschappelijke partners zijn de volgende punten meegegeven:
- De bron van verandering ligt bij inwoners en in de samenleving;
- Investeer in samenwerking;
- Experimenteer met het betrekken van inwoners.

II. Voor de uitvoering van dit programma voor de jaren 2022 en 2023 een totaal budget van € 194.000 ter beschikking te stellen.

Argumenten

2.1 Een innovatiebudget biedt de opgaveteams ruimte voor vernieuwing.
Verwacht wordt dat de meer integrale werkwijze leidt tot innovatie. De bredere benadering van de opgaven maakt dat oplossingen waar eerder niet aan is gedacht of niet mogelijk zijn bleken, nu wel slagingskans hebben. Het voorgestelde innovatiebudget kan worden gesplitst in 2 delen van € 40.000,- waaruit de opgaveteams in respectievelijk 2022 en 2023 kunnen putten. De beschikbaarheid van dit budget voor het college maakt het mogelijk om snel te acteren en door te pakken op projectvoorstellen.

2.2 Het werken aan collectieve impact vraagt om een aantal voorzieningen
Participatie organiseren is arbeidsintensief. Zeker als het doel is om de ervaring voor de inwoner positief te laten zijn en daarmee deelname in de toekomst te stimuleren. Daarnaast is inzet op communicatie nodig en periodieke herijking van de visie en de voortgang. In het programma zijn de werkwijze volgens het concept van de collectieve impact en de risico's nader toegelicht.

Kanttekeningen/Risicofactor(en)

2.1 Er is niet voorzien in budget vanaf 2024.
De reden hiervoor is dat nu nog onvoldoende inzichtelijk is wat er precies nodig is om de uitvoering van het maatschappelijk programma te faciliteren. De ervaringen met de nieuwe werkwijze de komende twee jaar zullen dat moeten uitwijzen. Mogelijk voldoen de instrumenten die met deze investering beschikbaar komen.

III. Het budget van € 194.000 dekken uit de reserve sociaal domein.

Argumenten

3.1 De voorgestelde investering past in de doelstemming van de reserve sociaal domein.
De kosten hebben een incidenteel karakter. Pas na evaluatie van de eerste twee jaar kan concreter worden gemaakt welke structurele kosten aan de verdere uitvoering van het maatschappelijk programma verbonden zijn.

3.2 In de Perspectiefnota 2021 en de meerjarenbegroting 2022-2024 is niet voorzien in de voorgestelde investering.
Dit is het eerste maatschappelijke programma van de gemeente Noordwijk. Bij aanvang waren er nog veel vragen over de reikwijdte en inhoud van het programma. Hierdoor was het niet mogelijk al eerder een reële kosteninschatting te maken.

Kanttekeningen/Risicofactor(en)

N.v.t.

Wat mag het kosten? (Financiële paragraaf)

De bestaande budgetten van de verschillende beleidsvelden vormen het uitgangspunt voor de realisatie van de opgaven. In aanvulling daarop brengt de voorgestelde werkwijze voor dit maatschappelijk programma een aantal investeringen met zich mee.

Onderdeel	2022	2023
Innovatie budget	€ 40.000	€ 40.000
Participatie	€ 35.000	€ 35.000
Opgaven-dashboard	€ 0	€ 20.000
Website maatschappelijk programma	€ 0	€ 0
Jaarlijks congres	€ 7.000	€ 7.000
Communicatie	€ 5.000	€ 5.000
Totaal (€ 194.000)	€ 87.000	€ 107.000
Dekking	Reserve sociaal domein	

De omvang van de reserve Sociaal Domein is per 1 januari 2022 € 4.101.727,-, waarbij er in 2022 wel rekening gehouden moet worden met een uitname van € 1 miljoen ten behoeve van De Schelft.

Betrokken partijen/participatie

Er is bijna een jaar aan dit programma gewerkt. Hierbij zijn de teams Maatschappij, Onderwijs, Sport en Subsidies en Economie, Toerisme en Participatie betrokken. Op verschillende punten is afstemming geweest met communicatie, directie en organisatieontwikkeling.

Er is een uitgebreid participatietraject doorlopen met online en fysieke bijeenkomsten. Digitaal is een project gedraaid op Samen.noordwijk.nl. In de bijlagen 6 en 7 is een beschrijving van de traject opgenomen en zijn de uitkomsten vermeld. Verder is er meerdere keren overleg geweest met de Adviesraad Sociaal Domein. Het advies van de Adviesraad is bijgevoegd.

Communicatie

Voor dit programma is een communicatiestrategie opgesteld. Deze is opgenomen in de bijlage.

Verdere procedure en planning

In hoofdstuk 13 is een lange termijn planning opgenomen:

Onderdeel	Planning
Pilot met twee opgaven	Q2 en Q3 2022
Website maatschappelijk programma	Q3 2022
Start met alle opgaven	Q1 2023
Opgaven-dashboard	Q2 2023
Tussenevaluatie Maatschappelijk Programma	Q4 2023
Eindevaluatie Maatschappelijk Programma	Q4 2025

Bestuurlijk kader

Dit programma is een nadere uitwerking van een deel van de (concept) omgevingsvisie. Het bundelt en verbindt het beleid van de gemeente op het maatschappelijk vlak. In bijlage 2 van het maatschappelijk programma is een lijst van beleidsvelden en betrokken beleidsnota's opgenomen.

Bijlage(n)

A. Floreren in Noordwijk; maatschappelijk programma 2022-2025;
B. Bijlage: Monitor Maatschappelijk programma;
C. Communicatieplan;

D. Bijlage: Het hoe van het maatschappelijk programma;
E. Advies Adviesraad Sociaal Domein.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Noordwijk

F.G. Mencke	Mw. W.J.A. Verkleij
secretaris	burgemeester

Raadsbesluit

Floreren in Noordwijk; maatschappelijk programma 2022-2025

Datum raadsvergadering :
Zaaknummer : 97983
Griffienummer :

De raad van de gemeente Noordwijk,

gelezen het voorstel van het college van 1 februari 2022,

BESLUIT:

I. De nota “Floreren in Noordwijk; maatschappelijk programma 2022-2025” vast te stellen;

II. Voor de uitvoering van dit programma voor de jaren 2022 en 2023 een totaal budget van € 194.000 ter beschikking te stellen;

III. Het budget van € 194.000 te dekken uit de reserve sociaal domein

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van .

Hoogachtend,
De gemeenteraad van Noordwijk

J.A. Jaspers
griffier

Mw. W.J.A. Verkleij
voorzitter raad

gemeente Noordwijk

Floreren in Noordwijk

Maatschappelijk programma 2022-2025

Inhoud

Voorwoord 3
Samenvatting 4

1 Het maatschappelijk programma 5
2 Ontwikkelingen 6
3 Visie 8
4 De opgaven 10
5 Gezond leven 12
6 Opgroeien en zelfontplooiing 14
7 Meedoen 16
8 Zorg en ondersteuning 17
9 Gezonde en veilige leefomgeving 18
10 Bouwen aan de visie 20
11 Risico's en beheersmaatregelen 22
12 Financiën 23
13 Start en planning 25

Bijlagen 26
Eindnoten 47

Voorwoord

Wat voor samenleving willen wij in Noordwijk vormen? Die vraag is – zo goed mogelijk – beantwoord door iedereen die heeft bijgedragen aan de tot standkoming van onze Omgevingsvisie.

Dit maatschappelijk programma gaat over de vraag: hoe gaan we bij dat ideaalbeeld komen? Hoe gaan we werken aan onze visie voor Noordwijk van 'Een betrokken gemeenschap; een plek waar we prettig samenleven en gelukkig oud worden'?

De eerste stap is het overzicht krijgen. Het overzicht op alles wat met de ontwikkeling van onze gemeenschap samenhangt. Geen eenvoudige puzzel, met beleid dat in maar liefst 30 beleidsnota's is opgeschreven. Met de samenvatting van de doelstellingen in vijf opgaven zijn we naar ons idee een stuk dichter bij het overzicht gekomen.

Dit programma nodigt uit om samen te werken aan onze visie. Want samen maak je de meeste impact. Dat betekent meer samenwerken binnen het gemeentehuis, maar ook daar buiten. En over de vertrouwde hokjes heen: inwoners, maatschappelijke partners en gemeente.

Door samen te werken en breder te kijken, kunnen complexe maatschappelijke vraagstukken worden opgelost. Dan doe je recht aan de verbondenheid van thema's en benut je de raakvlakken.

Wij wensen u veel leesplezier en hopen dat dit programma u inspireert om mee te werken aan een Noordwijk waarin elke inwoner kan groeien en bloeien!

Namens het college van Burgemeester en Wethouders,

Dennis Salman
Wethouder Sociaal Domein, Sport & Onderwijs

Samenvatting

Maatschappelijk programma
Dit programma bundelt en verbindt het beleid van de gemeente op het maatschappelijk vlak. Het programma biedt inzicht in de overkoepelende visie op het brede sociaal domein en hoe we aan de realisatie gaan werken.

Onze visie
De gemeente Noordwijk vormt een energieke, betrokken samenleving. Eén waarin we prettig samenleven en gelukkig oud worden. We leven steeds gezonder, zowel fysiek als mentaal. Iedereen doet mee, ook als het moeilijker gaat. Daartoe ondersteunen we elkaar indien nodig en houden we extra rekening met kwetsbaren in de samenleving. Eenzaamheid hoort hier niet thuis. De samenleving maakt een beweging van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag. Deze beweging leidt tot een florerende samenleving waarin inwoners zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Het centrale doel
Een beweging in gang zetten om de gezondheid en het welbevinden van de inwoners van Noordwijk te versterken en daarmee hun mogelijkheden in het leven te optimaliseren.

Opgaven
We werken deze visie uit door ons te richten op vijf opgaven. Deze zijn:

1. Gezond leven
2. Opgroeien en zelfontplooiing
3. Meedoen
4. Zorg en ondersteuning
5. Gezonde en veilige leefomgeving

Werkwijze
We werken samen met maatschappelijke partners en inwoners aan de opgaven. Dat doen we door te streven naar collectieve impact. De kerngedachte hierbij is dat elk initiatief dat werkt aan een maatschappelijk probleem zichzelf moet gaan zien als onderdeel van een groter geheel en daarnaar gaan handelen. Dat betekent een gedeelde agenda en evaluatiesysteem, wederzijds versterkende activiteiten en goed met elkaar in contact staan.

De opbrengst
Dit programma voegt op drie manieren waarde toe aan het leven in Noordwijk.

1. De inwoner krijgt een duidelijk verhaal over de visie en doelstellingen van de gemeente op maatschappelijk vlak.
2. Het gemeentelijk beleid wordt integraler, de organisatie robuuster en beter in staat om complexere vraagstukken op te lossen.
3. Gemeente, maatschappelijke organisaties en inwoners werken in grotere samenhang aan het maken van een collectieve impact en zijn daardoor effectiever.

Om dit te realiseren is een investering benodigd van € 194.000 voor de uitvoering van dit programma in 2022 en 2023.

1 Het maatschappelijk programma

Dit maatschappelijk programma is geschreven om samen met onze inwoners en maatschappelijke organisaties te werken aan de realisatie van een mooier Noordwijk, Noordwijkerhout en De Zilk. We maken in dit programma inzichtelijk wat onze visie voor de toekomst is. En hoe we samen aan de realisatie van die visie werken.

Waarom een programma?
Er is een aantal redenen om dit programma op te stellen. We willen:

Boven het maaiveld uitkijken
Wie ergens wil komen, moet kunnen zien waar hij naar toe gaat. Het werk van de gemeente is de afgelopen jaren complexer geworden. Er moet op een groot aantal gebieden beleid worden gemaakt sinds het Rijk omvangrijke taken binnen het sociaal domein heeft overgedragen. Het wordt daardoor steeds moeilijker om het overzicht te behouden en een heldere koers voor ogen te houden.

Integraal werken
De verschillende taken en beleidsvelden op het maatschappelijk vlak hangen onderling samen. Zo draagt bewegen bij aan de volksgezondheid. En is een fijne opvoeding thuis van groot belang voor de prestaties in het onderwijs. Met een integrale benadering is winst te behalen. Meer samenhang in beleid en uitvoering komt de effectiviteit ten goede.

Inspelen op veranderende verhoudingen
De samenleving verandert. “Nederland wordt steeds slimmer” luidt een bekende reclameslogan. Maatschappelijke organisaties en actieve inwoners zijn een grotere rol gaan spelen in het publieke domein. Aan gemeenten de uitdaging om beter samen te werken en ruimte te bieden aan inwoners die willen meedenken, co-creëren of meebeslissen.

Daarom creëren we met dit maatschappelijk programma overzicht in de gemeentelijke doelstellingen, brengen we samenhang aan en stellen we organisaties en inwoners in staat om mee te werken.

Verhouding tot bestaand beleid
Het maatschappelijk programma bundelt en verbindt de bestaande beleidsstukken op het vlak van het onderwijs, sport, jeugd, volksgezondheid, maatschappelijke ondersteuning, welzijn, werk & inkomen, minima, zorg en inburgering. Het programma vormt een paraplu waaronder deze beleidsstukken een plek krijgen. Verder willen we dwarsverbanden leggen met andere beleidsvelden zoals kunst & cultuur, kuuroord, wonen en de inrichting van de leefomgeving.[1]

Leeswijzer
Dit document begint met een samenvatting van de belangrijkste maatschappelijke ontwikkelingen van de afgelopen decennia. Daarna beschrijven we de visie en de vijf opgaven waarmee we aan de visie gaan werken. Dit werken aan opgaven vraagt om een andere werkwijze. In de daaropvolgende hoofdstukken beschrijven hoe we daar vorm aan geven en wat daarvoor nodig is. We sluiten af met het kostenplaatje.

We hebben om best gedaan om dit verhaal zo helder en kort mogelijk op te schrijven. Toch zijn er een aantal dure woorden of vaktermen die moeilijk te vermijden zijn. In de **bijlagen** en **eindnoten** vindt u een begrippenlijst of een nadere toelichting op een onderwerp.

2 Ontwikkelingen

Wat gebeurt er om ons heen? Hieronder stippen we de belangrijkste ontwikkelingen aan.

De taken en verantwoordelijkheden van de gemeente zijn fors toegenomen

In 2015 hevelde de Rijksoverheid een aantal taken over naar gemeenten. Het gaat daarbij om de uitvoering van de jeugdhulp, de ondersteuning van thuiswonende kwetsbare personen en een grotere rol van de gemeente in het zorgen voor werk en inkomen. Deze overheveling staat bekend als de drie decentralisaties in het sociaal domein.

Dichterbij de inwoner moet leiden tot verbetering

De gemeente staat dichter bij de burger dan de provincies en het Rijk. Daardoor kunnen zij hulp en ondersteuning beter en goedkoper aanbieden. Daarnaast verwacht de wetgever dat op lokaal niveau verbindingen gelegd kunnen worden tussen de verschillende domeinen, waardoor problemen van burgers in samenhang (integraal) kunnen worden aangepakt. Van burgers wordt verwacht dat zij meer zelf doen en bij problemen eerst een beroep doen op hun sociale netwerk (eigen kracht). Uiteindelijk moet dit alles leiden tot meer participatie van burgers, een zorgzame samenleving en een beter functionerend en financieel houdbaar stelsel.

"Het streven was een inclusieve samenleving of een participatiesamenleving, waarbij iedereen naar vermogen kan en moet deelnemen, met zoveel mogelijk behoud van zelfstandigheid, zelfredzaamheid en eigen regie, ook als zij een beperking of een aandoening hebben."

SCP | Sociaal domein op koers? | november 2020

Er zijn grenzen aan de zelfredzaamheid

Vijf jaar na de decentralisaties rapporteert het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP)[2] dat de decentralisaties in het sociaal domein nog niet alles hebben gebracht wat ervan werd gehoopt. "Veel mensen voelen zich geholpen, maar de toename van participatie door die hulp is beperkt en sommige mensen met een ondersteuningsbehoefte worden niet bereikt. De samenleving lijkt nog niet veel zorgzamer geworden en het stelsel is nog steeds complex." Het bijpassende advies is simpel maar ingrijpend: herbezinnen en bijsturen.[3]

De vergrijzing

Nederland vergrijst doordat we gemiddeld ouder worden. Dat betekent dat het aandeel ouderen als onderdeel van de totale bevolking toeneemt. Met het ouder worden neemt de behoefte aan zorg toe. De groeiende zorgbehoefte doet de zorgkosten stijgen en voert de druk op het zorgstelsel op. De oplossing lijkt te zijn dat ouderen langer zelfstandig thuis wonen. Dit heeft echter tot gevolg dat een grotere inzet nodig is van mantelzorgers, hulp aan huis en voorzieningen in de buurt.[4]

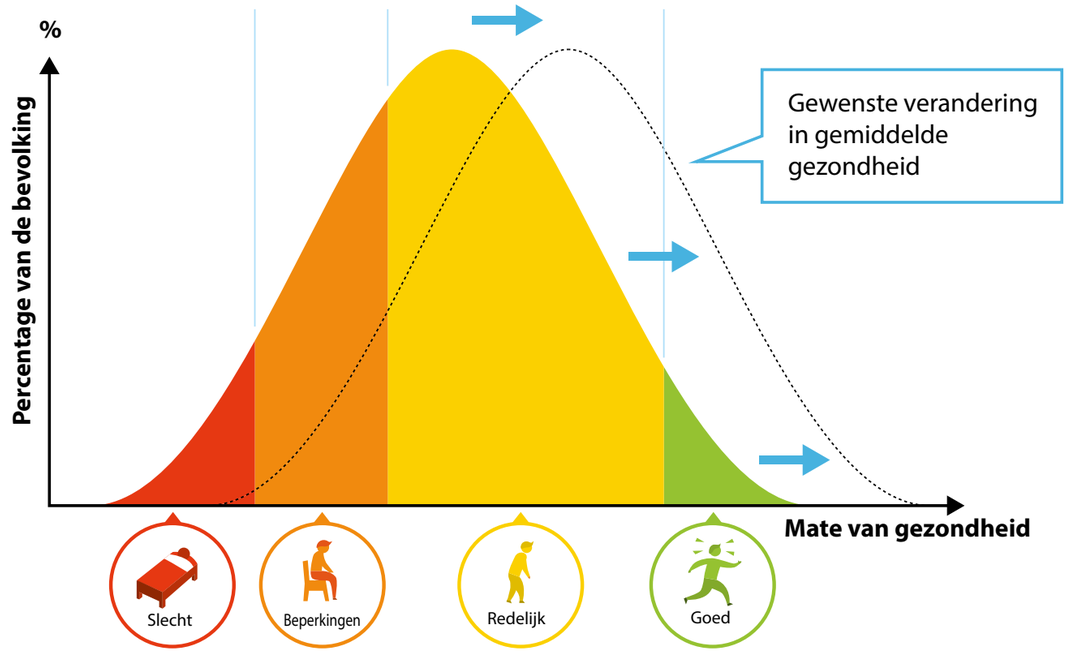
Beschermd wonen

Tegelijkertijd verandert ook de visie op de woonsituatie van mensen met psychiatrische en sociaal-maatschappelijke problemen. Zij kunnen hun zelfstandigheid vaker behouden als passende ondersteuning in de thuissituatie sneller beschikbaar is. Om dit te bereiken moeten gemeenten samen met andere partijen geschikte woningen en aansluitende zorg regelen.

Anders kijken naar ziekte en gezondheid

In de afgelopen decennia lijkt er langzaam een kentering te komen in het dominante denken over gezondheid. Voorheen lag de nadruk op het verbeteren van behandelingen en medisch onderzoek. Nu verschuift deze nadruk naar het voorkomen van zorg door verandering van gedrag en leefstijl. Het beoogde effect van deze verschuiving is een toename van de gezondheid van iedereen zoals weergegeven in de figuur hieronder. Door deze verschuiving neemt niet alleen de zorglast af, maar neemt ook het aantal mensen met een goede gezondheid toe.

Verdeling gezondheid in bevolking

Deze heroriëntatie op de gezondheidszorg in Nederland komt mede voort uit de theorie van de positieve gezondheid. Binnen deze theorie wordt gezondheid breder gedefinieerd. Dit houdt in dat naar meerdere leefgebieden van een persoon wordt gekeken. In **bijlage 4** vindt u een verdere toelichting op het model van de positieve gezondheid.

Coronacrisis legt kwetsbaarheden samenleving bloot

Inkomen, gezondheid en geluk zijn niet evenredig verdeeld over de bevolking. Sommige groepen beschikken structureel over minder hulpbronnen. De coronacrisis heeft duidelijk gemaakt dat juist deze groepen over minder veerkracht beschikken.[5] Bij inwoners met een lagere sociaal-economische status kunnen problemen zich concentreren.

3 Visie

De toekomst in één alinea

Het beeld van de toekomst van onze gemeente laat zich als volgt samenvatten:

De gemeente Noordwijk vormt een energieke, betrokken samenleving. Eén waarin we prettig samenleven en gelukkig oud worden. We leven steeds gezonder, zowel fysiek als mentaal. Iedereen doet mee, ook als het moeilijker gaat. Daartoe ondersteunen we elkaar indien nodig en houden we extra rekening met kwetsbaren in de samenleving. Eenzaamheid hoort hier niet thuis. De samenleving maakt een beweging van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag. Deze beweging leidt tot een florerende samenleving waarin inwoners zich optimaal kunnen ontwikkelen.

De omgevingsvisie

Deze visie is het resultaat van een uitgebreid traject dat in het jaar 2020 is doorlopen om te komen tot een omgevingsvisie voor de nieuwe gemeente Noordwijk.[6] Aan dit traject hebben ruim 150 inwoners, ondernemers, scholieren, ambtenaren en andere betrokkenen meegewerkt.[7]

Achter de kernachtige samenvatting zit natuurlijk een hele wereld aan ideeën. Daarom hieronder de volledige tekst van het derde thema van de omgevingsvisie.[8] De laatste twee alinea's komen voort uit de inzichten die zijn opgedaan in het participatietraject dat met het opstellen van dit programma is doorlopen.

Een betrokken gemeenschap; een plek waar we prettig samenleven en gelukkig oud worden

De gemeente Noordwijk vormt een energieke, betrokken samenleving. Veel inwoners voelen zich verbonden met hun omgeving en dat willen we graag zo houden. En of het nu gaat om sport, cultuur of ontspanning: evenementen en verenigingen spelen een belangrijke rol. Daar ontmoeten we elkaar. Of we werken er als vrijwilliger zelf aan mee. Vitaliteit, levendigheid, er moet wat te doen zijn. In alle dorpen en liefst het hele jaar door. Er zijn voldoende voorzieningen en plekken waar jong en oud elkaar tegenkomen. Ook zijn er voldoende mogelijkheden om op eigen kracht maatschappelijke initiatieven te kunnen ontplooien.

Gezondheid

Gezondheid vinden we natuurlijk belangrijk, dus moet zorg toegankelijk en goed zijn. De status van Noordwijk als kuuroord sluit hier goed op aan, net als de zorginstellingen binnen de gemeente. De badplaats, natuur en het landschap vormen ook hier een mooie basis. Een schoon milieu, heilzaam zeewater en groen kunnen worden ingezet bij het verminderen van stress-gerelateerde ziekten. Sport is natuurlijk ook onderdeel van een gezond leven. Daarom zullen we het imago van Noordwijk als sportieve gemeente altijd blijven koesteren.

Iedereen doet mee

Er zijn inwoners van Noordwijk aan Zee, Noordwijk Binnen, De Zilk en Noordwijkerhout die het goed hebben en het redden op eigen kracht. Zij voelen zich fysiek en psychisch goed en op hun gemak. Maar anderen worden wel geconfronteerd met problemen. Uitgangspunt voor de gemeente Noordwijk is dat iedereen mee doet. We zorgen voor elkaar. We houden rekening met elkaar. En lukt het allemaal niet: dan vragen we hulp van professionals.

Ongewenste eenzaamheid accepteren we niet

We zullen eenzaamheid van (oudere) inwoners tegengaan en we gaan sociale cohesie waar nodig stimuleren. Door meer aanleidingen te creëren om elkaar te ontmoeten. Bijvoorbeeld in buurthuizen, op nieuwe ontmoetingsplekken of nieuwe initiatieven die bijdragen aan ontmoeting, beweging en meedoen. Want in Noordwijk hoeft niemand eenzaam te zijn en laten we niemand aan zijn of haar lot over!

Bepalende factoren

Voldoende levensstandaard, dus behoud van welvaart en goed wonen voor iedereen, zijn belangrijke voorwaarden voor prettig samenleven. En ook veiligheid is een basisvoorwaarde voor de leefbaarheid van onze dorpen en draagt bij aan het welzijn of het 'geluk' van de inwoners. Onderwijs, winkels, horeca, toegankelijke zorg, kunst en cultuur – alles draagt bij aan een goed leven voor ons allemaal. Aan een omgeving waarin je lekker kunt leven en gelukkig oud kunt worden.

Wie is aan zet?

Prettig samenleven doe je natuurlijk samen. Uiteindelijk zijn het inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties én de gemeente die het samen willen waarmaken. De gemeente creëert ook ontmoetingsplekken en ondersteunt initiatieven die hier stimulerend en constructief aan bijdragen.

Het centrale doel

Voortschrijdend inzicht

Uit de bestudering van de ontwikkelingen en deze visie is het inzicht voortgekomen dat het gaat om het in gang zetten van een beweging naar gezondheid en geluk. Deze beweging versterkt de gemiddelde fysieke en mentale gezondheid. Daarmee wordt de zorgbehoefte verminderd, de veerkracht versterkt en worden de mogelijkheden van inwoners om te floreren gestimuleerd.[9] Het is met andere woorden een beweging die op tal van vlakken doorwerkt en als zodanig aan de basis ligt van het gemeentelijk beleid. In de woorden van emeritus hoogleraar positieve psychologie dhr. Jan Auke Walburg: "Het bevorderen van gezondheid, welbevinden en bloei van de burger is de meest basale missie voor een gemeente".[10]

Floreren

De beweging naar gezondheid en geluk leidt tot een samenleving waarin inwoners zich optimaal kunnen ontwikkelen. Binnen de positieve psychologie wordt dit aangeduid als floreren. Floreren betekent groeien en bloeien, tot volle ontwikkeling komen.[11] Het mooie van deze beweging naar een florerende samenleving is dat deze naadloos aansluit bij de ontwikkelingen van Noordwijk als kuuroord en de Duin- en Bollenstreek als gezondste regio van Nederland.[12]

De focus

Het centrale doel van dit maatschappelijk programma is daarmee gevonden. Dit doel is: een beweging in gang zetten om de gezondheid en het welbevinden van de inwoners van Noordwijk te versterken en daarmee hun mogelijkheden in het leven te optimaliseren.

4 De opgaven

We werken aan de realisatie van de doel stelling in vijf opgaven. De keuze voor deze opgaven is het gevolg van een participatie-traject dat nader is beschreven in **bijlage 6**. Elke opgave draagt bij aan het centrale doel.

1 Gezond leven
Onze inwoners leven gezonder en kunnen daardoor meer uit het leven halen. Gezond leven leidt tot een lagere zorg-behoefte en het voorkomen of uitstellen van fysieke of mentale beperkingen.

2 Opgroeien en zelfontplooiing
Inwoners kunnen een leven lang blijven leren. Dat begint met kwalitatief hoogwaardig onderwijs voor de jeugd, een inclusieve onderwijsomgeving. Er is bijzondere aandacht voor mensen met achterstanden of behoefte aan onder-steuning.

3 Meedoen
Iedereen kan meedoen aan de samenleving en wordt uitgenodigd om bij te dragen. Minima en kwetsbare inwoners worden extra ondersteund. Eenzaamheid, discriminatie en uitsluiting worden bestreden en de integratie van nieuwe Nederlanders versneld.

4 Zorg en ondersteuning
Inwoners kunnen op eigen kracht mee doen in de samen-leving. Als dat niet lukt zorgen we voor elkaar. We zien om naar elkaar. Is er dan nog meer nodig dan zetten we hulpverleners in

5 Gezonde en veilige leefomgeving
Inwoners voelen zich veilig en prettig in onze dorpen. De buitenruimte nodigt uit tot ontmoeten en bewegen en is toegankelijk voor iedereen.

In de hoofdstukken hierna leest u wat deze opgaven inhouden, welke doelen worden nagestreefd en op welke manier we aan de uitvoering werken. Deze beschrijving dient als uitgangspunt voor de opgaveteams. Dit zijn teams van ambtenaren die gezamenlijk met maatschap-pelijke partners aan een opgave gaan werken. U leest hierover meer in het hoofdstuk Bouwen aan de visie.

Vinger aan de pols
Dit maatschappelijk programma heeft een looptijd van twee jaar. Dit is relatief kort, want de opgaven die worden benoemd zijn zeker niet binnen twee jaar uitgevoerd. Voor deze korte periode is gekozen omdat de werkwijze zo vernieuwend is. Dat betekent dat in de eerste jaren de vinger aan de pols gehouden moet worden. Na twee jaar, dat wil zeggen begin 2024, maken we een pas op de plaats en bekijken we het vervolg.

Een levend document
Vernieuwing vraagt om flexibiliteit. Daarom wordt het programma een levend document dat ook voor de eva-luatie kan worden bijgesteld. Het is goed mogelijk dat het werken aan de opgaven leidt tot aanscherping van de doelstellingen als er vooruitgang wordt geboekt of er juist knelpunten worden gesignaleerd. Het maatschap-pelijk programma wordt een document dat periodiek kan worden aangepast. Nieuwe ontwikkelingen en ambities kunnen op die manier worden ingepast waar nodig. En verbeteringen kunnen geleidelijk worden doorgevoerd.[13]

Maakbaarheid van de samenleving
Een visie is een ideaal. Het is een wensbeeld waar je naar streeft. De opgaven zijn als zodanig opgeschreven. Immers, je moet het ideaal voor ogen houden! Tegelijker-tijd zijn er grenzen aan de maakbaarheid van de samen-leving. De gemeente en zijn maatschappelijke partners kunnen naar doelen streven, maar de keuzes van de individuele inwoners en macro-ontwikkelingen zijn net zo goed van invloed op de uitkomsten. Een gevolg hiervan is dat de opgaven mogelijk niet haalbaar voelen. Zijn deze beleidsvoornemens wel realistisch? En loop je niet het risico dat de mooie ambities in schoonheid sterven?

De voeten op de grond
Dit is een terechte zorg. Om realistisch aan idealen te werken moeten deze concreet worden gemaakt. Het ver-gezicht zal dan ook naar SMART-doelstellingen moeten worden vertaald. Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realis-tisch en Tijdsgebonden. Eén van eerste taken waarmee de opgaveteams aan de slag gaan is de beschrijving van de huidige stand van zaken. Op basis daarvan kunnen concrete meetbare doelen worden gesteld. Het voor-nemen is om die doelen per jaar vast te stellen en te herijken. In **bijlage 11** vindt u een eerste verkenning van de indicatoren en gegevensbronnen die gebruikt kunnen worden bij het meetbaar maken van de doelstellingen.

Een beweging op gang brengen
Op deze manier willen we een beweging op gang brengen én houden richting het ideaalbeeld zoals geformuleerd bij de opgaven. Met een systematische werkwijze kan een groot doel in kleine stappen dichterbij worden gebracht. ‘Het geheim is doorgaan’ zei de schildpad al tegen de haas.

5 Gezond leven

Een goede gezondheid is de basis. Gezond zijn is meer dan de afwezigheid van ziekte of beperking. Het betekent fysiek en mentaal goed in je vel zitten. Van een systeem gericht op ziekte en zorg gaan we naar een wereld van gezondheid en gedrag. Sport is natuurlijk ook onderdeel van een gezond leven. We werken stap voor stap naar een betere gezondheid voor iedereen.

Wat willen we bereiken?

1 Terugdringen gezondheidskloof in de samenleving
Het terugdringen van de groeiende kloof in gezondheid. Bij inwoners met een lage sociaaleconomische status verbeteren de leefomstandigheden en de gezondheidsvaardigheden. Ongezond gedrag en obesitas nemen af.

2 Iedereen beweegt meer
Kinderen leren van jongs af aan sporten en buitenspelen, waardoor de beweegvaardigheid toeneemt. Door een hogere sport- en beweegdeelname neemt de gemiddelde conditie toe. Mensen met een beperking en senioren kunnen door specifieke motorische vaardigheden langer meedoen.

3 Grotere veerkracht door mentale gezondheid
Een lager beroep op de geestelijke gezondheidszorg door meer gebruik van preventief aanbod. Een trendbreuk in de stijgende eenzaamheid onder alle leeftijdsgroepen. Verminderen van diverse verslavingsproblematieken door aanpak middelengebruik, het aanbieden van alternatieven en voorlichting en/of doorverwijzing naar professionele hulpverlening.

4 Gezonde voeding ter voorkoming van welvaartsziekten
De gezonde keuze is de makkelijkste keuze geworden op scholen, sportkantines en openbare gebouwen. Kinderen leren op school over gezonde voeding en volwassenen hebben makkelijk toegang tot informatie over gezonde voeding.

Wat doen we daarvoor?

We voeren de volgende beleidsplannen uit:

- Regionaal Programma Integrale aanpak Laaggeletterdheid Holland Rijnland;
- Actieprogramma Mensen Hebben Mensen Nodig;
- Harmonisatie Onderwijsregelingen Gemeente Noordwijk 2021-2024;
- Sport beweegt Noordwijk 2021 - 2025 en het Sportakkoord 2020, 2021 en 2022;
- Preventieakkoord Gezondheid Noordwijk;
- Plan van aanpak JOGG Noordwijk 2020-2023 Samen naar een gezonde en actieve leefstijl; Goed bezig Noordwijk;
- Gelukkig leven, welzijnsbeleid 2021 – 2024;
- Maatschappelijke Uitvoeringsprogramma 2021-2023 - Omzien naar elkaar - Decentralisatie ondersteuning van de Maatschappelijke Zorg Duin- en Bollenstreek 2021-2023;
- Preventieprogramma Jeugd 2020-2024;
- Strategische Agenda Ruimte Duin- en Bollenstreek 2040 - Uitvoeringsagenda Duin- en Bollenstreek;
- Uitvoeringsplan speelruimte 2021-2025;
- Kuuroordvisie Noordwijk – December 2021.

Hoe gaan we meten of het lukt?

- Beweegnorm Gezond gewicht
- Somberheid
- Eenzaamheid
- Middelengebruik
- Gedragsproblematiek
- Ervaren gezondheid
- Gebruik jeugdhulp

In bijlage 11 is een overzicht weergegeven van de indicatoren en de betreffende gegevensbron.

6 Opgroeien en zelfontplooiing

De jeugd groeit gezond, veilig en kansrijk op. Ouders hebben een centrale rol in de opvoeding, maar staan hierin niet alleen. Van school af met een startkwalificatie. Een leven lang ruimte voor zelfontplooiing en de ontwikkeling van talenten.

Wat willen we bereiken?

1 Kwalitatief hoogwaardig onderwijs

De jeugd ontvangt een brede vorming op school. De verschillende vormen van onderwijs sluiten goed op elkaar aan. Onderwijs- of ontwikkelingsachterstanden bij jonge kinderen worden verminderd. Analfabetisme en laaggeletterdheid worden teruggebracht. Er is voldoende aandacht voor beweging, motorische vaardigheden en de werking van de Nederlandse democratie.

2 Inclusieve onderwijsomgeving

Alle kinderen nemen zo veel mogelijk lokaal deel aan het onderwijs. Verzuim en vroegtijdig schoolverlaten nemen af. Onderwijs moet passend zijn. Jeugdhulp wordt ingezet als dat aanvullend nodig is. Door preventieve programma's wordt voorkomen dat specialistische ondersteuning nodig is. Met een sociaal veilige omgeving binnen de scholen bestrijden we pestgedrag en grensoverschrijdend gedrag en bevorderen we de weerbaarheid en veerkracht.[14]

3 Een leven lang leren

Kinderen, jongeren en jongvolwassenen komen in aanraking met kunst en cultuur en kunnen hun talenten ontwikkelen. Voor minima zijn er ontwikkelmogelijkheden om hun financiële zelfredzaamheid te vergroten en – voor wie dat nodig heeft – om de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen. Analfabetisme en laaggeletterdheid worden teruggebracht en het zelf regisserend vermogen versterkt. Een rijk cultureel leven stelt inwoners in staat hun talenten te ontwikkelen. Ouders zijn goed voorbereid op ouderschap, partnerschap en opvoeding.

Wat gaan we daarvoor doen?

We voeren de volgende beleidsplannen uit:

- Regionaal Programma Integrale aanpak Laaggeletterdheid Holland Rijnland;
- Harmonisatie Onderwijsregelingen Gemeente Noordwijk 2021-2024;
- Uitvoeringsbeleid Voor- en Vroegschoolse Educatie Gemeente Noordwijk 2021 – 2024;
- Beleidsplan 2022 – 2025 Regionaal Bureau Leerplicht Holland Rijnland;
- Ontwikkelagenda Duin- en Bollenstreek 2019-2022;
- Beleidsregels handhaving Wet kinderopvang;
- Sport beweegt Noordwijk 2021 - 2025 en het Sportakkoord 2020, 2021 en 2022;
- Cultuur in de Kern; kunst- en cultuurbeleid 2022-2025;
- Maatschappelijke Uitvoeringsprogramma 2021-2023 - Omzien naar elkaar - Decentralisatie ondersteuning van de Maatschappelijke Zorg Duin- en Bollenstreek 2021-2023;
- Beleidsnotitie nieuwe Wet inburgering;
- Volwaardig deelnemen; minimabeleid 2021-2024;
- Gelukkig leven, welzijnsbeleid 2021 – 2024;
- Preventieprogramma Jeugd 2020-2024;
- Kansrijke start;
- Programmaplan Jeugdhulpaanbod Duin- en Bollenstreek vanaf 2021 t/m 2023.

Hoe gaan we meten of het lukt?

- Startkwalificatie
- Schoolverzuim
- Weerbaarheid jeugd
- Opleidingsniveau
- Speciaal onderwijs
- Laaggeletterdheid

7 Meedoen

Een betrokken samenleving, waarin iedereen meedoet, kan bijdragen en erbij hoort. Voorzien in eigen levensonderhoud is de basis, maar geld mag geen belemmering zijn. Gelijke kansen voor kinderen. Niemand in Noordwijk hoeft eenzaam te zijn.

Wat willen we bereiken?

1 Een trendbreuk in de stijgende eenzaamheid
Eenzaamheid onder alle lagen van de bevolking wordt verminderd. Inwoners kunnen een sterk en divers sociaal netwerk opbouwen. Sociale en culturele activiteiten en vrijwilligerswerk vormen omgevingen waarin vriendschapsbanden kunnen ontstaan.

2 Minima kunnen volwaardig deelnemen
Alle inwoners hebben toegang tot sport, kunst en cultuur en kunnen meedoen in de samenleving. Mensen die niet kunnen bijdragen aan het arbeidsproces kunnen terecht voor ondersteuning bij het vinden van werk of een zinvolle dagbesteding. Schulden worden op tijd gesignaleerd en er wordt hulp geboden bij het vinden van de oplossing.

3 De samenleving heeft speciale aandacht voor kwetsbare inwoners
Mensen voor wie het leven tegenzit, die door een beperking, dementie, chronische ziekte, dakloosheid of verslaving meer moeite moeten doen om mee te komen, kunnen op steun vanuit de samenleving rekenen. De openbare ruimte, gebouwen en websites zijn toegankelijk voor mensen met een beperking. Vanwege het toenemende aandeel ouderen werken we aan seniorvriendelijke dorpen.

4 Nieuwe Nederlanders worden snel in de gemeenschap opgenomen
Vluchtelingen leren de Nederlandse taal en nemen deel aan het arbeidsproces. Discriminatie wordt tegengegaan.

Wat gaan we daarvoor doen?

We voeren de volgende beleidsplannen uit:

- Actieprogramma Mensen Hebben Mensen Nodig;
- Gelukkig leven, welzijnsbeleid 2021 – 2024;
- Sport beweegt Noordwijk 2021 - 2025 en het Sportakkoord 2020, 2021 en 2022;
- Regionaal Programma Integrale aanpak Laaggeletterdheid Holland Rijnland 2020-2024;
- Cultuurnota ‘Cultuur in de Kern’ 2022-2025;
- Beleidskader Maatschappelijke zorg 2017 2025 - Transformatie van (O)GGZ, Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen;
- Maatschappelijke Uitvoeringsprogramma 2021-2023 - Omzien naar elkaar - Decentralisatie ondersteuning van de Maatschappelijke Zorg Duin- en Bollenstreek 2021-2023;
- Volwaardig deelnemen; minimabeleid 2021-2024;
- Extra impuls uitstroom werkzoekenden Noordwijk (Jobhunter);
- Gezamenlijk naar een financieel gezonde toekomst – Beleidsplan schuldhulpverlening 2022 – 2025;
- Beleidsnotitie nieuwe Wet inburgering;
- Projectplan Meedoen!

Hoe gaan we meten of het lukt?

- Eenzaamheid
- Toeleiding naar werk
- Bijstandsuitkeringen
- Vrijwilligers
- Gebruik minimabeleid
- Lage inkomens

8 Zorg en ondersteuning

Uitgangspunt voor de gemeente Noordwijk is dat inwoners op eigen kracht mee doen. Als dat niet lukt zorgen we voor elkaar. We zien om naar elkaar. Is er dan nog meer nodig dan zetten we hulpverleners in. Zorg moet goed en toegankelijk zijn.

Wat willen we bereiken?

1 Een adequaat voorliggend veld aan voorzieningen en preventieve maatregelen
Een ontmoetingsplek, buurthuis of activiteit, of voorlichtingsbijeenkomsten zijn voorbeelden van voorliggende preventieve voorzieningen en maatregelen. Deze lokale voorzieningen zijn beschikbaar en passend voor de grote diversiteit aan (behoeften van) inwoners.

2 De toegang tot zorg en ondersteuning is laagdrempelig, duidelijk en toegankelijk voor iedereen
Wie hulp nodig heeft moet de weg ernaar toe makkelijk kunnen vinden. De integrale toegangsteams zoeken de mensen op en stellen daarbij de behoefte van de inwoner en diens gezin centraal. Bureaucratie wordt teruggebracht en het doel is om de klantvraag in één keer op te lossen.

3 We bieden passende hulp en ondersteuning
Hulp en ondersteuning is erop gericht om inwoners zo snel mogelijk weer deel te laten nemen aan het maatschappelijk leven, naar eigen wensen en vermogen. We kijken daarbij goed wat de inwoner zelf nog kan of met behulp van zijn of haar omgeving (mantelzorgers) en vrijwilligers. Mantelzorgers en vrijwilligers worden ondersteund en gewaardeerd voor hun inzet. Voor de groep inwoners voor wie dat niet of slechts gedeeltelijk haalbaar is, is tijdelijke of langdurige adequate ondersteuning beschikbaar.

4 Jeugd en jongeren op school ondersteund
Jeugdhulpverlening is gericht op het herstel van het ‘normale’ leven. Zoveel mogelijk wordt ondersteuning op school gegeven aan kinderen die hulp nodig hebben. We streven naar een optimale samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp.

Wat gaan we daarvoor doen?

We voeren de volgende beleidsplannen uit:

- Ontwikkelagenda Duin- en Bollenstreek 2019-2022;
- Preventieprogramma Jeugd 2020-2024;
- Gelukkig leven, welzijnsbeleid 2021 – 2024;
- Beleidskader Maatschappelijke zorg 2017 2025 - Transformatie van (O)GGZ, Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen;
- Maatschappelijke Uitvoeringsprogramma 2021-2023 - Omzien naar elkaar - Decentralisatie ondersteuning van de Maatschappelijke Zorg Duin- en Bollenstreek 2021-2023;
- Gezamenlijk naar een financieel gezonde toekomst – Beleidsplan schuldhulpverlening 2022 – 2025;
- Beleidsnotitie nieuwe Wet inburgering;
- Programmaplan Jeugdhulpaanbod Duin- en Bollenstreek vanaf 2021 t/m 2023;
- Opdracht Integrale Toegang Bollenstreek.

Hoe gaan we meten of het lukt?

- Clientervaring en tevredenheid
- Gebruik voorzieningen
- Gebruik Jeugdhulp
- Aantal bijstandsuitkeringen
- Geregistreerde mantelzorgers en gebruik ondersteuning

9 Gezonde en veilige leefomgeving

Inwoners voelen zich veilig en prettig in onze dorpen; het is er goed wonen. De buitenruimte en voorzieningen nodigen uit tot ontmoeting en bewegen en zijn toegankelijk voor iedereen. De gezonde en groene leefomgeving versterken de kwaliteit van leven.

Wat willen we bereiken?

1 Goede en voldoende locaties voor onderwijs en kinderopvang
De kinderopvang, peuterspeelzaal en school zijn voor menig kind de eerste plekken buiten de thuishaven. Deze locaties moeten voldoen aan de geldende normen en alle kinderen gelijke kansen geven.

2 Mooie sport- en speellocaties
Er zijn duurzame, multifunctionele en toegankelijke sportaccommodaties. Daarnaast is sporten en bewegen in de wijk of de buitengebieden mogelijk. Speeltuinen stimuleren beweging.

3 Plekken voor ontmoeting
Gebouwen en plekken in de buitenruimte nodigen uit tot contact tussen mensen. Ontmoetingsplekken, buurtcentra en de manier waarop woningen worden gebouwd faciliteren ontmoeting. Beeldende kunst is een culturele toevoeging in de openbare ruimte.

4 De buitenruimte bevordert gezondheid
De dorpen en omgeving van Noordwijk stimuleren recreatie in de buitenlucht. De gezondste streek van Nederland, waar 'well-being' voor bezoekers en bewoners veel verder gaat dan alleen het kuuroord.

5 Onze inwoners kunnen prettig thuis wonen
Er is voldoende passende woonruimte. Door leefbare buurten en een aansluitende woonzorginfrastructuur kunnen inwoners langer thuis wonen. Kwetsbare inwoners ontvangen ambulante begeleiding en hebben een aangepaste plek om te wonen.

6 Het is veilig op straat, thuis en op de vereniging
Veiligheid is een basisvoorwaarde voor de leefbaarheid van onze dorpen. Het is een gedeelde verantwoordelijkheid van inwoners, maatschappelijke partners en gemeente. We hebben aandacht voor de oorzaken van grensoverschrijdend gedrag. Kindermishandeling en huiselijk geweld moeten voorkomen worden.

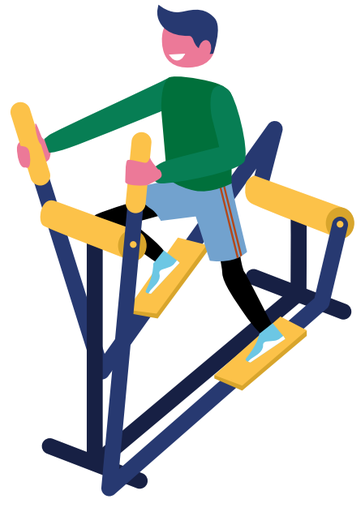
Wat gaan we daarvoor doen?

We voeren de volgende beleidsplannen uit:

- Harmonisatie Onderwijsregelingen Gemeente Noordwijk 2021-2024;
- Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2018-2033, gemeente Noordwijk;
- Beleidsregels handhaving Wet kinderopvang;
- Sport beweegt Noordwijk 2021 - 2025 en het Sportakkoord 2020, 2021 en 2022;
- Beeldende Kunst in de Openbare Ruimte;
- Woonvisie 'Alle zeilen bij voor voldoende en juiste woningen' 2020-2030;
- Uitvoeringsplan speelruimte 2021-2025;
- Preventieprogramma Jeugd 2020-2024;
- Strategische Agenda Ruimte Duin- en Bollenstreek 2040 - Uitvoeringsagenda Duin- en Bollenstreek;
- Actieprogramma Mensen Hebben Mensen Nodig;
- Programmaplan Jeugdhulpaanbod Duin- en Bollenstreek vanaf 2021 t/m 2023;
- Gelukkig leven, welzijnsbeleid 2021 – 2024;
- Maatschappelijke Uitvoeringsprogramma 2021-2023 - Omzien naar elkaar - Decentralisatie ondersteuning van de Maatschappelijke Zorg Duin- en Bollenstreek 2021-2023;
- Kuuroordvisie Noordwijk – December 2021;
- Integraal Veiligheidsplan 2021-2024 - Samen werken aan veiligheid en veerkracht.

Hoe gaan we meten of het lukt?

- Veiligheid en overlast
- Huiselijk geweld
- Kindermishandeling
- Sociale cohesie
- Scholen
- Sportlocaties

10 Bouwen aan de visie

Het werken aan de realisatie van de visie in vijf opgaven vraagt om een andere werkwijze. Want: “Als je doet wat je deed, krijg je wat je kreeg.”[15] Hoe ziet die andere werkwijze eruit?

Collectieve impact

De grote uitdaging van het maatschappelijk programma is om de versnippering in aandachtsgebieden zowel binnen als buiten de gemeente te overkomen. Op elk beleidsveld zijn verschillende medewerkers betrokken, er zijn tal van maatschappelijke partners die uitvoering geven aan het beleid en binnen elk beleidsveld lopen meerdere actielijnen.

Een manier om de versnippering te doorbreken is door vanuit collectieve impact te gaan werken. De kernge-dachte hierbij is dat elk initiatief dat werkt aan een maatschappelijk probleem zichzelf moet gaan zien als onderdeel van een groter geheel. Hiermee kan de valkuil van veel projecten worden vermeden, namelijk dat alleen aan de eigen impact wordt gewerkt en daarbij de invloed van andere organisaties op dezelfde doelgroep wordt vergeten.

Vergelijk het met een voetballer binnen een team. De voetballer weet dat het “niet alleen gaat om baltechniek, maar vooral ook om omgevingsbewustzijn”. Dat wil zeggen; “het scannen van het spel en de spelers om je heen op zoek naar kansen en bedreigingen. De kracht zit in het samenspel.”[16]

In **bijlage 8** vindt u een nadere toelichting op het concept van collectieve impact en de maatschappelijke partners die hierin gaan samenwerken.

De elementen van deze aanpak

Zoals de infographic laat zien bestaat de aanpak uit vijf onderdelen.

1 Een gedeelde agenda
Als iedereen zijn eigen analyse vormt van een probleem, dan is een gezamenlijke aanpak erg moeilijk. Met het opstellen van dit maatschappelijk programma hebben we de analyse van wat er nodig is om de visie te bereiken met zoveel mogelijk maatschappelijke partners gedaan en vertaald naar een gezamenlijke agenda in de vorm van de opgaven. Door een jaarlijkse bijeenkomst versterken we de gedeelde visie en het gemeenschappelijk begrip van de veranderopgave.

2 Een gedeeld monitorings- en evaluatiesysteem
Om ook gaande de uitvoering op dezelfde golflengte te blijven, is het nodig gegevens over ontwikkelingen en de resultaten van inspanningen met elkaar te delen. Maatschappelijke trends kunnen meerjarig in beeld worden gebracht en vergelijksmateriaal met de regio en Nederland zijn nodig. Raadpleging van wetenschappelijke onderzoeken door instellingen als het Sociaal Cultureel Planbureau, het Centraal Bureau voor de Statistiek, het Centraal Planbureau en de Raad voor Gezondheid en Samenleving, zijn nodig ter duiding van deze data. Dit vraagt om de ontwikkeling van een eigen dashboard waarin relevante data van de opgaven wordt samengebracht. Hierbij kan het ontwikkelde model van de positieve gezondheid (de spin) als basis dienen.[17]

3 Wederzijds versterkende activiteiten
Met dit maatschappelijk programma zijn de verschillende beleidsonderwerpen samengebracht in opgaven. Beleidsmedewerkers van de gemeente vormen opgaveteams. De opgaveteams komen drie keer per jaar bij elkaar voor een terug- en vooruitblik. Hierbij staan de vragen centraal: Welke voortgang is er bereikt in de opgave? Wat zijn de volgende stappen om dichterbij het doel te komen?[18]

Maatschappelijke partners en inwoners krijgen in de uitvoering van de opgaven een grotere rol. De gemeente heeft minder zelf “de bal aan de voet”, maar laat het initiatief bij inwoners en maatschappelijke organisaties. Zoals de gemeentelijke beleidsadviseurs gaan samenwerken in opgaven, zo kunnen ook de maatschappelijke partners zich per opgave organiseren. Dit betekent dat organisaties die zich met dezelfde opgave bezig houden elkaar opzoeken, hun activiteiten op de realisatie van de opgave richten en hun aanvraag voor subsidie hierop schrijven.

4 Doorlopende communicatie
Het bouwen aan onderling vertrouwen, wederzijdse afstemming en motivatie vergt intensivering van de communicatie tussen gemeente en maatschappelijke partners. Met een website informeren we partners, bestuur en inwoners over de voortgang per opgave.

5 Een faciliterende organisatiestructuur
De ambitie om participatie integraal onderdeel te maken van de werkwijze, vraagt om extra inzet vanuit de gemeente. Met meer capaciteit kan hierin ook een kwalitatieve slag worden gemaakt. Een goede faciliterende organisatiestructuur voorkomt dat het draagvlak om te participeren bij organisaties en inwoners uitgeput raakt. Met de recent opgestelde beleidsnota ‘Nota Inwonersparticipatie’ is de Noordwijkse aanpak voor het goede gesprek geschetst.

De aanpak van collectieve impact heeft veel raakvlakken met de strategische organisatievisie welke bij de fusie in 2019 voor de nieuwe gemeente is vastgesteld. In **bijlage 12** vindt u hierover een nadere toelichting.

11 Risico's en beheersmaatregelen

Welke knelpunten zien we op de weg? En hoe kunnen we deze zo goed mogelijk ondervangen?

Risicoanalyse
Er is een risicoanalyse uitgevoerd om de belangrijkste obstakels en knelpunten te identificeren (zie bijlage 9). Deze maakt duidelijk dat voor de realisatie aan een aantal randvoorwaarden moet worden voldaan. Deze zijn:

Een lerende gemeente
Met name de ambtelijke organisatie gaat op een andere manier functioneren. Dit betekent dat wijzigingen nodig kunnen zijn in de werkprocessen, opleidingstrajecten, begeleiding van medewerkers, de samenstelling van het personeelsbestand en de mate van zelforganisatie. Dit vormt een aanzienlijke uitdaging voor zowel medewerkers als de leiding. Eén die zowel energie als tijd vergt. Dit kan worden geboden door de begeleiding van dit proces tot prioriteit te maken van de betrokken clustermanagers.

Klein beginnen
De werkwijze omgooien vraagt om een gefaseerde benadering. De zogenaamde 'Big Bang' – van de ene op de andere dag overgaan – zal naar verwachting hier niet werken omdat de beoogde verandering niet het karakter heeft van een vastomlijnde uitkomst zoals bijv. een software upgrade. Het is daarom logisch om te beginnen met een pilot.

Bestuurlijke vastbeslotenheid
Van het bestuur wordt gevraagd in te stemmen met de uitvoering van dit maatschappelijk programma voor een periode van tenminste vier jaar. Een kortere periode is onvoldoende om de gewenste verandering in werken vorm te geven en deze goed te kunnen evalueren. Een jaarlijkse voortgangsrapportage en tussenevaluatie na twee jaar biedt het bestuur inzicht in de vorderingen en eerste resultaten. Deze rapportages horen bij de goede communicatie die nodig is om het vertrouwen en daarmee het draagvlak in stand te houden.

Maatschappelijke toetsing
Hoe kijken onze maatschappelijke partners naar deze werkwijze? Tijdens één van de bijeenkomsten is deze vraag aan de deelnemers voorgelegd. In bijlage 10 vindt u de uitslagen van de behandelde vragen. Dit was een bijzonder leerzame bijeenkomst waaruit een aantal conclusie zijn getrokken. Deze zijn:

1 De bron van verandering ligt bij de inwoners en in de samenwerking
Een verandering heeft bezieling nodig. Deze komt niet voort uit een beleidsstuk, maar vraagt om het intensief betrekken van inwoners en het aanjagen van de samenwerking. De nadruk moet daarbij liggen op actiegerichtheid.

2 Investeer in samenwerking
Samenwerking vraagt tijd en energie. Die factoren moeten er wel eerst zijn voordat de resultaten van de samenwerking zich kunnen gaan uitbetalen. Ontmoeting en samenwerking kunnen gefaciliteerd worden.

3 Experimenteer met het betrekken van inwoners
Het gebruik van bestaande middelen – zoals een participatieplatform, infographics en opgavetafels – is goed, maar durf ook te experimenteren. Bijvoorbeeld met directe aanschrijving, een deelnameloterij en de inzet van ervaringsdeskundigen.

12 Financiën

De bestaande budgetten van de verschillende beleidsvelden vormen het uitgangspunt voor de realisatie van de opgaven. In aanvulling daarop brengt de voorgestelde werkwijze voor dit maatschappelijk programma een aantal investeringen met zich mee.

Capaciteit
Voor het werken in opgaven gaan we uit van de bestaande ambtelijke capaciteit. Dezelfde medewerkers gaan hun werk in een aangepaste structuur uitvoeren, maar de basis van hun werk blijft hetzelfde.

Het introduceren, vormgeven en slijpen aan de nieuwe werkwijze vraagt echter wel om verdere ondersteuning. Er zal een ambtelijke trekker, een bestuurlijke trekker en projectteam samengesteld moeten worden. Investering in teambuilding is nodig om medewerkers te helpen de vaardigheden te ontwikkelen die de nieuwe werkwijze vereist. Bepaalde ondersteunende taken zoals hulp bij het opzetten van participatietrajecten en communicatie vergen extra inzet.

Onderdeel	2022	2023
Innovatie budget	€ 40.000	€ 40.000
Participatie	€ 35.000	€ 35.000
Opgaven-dashboard	€ 0	€ 20.000
Website maatschappelijk programma	€ 0	€ 0
Jaarlijks congres	€ 7.000	€ 7.000
Communicatie	€ 5.000	€ 5.000
Totaal (€ 194.000)	**€ 87.000**	**€ 107.000**
Dekking	Reserve sociaal domein	

De kosten gaan hierbij voor de baten uit. Naar verwachting zal de verhoogde samenwerking zich niet alleen uitbetalen in een hogere kwaliteit van oplossingen. Op termijn kunnen door wederzijds versterkende activiteiten ook kostenbesparingen worden gerealiseerd.

Investering
De uitwerking van het projectplan voor de pilots zal meer zicht bieden op de kosten. Vooruitlopend op dit projectplan, kan echter al een inschatting worden gemaakt van de benodigde investering. De onderstaande tabel toont de posten waarop extra kosten worden voorzien.

De benoemde bedragen zijn bedoeld voor een periode van twee jaar. Na deze periode zal een beter beeld zijn ontstaan van de structurele kosten voor de implementatie van het programma. De benoemde posten zijn in aanvulling op de bestaande budgetten van de verschillende beleidsvelden.

Hieronder een toelichting op deze posten:

Innovatiebudget
Om ruimte te creëren voor innovatie komt er een innovatiebudget van € 40.000 voor 2022 en voor 2023. Dit is het totaal budget dat beschikbaar is voor alle opgaven samen. De toekenning van dit budget gebeurt op een nog nader te bepalen methode die recht doet aan de betrokken organisaties en inwoners bij de opgaven.

Participatie
Met dit budget kan tijdelijk extra capaciteit worden ingehuurd om de samenwerking aan te jagen tussen organisaties per opgave. Ook kan vanuit deze capaciteit de website worden geactualiseerd en de communicatie te onderhouden. De ingehuurde medewerker ondersteunt praktisch in de organisatie van bijeenkomsten en helpt bij alle vijf de opgaven.

Omdat in 2022 wordt gestart met pilots zal deze medewerker nog niet fulltime nodig zijn. Voorgesteld wordt in 2022 – waar nodig – tijdelijk in te huren. Of gebruik te maken van de talentenpool binnen de eigen organisatie. Dit biedt de flexibiliteit die nodig is binnen de pilots. Voor de begroting 2024 zal een voorstel worden gedaan voor de structurele invulling.

Opgaven-dashboard
Het platform Noordwijk in Cijfers wordt uitgebreid om de voortgang van opgaven overzichtelijk in beeld te brengen én lokale gegevens toe te voegen. De spin van positieve gezondheid is een mogelijke basis om de algemene beweging te monitoren.

Website maatschappelijk programma
Deze website kan binnen de bestaande capaciteit van de gemeente worden opgezet. Dit heeft als bijkomend voordeel dat het onderhoud direct kan worden geborgd in de organisatie.

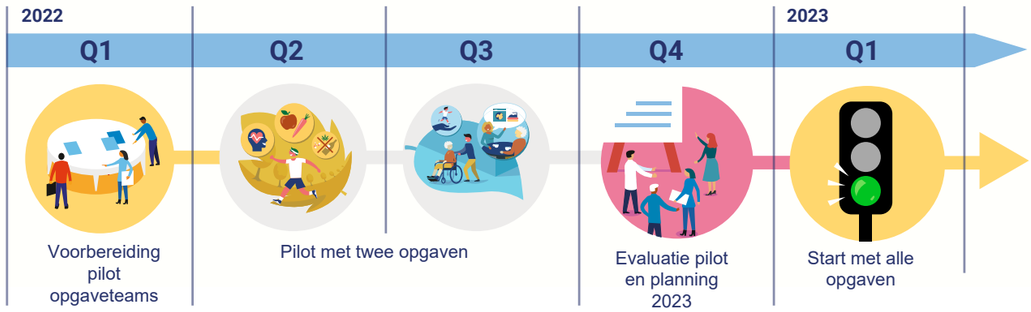
13 Start en planning

Hoe gaan we concreet aan de slag?

Nog veel vragen
Het nieuwe model waarmee we gaan bouwen aan de opgaven klinkt wellicht nog wat theoretisch. Zowel het opgavegerichte werken en het model van het werken aan collectieve impact zijn nieuw voor Noordwijk. We zullen daar onze weg in moeten vinden. Dit is een leertraject waar we de ruimte voor moeten nemen. Er zijn nog veel vragen die dit werken oproept, zoals:

- Hoe organiseer je opgavegericht werken?
- Hoe kunnen subsidies worden ingezet om het proces te versterken?
- Hoe beleg je verantwoordelijkheden intern en extern?
- Hoe kan de gemeente het beste invulling geven aan diens rol als regisseur?
- Hoe verhoudt deze werkwijze zich ten opzichte van de opdrachtgever-opdrachtnemer relatie die de gemeente met maatschappelijke partners heeft?

Starten met een pilot
Toch moet je ergens beginnen. Wij stellen voor om in 2022 te starten met een pilot met twee opgaven. In het voorjaar stellen we een pilotplan op waarin we de bovenstaande vragen gaan beantwoorden en gedetailleerd uitwerken welke capaciteit nodig is. Hierbij brengen we tevens in kaart op welke wijze de website en het opgave-dashboard kunnen worden geïntegreerd binnen de ICT infrastructuur van de gemeente. Dan nemen we een half jaar om de pilot te draaien. In het laatste kwartaal evalueren we de werkwijze en bereiden we de bredere toepassing voor met ingang van 2023. Deze fasering ziet er als volgt uit:

Planning
De onderstaande tabel toont de lange termijn planning.

Onderdeel	Planning
Pilot met twee opgaven	Q2 en Q3 2022
Website maatschappelijk programma	Q3 2022
Start met alle opgaven	Q1 2023
Opgaven-dashboard	Q2 2023
Tussenevaluatie Maatschappelijk Programma	Q4 2023
Eindevaluatie Maatschappelijk Programma	Q4 2025

Bijlagen

1 Begrippenlijst

We hebben geprobeerd deze tekst zo helder mogelijk op te schrijven. Toch zijn er een aantal dure woorden en vaktermen die moeilijk te vermijden zijn. Hieronder lichten we deze toe.

Beleid
De aanpak, handelwijze of strategie waarop een probleem wordt aangepakt.

Budget
Geld dat je nodig hebt om een doel te halen.

Chronisch
Langdurig of terugkerend

Cohesie
Samenhang of samenhorigheid tussen mensen.

Dagbesteding
Activiteiten overdag, met een groep mensen of alleen, vaak onder begeleiding van een zorgmedewerker.

Decentralisaties
Het delegeren van de verantwoordelijkheid voor een onderwerp van de Rijksoverheid naar gemeenten.

Integraal
Allesomvattend, naar het geheel kijken.

Lage SES
De groep in de samenleving met een lage sociaal-economische status. Dit hangt vaak samen met mensen met een lage opleiding (basisonderwijs, lo, vmbo, avo, mavo) en/of mensen met een laag inkomen. Het betreft ongeveer 30% van de mensen in Nederland.

Leefbaarheid
Hoe aantrekkelijk of geschikt een gebied of gemeenschap is om er te wonen, of te werken.

Maatschappelijk
Alles dat met de samenleving of gemeenschap te maken heeft.

Ondersteuning
Iemand helpen of bijstaan

Openbare ruimte
De ruimte of plaats die voor iedereen toegankelijk is, waar iedereen mag komen.

Partners
Dit zijn verenigingen, stichtingen, ondernemers, individuen en andere organisaties die zich inzetten voor een bepaald probleem, doelgroep of thema.

Pilot
Proefproject waarbij je iets wil uitproberen en daarvan wil leren.

Systematisch
Gestructureerd, geordend, niet zomaar iets doen, maar met een methode werken.

Veerkracht
Het vermogen om je aan te passen aan stress en tegenslag en daar misschien zelfs sterker uit te komen.

Vergrijzing
Het aandeel van ouderen in de bevolking stijgt en daardoor stijgt de gemiddelde leeftijd.

Vroegtijdig schoolverlaten
Van school gaan, stoppen met een opleiding, als je deze nog niet afgerond hebt met een diploma.

Weerbaarheid
Kunnen opkomen voor je eigen wensen, grenzen en behoeften en daarbij rekening houdt met de wensen en grenzen van een ander.

Zelforganisatie
Een manier van werken waarbij de medewerkers in een team zelf meer verantwoordelijkheid hebben voor de manier waarop ze hun werk doen.

Zorgkosten
Kosten voor medicijnen, ziekenhuizen en hulpmiddelen om mensen beter te maken.

2 Beleidsvelden en betrokken beleidsnota's

Dit programma bouwt voort op de onderstaande bestaande beleidsdocumenten.

Economie
- Strategische Agenda Ruimte Duin- en Bollenstreek 2040 - Uitvoeringsagenda Duin- en Bollenstreek

Eenzaamheid
- Mensen Hebben Mensen Nodig

Inburgering
- Beleidsnotitie nieuwe Wet Inburgering

Jeugd
- Preventieprogramma Jeugd 2020-2024
- Kansrijke start
- Programmaplan Jeugdhulpaanbod Duin- en Bollenstreek vanaf 2021-2023

Kinderopvang
- Beleidsregels handhaving Wet kinderopvang

Kunst en Cultuur
- Cultuur in de Kern; kunst- en cultuurbeleid 2022-2025
- Beeldende Kunst in de Openbare Ruimte

Kuuroord
- Kuuroordvisie Noordwijk – december 2021

Laaggeletterdheid
- Regionaal Programma Integrale aanpak Laaggeletterdheid Holland Rijnland 2020-2024

Leerplicht
- Beleidsplan 2022 – 2025 Regionaal Bureau Leerplicht Holland Rijnland

Maatschappelijke ondersteuning
- Uitvoeringsprogramma 2021-2023 - Omzien naar elkaar
- Decentralisatie van de Maatschappelijke Zorg Duin- en Bollenstreek 2021-2023
- Beleidskader Maatschappelijke zorg 2017 2025 - Transformatie van (O)GGZ, Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen

Minima
- Volwaardig deelnemen; minimabeleid 2021-2024

Onderwijs
- Harmonisatie Onderwijsregelingen Gemeente Noordwijk 2021-2024
- Ontwikkelagenda Duin- en Bollenstreek 2019-2022
- Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2018-2033, gemeente Noordwijk

Schulden
- Gezamenlijk naar een financieel gezonde toekomst – Beleidsplan schuldhulpverlening 2022 – 2025

Speeltuinen
- Uitvoeringsplan speelruimte 2021-2025

Sport
- Sport beweegt Noordwijk 2021 - 2025 – Gezondheid, meedoen, Plezier en uitdaging en Sportakkoord 2020, 2021 en 2022.

Toegang
- Opdracht Integrale Toegang Bollenstreek

Veiligheid
- Integraal Veiligheidsplan 2021-2024 - Samen werken aan veiligheid en veerkracht

Voor- en vroeg schoolse educatie
- Uitvoeringsbeleid Voor- en Vroegschoolse Educatie Gemeente Noordwijk 2021 – 2024

Volksgezondheid
- Preventieakkoord Gezondheid Noordwijk;
- Plan van aanpak JOGG Noordwijk 2020–2023;

Samen naar een gezonde en actieve leefstijl; Goed bezig Noordwijk.

Welzijn
- Gelukkig leven, welzijnsbeleid 2021 – 2024

Werk
- Extra impuls uitstroom werkzoekenden Noordwijk (Jobhunter)
- Projectplan Meedoen!

Wonen
- Woonvisie 'Alle zeilen bij voor voldoende en juiste woningen' 2020-2030.

3 Van verzorgingsstaat naar participatiesamenleving

In zijn eerste troonrede op 17 september 2013, stelde koning Willem-Alexander dat de klassieke verzorgingsstaat diende te veranderen in een participatiesamenleving:

"Het is onmiskenbaar dat mensen in onze huidige netwerk- en informatiesamenleving mondiger en zelfstandiger zijn dan vroeger. Gecombineerd met de noodzaak om het tekort van de overheid terug te dringen, leidt dit ertoe dat de klassieke verzorgingsstaat langzaam maar zeker verandert in een participatiesamenleving. Van iedereen die dat kan, wordt gevraagd verantwoordelijkheid te nemen voor zijn of haar eigen leven en omgeving."

Met de drie decentralisaties in het sociaal domein werd vanaf 2015 werk gemaakt van deze transformatie. De gedachte achter deze decentralisaties is dat gemeenten de hulp en ondersteuning beter en goedkoper kunnen bieden dan de provincies en het Rijk, omdat zij dichter bij de burger staan. Daarnaast verwacht de wetgever dat op lokaal niveau verbindingen gelegd kunnen worden tussen de verschillende domeinen, waardoor problemen van burgers in samenhang (integraal) kunnen worden aangepakt. Van burgers wordt verwacht dat zij meer zelf doen en bij problemen eerst een beroep doen op hun sociale netwerk (eigen kracht). Uiteindelijk moet dit alles leiden tot meer participatie van burgers, een zorgzame samenleving en een beter functionerend en financieel houdbaar stelsel.[19]

Vijf jaar later evalueert het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) in het rapport Sociaal domein op koers?, dat de decentralisaties in het sociaal domein nog niet alles hebben gebracht wat ervan werd gehoopt. "Veel mensen voelen zich geholpen, maar de toename van participatie door die hulp is beperkt en sommige mensen met een ondersteuningsbehoefte worden niet bereikt. De samenleving lijkt nog niet veel zorgzamer geworden en het stelsel is nog steeds complex."

"Het streven was een inclusieve samenleving of een participatiesamenleving, waarbij iedereen naar vermogen kan en moet deelnemen, met zoveel mogelijk behoud van zelfstandigheid, zelfredzaamheid en eigen regie, ook als zij een beperking of een aandoening hebben."
SCP | Sociaal domein op koers? | november 2020

Het SCP concludeert dat actie vereist is en ziet voor het rijk, als systeemverantwoordelijke, twee opgaven die van belang zijn: herbezinnen en bijsturen.

1 Opgave herbezinnen op de beleidsideologie: wees realistisch en denk breed

- Wees realistisch over redzaamheid en de zorgzame samenleving
- Reken jezelf niet rijk
- Zorg voor integraal Rijksbeleid
- Hanteer een brede definitie van het sociaal domein

2 Opgave bijsturen in het sociaal domein: denk vanuit de burger

- Geef meer prioriteit aan kwetsbare groepen
- Verminder complexiteit van regelgeving

Sociaal en Cultureel Planbureau

Sociaal domein op koers?

Verwachtingen en resultaten van vijf jaar decentraal beleid

4 Positieve gezondheid

Binnen het sociaal domein in de gemeente Noordwijk zien we dat het concept van “Positieve Gezondheid” steeds vaker naar voren komen. Zo is bijvoorbeeld in 2021 de nieuwe sociale kaart Noordwijk op basis van positieve gezondheid opgezet.

Maar wat houdt positieve gezondheid nu eigenlijk in? En hoe serieus moeten we dit concept nemen?

Gevestigd begrip

We beginnen met die laatste vraag. Sinds de eerste publicatie in 2011 is het gedachtengoed van positieve gezondheid verder uitgewerkt en onderzocht. Er is een Instituut voor Positieve Gezondheid (iPH) opgericht en deze bracht in 2019 een overzicht uit van de ontwikkelingen.[20] In dit artikel wordt als volgt geschetst hoe positieve gezondheid vaste voet heeft gevonden binnen de gezondheidszorg in Nederland:

“Voor de verdere onderbouwing van Positieve Gezondheid is onderzoek essentieel. IPH doet zelf geen onderzoek, maar er loopt steeds meer onderzoek; zo gaf het ministerie van VWS opdracht aan het RIVM om in kaart te brengen wat er in Nederland zoal gebeurt in relatie tot Positieve Gezondheid. Ook in de Nationale Wetenschapsagenda is Positieve Gezondheid een thema en diverse onderzoeksaanvragen hierover zijn ingediend. IPH houdt een database bij over lopend onderzoek, voor zover bekend bij het instituut. Positieve Gezondheid krijgt een plek in steeds meer opleidingen binnen de zorg. In het nieuwe raamplan voor het medisch curriculum wordt Positieve Gezondheid opgenomen en een toenemend aantal hbo- en mbo-opleidingen integreert het of neemt het zelfs als uitgangspunt voor hun opleidingen. IPH gaat partnerschappen aan met opleidingen om mee te denken over het maken van onderwijsmateriaal.

Wat meent de omgeving? Het concept Positieve Gezondheid wordt in vele landelijke beleidsdocumenten aangehaald. Zowel door patiëntenorganisaties (Patiëntenfederatie Nederland, 2017), als door beroepsgroepen (FMS, 2017), (Huisartsgeneeskunde, 2012, 2020), belangenorganisaties (NFU, 2017), (NVZ, 2016), (ActiZ, 2017), beleidsmakers (Taskforce Zorg op de Juiste Plek, 2018), (VWS, 2018), (Centrum voor ethiek en gezondheid, 2019), (Kaljouw & Vliet, 2015), (RVZ, 2013), (RIVM & Ministerie van Volksgezondheid, 2018), gezondheidszorgonderwijs (HBO-raad, 2013), (Verpleegkunde, 2016), verzekeraars (De zorgverzekeraar en Positieve Gezondheid: Steeds meer mensen zullen denken: dit gaat ergens over, 2018) en wetenschappers in de gezondheidszorg (Wetenschapsagenda: Gezondheidszorgonderzoek, preventie en behandeling, 2018), (Nivel, 2018), (Ondertekenaars manifest, 2018), (Gezondheidsraad, 2016) wordt dit concept omarmd. Onderzoeksbureau Iresearch bracht in kaart welke Nederlandse gemeenten Positieve Gezondheid in hun gezondheidsnota hebben opgenomen. In 2018 blijkt dit 51% van de gemeenten te zijn.”

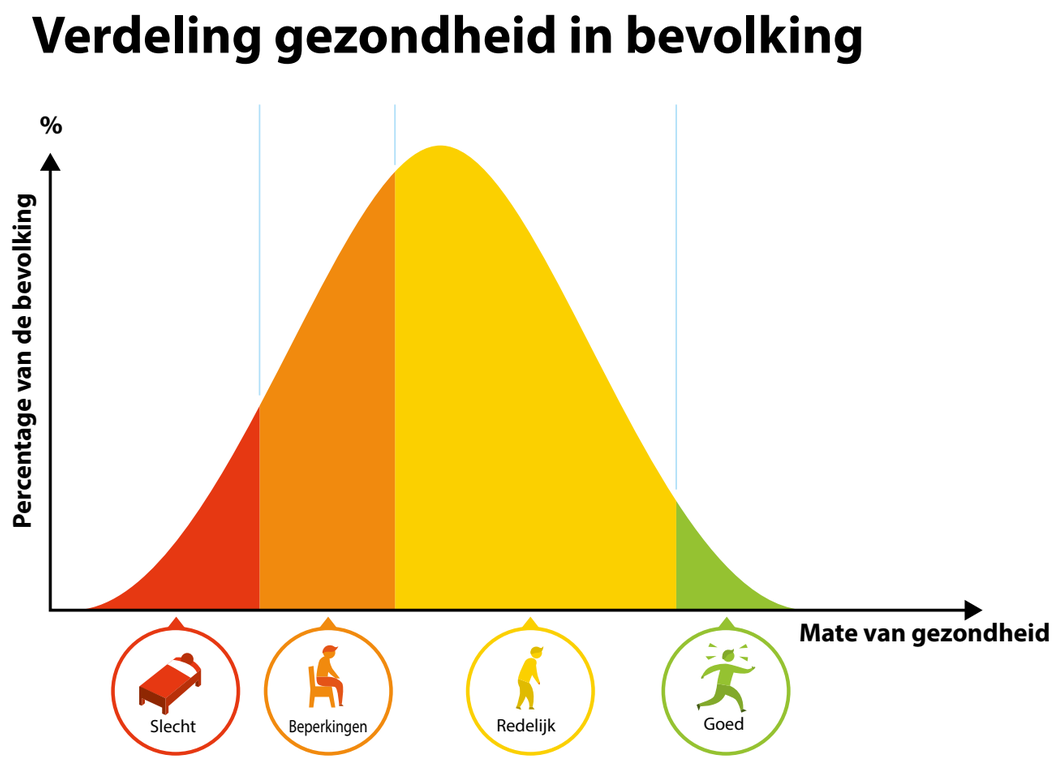
Van een zorgsysteem gericht op ziekte

Emeritus hoogleraar Jan Auke Walburg heeft in verschillende boeken over dit onderwerp geschreven. Aan de hand van zijn werk zal hieronder het begrip positieve gezondheid nader worden belicht.[21]

Gezondheid en ziekte zijn niet evenredig verdeeld over de bevolking. De prevalentie van ziekte hangt samen met de gemiddelde omvang van de (risico)factoren, zoals aanleg, leefstijl en omstandigheden in een populatie. Hoe hoger het gemiddelde, des te groter het aantal mensen met een ziekte. Het onderstaande figuur geeft een reflectie van verscheidene factoren weer, die gezamenlijk het begrip “gezondheid” bepalen.[22]

De meeste mensen hebben een redelijke gezondheid. Een relatief klein aantal mensen heeft een heel slechte gezondheid en een betrekkelijk gering aantal mensen heeft een excellente gezondheid. Verder blijkt uit onderzoek dat in Nederland de meest voorkomende vorm van ziekte een chronische ziekte is; de helft van de mensen leeft met minstens één chronische ziekte.[23]

De reguliere gezondheidszorg is bijna volledig gericht op het behandelen van ziekte. De determinanten van vooral chronische ziekten, zoals hart- en vaatziekten, diabetes en kanker blijven vrijwel onderbelicht. Professor Walburg wijt dit in belangrijke mate aan het financieringsmodel van wetenschappelijk onderzoek en van behandeling.

Voor preventie is er nauwelijks een adequaat financieringsmodel.

Met ondermeer een wetenlijkschappelijk artikel van voormalig huisarts en onderzoekster Machteld Huber (2011) lijkt hier langzaam een kentering in te komen. In dit artikel wordt een nieuwe omschrijving van gezondheid voorgesteld. Gezondheid is in die omschrijving geen toestand van afwezigheid van ziekte of aanwezigheid van welbevinden, maar een capaciteit, een vaardigheid:

“Gezondheid als het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale uitdaging van het leven om te gaan en zoveel mogelijk eigen regie te voeren.”
Machteld Huber, grondlegger van Positieve Gezondheid

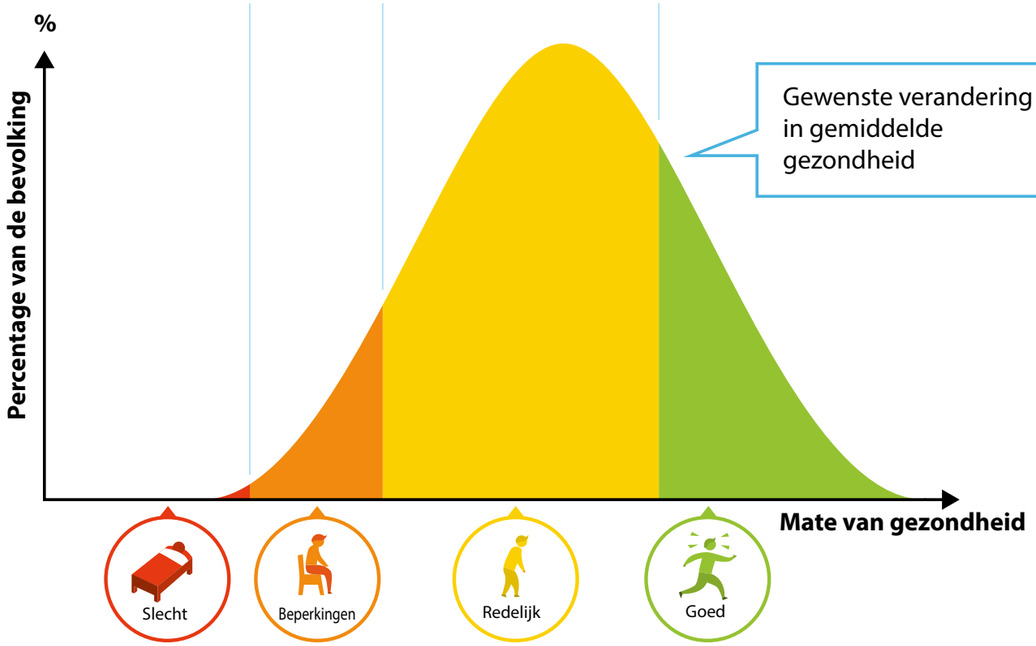
Naar een wereld van gezondheid en gedrag

De term positieve gezondheid ontstond als reactie op omschrijvingen en definities die ziekte centraal stelden. Bij dit nieuwe denken over gezondheid leggen we niet meer het accent op ziekte, maar we kiezen voor een andere invalshoek, waarbij we ons richten op de mens zelf, op zijn veerkracht, op zelfregie en op wat zijn leven betekenisvol maakt.

Positieve gezondheid gaat dan om het besef dat gezondheid alles te maken heeft met opleiding, inkomen, omgeving, kennis, vaardigheden en leefstijl, dat gezondheid gedurende de hele levensloop bepalend is voor de ontwikkeling en bloei van elk mens.

Gezondheid komt dus tot uiting in bloei en is een kostbaar vermogen dat een doel dient. Dat doel is om vol tot ontwikkeling en bloei te komen, gebruikmakend van de aanwezige sterke kanten en ondanks belemmeringen. In die zin zou de definitie van Machteld Huber nog aangevuld kunnen worden met de zinsnede: “ten behoeve van een duurzame ontwikkeling en bloei”. Daarmee wordt aan het begrip ook echt een positieve richting gegeven.

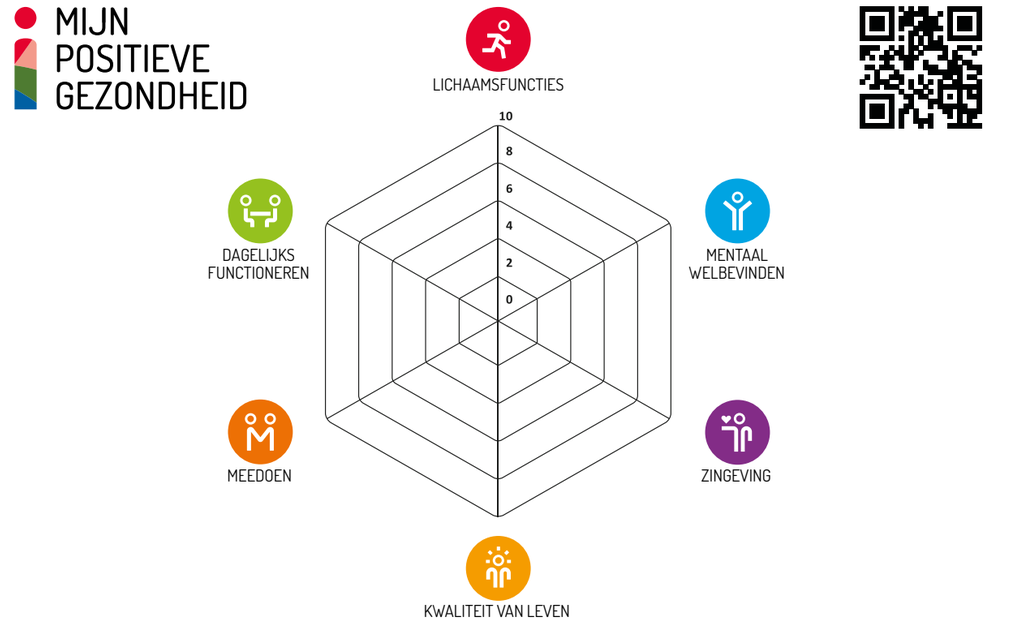
Verdeling gezondheid in bevolking

In bovenstaande figuur is weergegeven wat er gebeurt wanneer we inzetten op het bevorderen van gezondheid, waardoor de risicofactoren in een populatie gemiddeld omlaag gaan.

Het is dus de moeite waard om de factoren op te sporen die lichamelijk en mentale gezondheid bevorderen. Die factoren kunnen een aanvullende bijdrage leveren om de gezondheid, het welbevinden en het floreren in een bevolking te versterken, met alle bijkomende voordelen, zoals minder ziekte, kostenreductie in de zorg en toegenomen productie en participatie.

Vanuit het nieuwe kader van positieve gezondheid is onderzoek gedaan naar deze factoren. Hierin kwamen zes dimensies naar voren die relevant zijn voor gezondheid. De zes dimensies waar we bij Positieve Gezondheid naar kijken zijn meedoen, mentaal welbevinden, optimaal dagelijks functioneren, kwaliteit van leven, optimale lichaamsfuncties en zingeving. Vaak worden ze gevisualiseerd in onderstaand spinnenweb.[24]

Positieve gezondheid is een samenspel tussen zes dimensies, waarbij niemand ooit op alle aspecten in de top zit. Wel kan, individueel en als samenleving, gewerkt worden aan verbetering op specifieke punten. Dat heeft altijd gevolgen voor de ervaren gezondheid als geheel, en werkt ook door in andere dimensies.

We gaan dan uit van een brede mensbenadering, waarbij alle leefgebieden in samenhang met elkaar bezien worden. Wanneer er iets is met één leefgebied, dan heeft dit effect op de andere leefgebieden. Het één kan niet zonder het ander. Inkomen is bijvoorbeeld nodig om te kunnen meedoen en meedoen leidt tot ontplooiing, zelfstandigheid en eigenwaarde. Vanuit deze gedachte wordt een meerwaarde gecreëerd die groter is dan de som der delen. Deze brede benadering biedt daardoor tegelijk ruimte voor verbindingen tussen en binnen de beleidsprogramma’s (integraal en ontschottend).

Gezondheid beslaat in deze visie ook domeinen die buiten de klassieke gezondheidszorg vallen. Dit is ook terug te zien in de landelijke nota gezondheidsbeleid 2020 - 2024.[25]

“De problemen die achter een verminderde gezondheid schuilgaan, gaan verder dan het gezondheidsdomein. Armoede, schulden, problemen rondom huisvesting, eenzaamheid, werkloosheid, een beperking, een lage opleiding of de kwaliteit en de inrichting van de leefomgeving hebben allemaal invloed op hoe gezond je bent en hoe gezond je je voelt.”
Gezondheid breed op de agenda | Landelijke nota gezondheidsbeleid 2020-2024

Gezondheid is hierbij niet een doel op zich, maar een middel opdat iemand kan floreren. Kortom Positieve gezondheid als sleutel tot geluk.

5 Corona-crisis

Een belangrijke ontwikkeling waar we natuurlijk niet om heen kunnen is corona. Het coronavirus en de overheidsmaatregelen ter bestrijding daarvan, hebben niet alleen grote gevolgen voor de volksgezondheid en de economie, maar ook voor de maatschappij.

In het rapport “Een jaar met corona - Ontwikkelingen in de maatschappelijke gevolgen van corona” heeft het Sociaal Cultureel Planbureau (verder SCP) getracht inzicht te verschaffen in de maatschappelijke ontwikkelingen die hebben plaatsgevonden sinds corona voor zowel burgers als de maatschappij.[26]

Het SCP concludeert als volgt: “In het najaar van 2020 (dus voor de totale lockdown en de avondklok) waren de gevolgen voor bijvoorbeeld het psychisch welbevinden en de eenzaamheid van de Nederlanders beperkt en lag de werkloosheid hoger dan begin 2020, maar steeg deze minder dan aanvankelijk werd voorspeld. Bij specifieke groepen zijn echter wel nadrukkelijkere gevolgen zichtbaar. Zo daalde het psychisch welbevinden vooral bij jongvolwassenen, nam de emotionele eenzaamheid met name bij ouderen toe en steeg de werkloosheid vooral bij jongvolwassenen, mensen met een niet-westerse migratieachtergrond en laag opgeleiden. Zelfstandigen en mensen die op het moment van de bevraging werkzoekend waren, hebben relatief vaak een inkomensachteruitgang meegemaakt.”

In een beschouwing naar de toekomst constateert het SCP dat er veel veerkracht in onze samenleving is, maar de coronacrisis heeft ook laten zien wie kwetsbaar zijn. Daarnaast legt deze crisis kwetsbaarheden van onze samenleving bloot die al veel langer spelen. Denk aan ongelijke kansen in het onderwijs, onzekerheden op de arbeidsmarkt en knelpunten in de geestelijke gezondheidszorg en het sociaal domein.

Bij het heropenen van de samenleving en de economie bepleit het SCP dan ook niet alleen de opgelopen nevenschade, maar tevens gesignaleerde systeemkwesties en scheidslijnen aan te pakken die voor maatschappelijke problemen zorgen en hierbij te zorgen dat dit beleid niet ten koste gaat van kwetsbare groepen. Een visie op het ontwikkelingen van onze samenleving op de langere termijn en over de samenhang tussen gezondheid, economie, maatschappelijke verhoudingen en de leefomgeving acht het SCP hierbij raadzaam.

Enkele aandachtspunten die het SCP voor de toekomst benoemd:

- Corona heeft het belang benadrukt van een gezonde leefstijl.
- Het ontwikkelen van ernstige psychische klachten kan worden voorkomen door de behoeften van groepen met een laag welbevinden te onderkennen en hun waar mogelijk perspectief te bieden.
- Aandacht nodig voor kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt. In een economie die mogelijk structureel verandert, strekt het tot aanbeveling om in te zetten op om- en bij scholing.
- Eenzaamheid niet eenvoudig op te lossen; Een proactieve manier van hulpverlenen (waarbij hulpverleners zelf contact leggen) is vaak het meest succesvol, omdat eenzame mensen juist de neiging hebben zich terug te trekken.
- Het bestrijden van achterstanden en het bevorderen van kansengelijkheid onder kinderen is belangrijk. Zo is bekend dat de uitgangspositie van kinderen van ouders met een lage sociaaleconomische status (SES) en de omstandigheden waarin ze opgroeien negatief door werken in hun inkomen later. Inkomensarmoede gaat bovendien gepaard met een verminderde deelname aan de maatschappij, een laag opleidingsniveau met een kortere levensverwachting, en langdurige werkloosheid met een verminderd psychisch welbevinden. Een risico op intergenerationele uitkeringsafhankelijkheid en armoede tekent zich daarmee af.

Sociaal en Cultureel Planbureau

Een jaar met corona

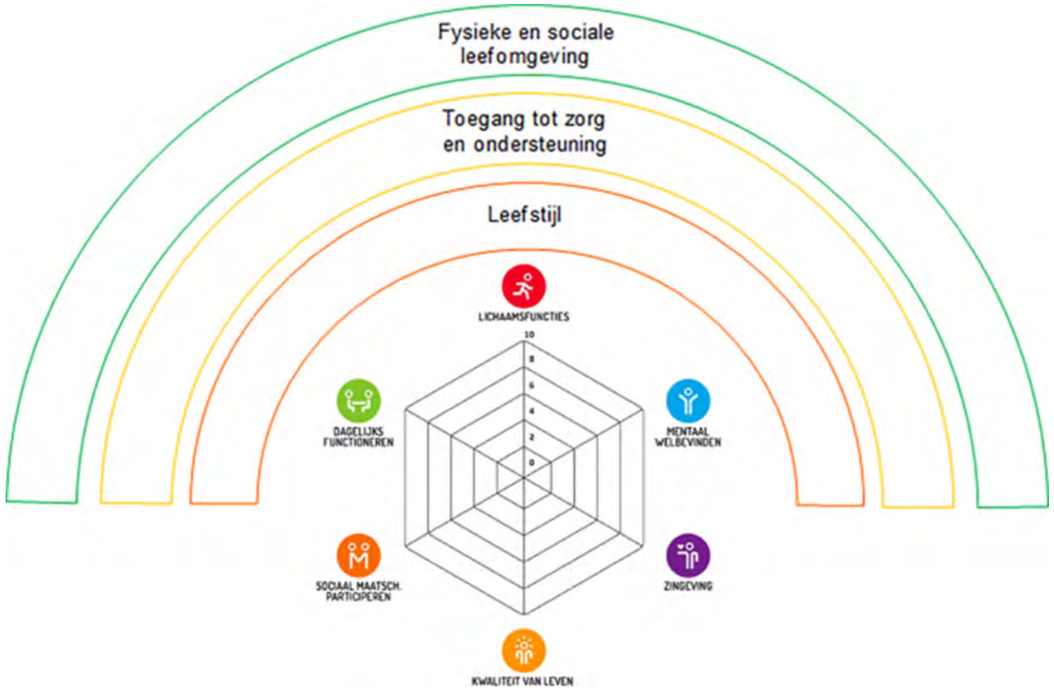
Ontwikkelingen in de maatschappelijke gevolgen van corona

Extra aandacht voor kwetsbare groepen

De extra aandacht die het SCP in het rapport “Een jaar met corona” voor kwetsbare groepen vraagt staat niet op zich. Dit advies stond al in het rapport van het SCP “Sociaal domein op koers?” En ook de adviesraad Sociaal Domein Noordwijk heeft bij aanvang van de ontwikkeling van het Maatschappelijk Programma meegegeven dat de “kwetsbare medemens, meer aandacht moet krijgen”.

In dit verband is het onderzoek “Positieve Gezondheid en gezondheidspercepties van mensen met een lage SES” interessant. Uit de resultaten blijkt dat mensen met een lage SES een brede blik op gezondheid hebben, die grotendeels overeenkomt met de zes dimensies van Positieve Gezondheid. Voor een betere aansluiting van het model bij de belevingswereld van mensen met een lage SES, wordt naast enkele aanpassingen geadviseerd om een plek te geven aan enkele determinanten van gezondheid. Visueel levert dit het volgende plaatje op:

Ringen van determinanten om het spinnenweb van indicatoren van Positieve Gezondheid

Het meenemen van drie typen determinanten, gezonde leefstijl, gezonde leefomgeving en toegang tot hulp en ondersteuning, doet extra recht aan het perspectief van mensen met een lage SES.[27]

6 Participatie proces

Bij het schrijven van dit programma hebben wij inwoners, maatschappelijke organisaties en beleidsmedewerkers van de gemeente betrokken. Dat is bij de volgende gelegenheden gebeurd.

Startbijeenkomst

Op 15 juli heeft een online startbijeenkomst plaatsgevonden. Tijdens deze bijeenkomst is begonnen met de vraag: “Hoe kunnen wij inwoners van Noordwijk helpen floreren?”. Floreren betekent kunnen groeien en bloeien, tot volle wasdom komen en vrucht dragen.[28] Dit begrip, dat is ontleend uit de positieve psychologie, is nauw verbonden met de ambitie uit de visie. Floreren betekent dat een zichzelf versterkend proces op gang komt waarbij het welzijn van het individu en diens omgeving toeneemt. De startbijeenkomst heeft een groot aantal suggesties en adviezen opgeleverd. De resultaten zijn via het platform **samen.noordwijk.nl** gedeeld.

Ambtelijke analyse

De aanbevelingen die uit de startbijeenkomst zijn voortgekomen, zijn door de betrokken beleidsmedewerkers geanalyseerd. Vervolgens zijn de aanbevelingen gegroepeerd in een aantal categorieën. Zo waren er verschillende aanbevelingen die te maken hadden met de inrichting van de buitenruimte, met lichamelijk en mentaal gezond zijn en met mogelijkheden hebben om mee te doen in de samenleving. Hieruit ontstond de eerste ruwe schets van de opgaven.

Bestaand beleid

Vervolgens zijn de betrokken beleidsnota’s erbij gepakt. Aan welke opgaven draagt het Wmo-beleidsplan bij? Aan welke het kunst en cultuur beleid. De ruwe schets werd steeds meer ingekleurd door de beleidsdoelstellingen en actielijnen toe te voegen. Daarbij zijn de opgaven vergeleken met die van maatschappelijke agenda’s in omliggende gemeenten en het model van de positieve gezondheid. Uiteraard zitten er verschillen in de indelingen van gemeenten en met het model, maar de algemene lijn komt overeen.

Toetsing en brainstorm over samenwerking

De aldus verkregen opgaven zijn uitgewerkt in bespreekplaten. De bespreekplaten zijn via het platform Samen.noordwijk.nl gedeeld. Hierop zijn 38 reacties ontvangen (zie **bijlage 7**). De bespreekplaten zijn ook tijdens de bijeenkomst van 11 november 2021 aan de aanwezige deelnemers voorgelegd. De deelnemers hebben de opgaven aangevuld en van suggesties voorzien. Het tweede deel van deze bijeenkomst stond in het teken van het werken aan de uitvoering van het maatschappelijk programma. Hierbij zijn mogelijke werkwijzen van de gemeente, van maatschappelijke partners en van inwoners verkend. Tevens is gediscussieerd over de vraag hoe verandering het beste kan worden bewerkstelligd en wat daarvoor nodig is (zie **bijlage 10**).

Concept versie ter toetsing

De concept tekst van de nota is gedeeld met de Advies Sociaal Domein, de betrokken maatschappelijke partners en de deelnemers aan **samen.noordwijk.nl**.

7 Samenvatting reacties en verwerking

Bespreekplaten op Samen.noordwijk.nl
Op het participatieplatform samen.noordwijk.nl zijn de vijf opgaven gepresenteerd in de vorm van bespreekplaten. In totaal hebben 23 deelnemers hier 38 reacties achter gelaten. Deze reacties zijn in de tabel hieronder samengevat.

Wij hebben de reacties gebruikt om de bespreekplaten te vertalen naar de opgaven. Waar de bespreekplaten nog zeer gedetailleerd waren, hebben we in de opgaveomschrijvingen getracht meer focus aan te brengen. Tevens hebben we verwezen naar de onderliggende beleidsnota's voor de verdere uitwerking. De onderstaande punten zullen aan de opgaveteams worden meegegeven.

Samenvatting reactie	
1 Gezond leven	
• Gemist wordt aandacht voor innerlijke ontwikkeling, ook in het onderwijs. • Deze opgave lijkt meer gericht op jongeren dan op de oudere generatie. • De combinatiefunctionaris kan meer actiegericht werken. • Onderwijs meer afstemmen op het natuurlijke ritme van pubers.	• Durf echte keuze te maken, bijvoorbeeld rond het aanbod van gezonde voeding in schoolkantines. • Meer gevoel van urgentie nodig. • Aanstellen sportleraar op scholen. • Verantwoordelijkheid voeding meer bij ouders leggen. • Meer aandacht voor gezonde leefstijl zwangeren. • Meer doen aan voorlichting middelen gebruik.
2 Opgroeien en zelfontplooiing	
• Verbeteren taalvaardigheid inburgeraars. • Pas meer individuele benadering en maatwerk toe in het onderwijs in plaats van iedereen dezelfde norm op te leggen.	• Volwassenenonderwijs toevoegen. • Onderwijs meer focussen op kennis overdracht en geestelijke weerstand opbouwen. • Meer aandacht voor het probleem pesten.
3 Meedoen	
• Algemeen toegankelijk maken van voorzieningen voor minder draagkrachtigen. • Kunst- en cultuur gebruiken bij de inrichting van de leefomgeving. • Zonder huisvesting geen mogelijkheid om mee te doen.	• Maak – vergelijkbaar met de WW - ook voor de Participatiewet instrumenten beschikbaar voor mensen met jaren werkervaring en/of oude diploma's om ze zo sneller weer mee te kunnen laten doen op de arbeidsmarkt.

4 Zorg en ondersteuning

- Opleiding aanbieden om het huishoudboekje onder controle te houden.
- Bevorder de grondhouding van naastenliefde ook bij organisaties.
- Zorg voor de inzet van vertrouwenspersonen en een goede aansluiting van hulpverleners onderling.
- Problemen op tijd signaleren via huisartsen en scholen.
- Direct ondersteuning bieden zonder wachttijden.
- Breng meer focus aan in de opgave.
- Mantelzorgers meer op maat en fysiek directer ondersteunen.
- Stel ook een lange termijn plan op waarbij je rekening houdt met toenemende vergrijzing, zorgbehoefte en belasting mantelzorgers.
- Signalerende rol van scholen in zorgnetwerk versterken.
- Vast contactpersoon voor mantelzorgers die dingen uitzoeken en je op weg helpen.
- Bespaar niet op het leerlingenvervoer, maar zorg voor een goede service en bereikbaarheid.

5 Gezonde en veilige leefomgeving

- Stimuleer het gebruik van buurtpreventie door appgroepen.
- Zorg voor schone lucht, veel groen, vloeiende dynamische lijnen in omgeving en wegen, openbare gratis sport tributen en ruimte.
- Beperk de overlast en het lawaai van gemotoriseerd verkeer. Meer duidelijkheid over de maximum snelheid en handhaving daarvan.
- Beperk de overlast van houtkachels en open vuur op het strand.
- Leg per woonkern een diversiteit en afgestemde verdeling aan spel- en bewegingsvoorzieningen aan.
- Breng de van oudsher mooi aangelegde bermen en natuurvriendelijke oevers terug.
- Verbetering verkeersveiligheid door aanpak onveilige verkeerscirculatie met speciale aandacht voor de smalle straten en stoepen in de aanrij- en aanlooproute in een breed gebied rond de Bronckhorstschool.
- Terugdringen van de verstening van de kern Noordwijk-Binnen i.v.m. klimaatrisico's en toegenomen kans op regen overlast
- Aanleggen groenbekkens voor de opvang en afvoer van regenwater en het planten van bomen t.b.v. schaduw
- Toets van bouwplannen 'oude stijl' aan klimatologische ontwikkelingen zoals het bouwplan 2e supermarkt Bronckhorststraat/Raadhuisstraat.
- Biedt inzicht in de verdeelsleutel voor woningen.
- Maak de straat weer een onderdeel van de leefomgeving waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en samen dingen kunnen doen. Kinderen zouden veilig naar school moeten kunnen.
- Klimaatadaptatie ontbreekt in het verhaal.
- Ontwikkel een inhoudelijk verhaal op de fysieke leefomgeving.
- Geen halfslachtige aanpak van tegelwippen met particulieren, de gemeente moet het goede voorbeeld geven.
- Start een campagne zodat inwoners zelf groen kunnen gaan beheren.

Concept maatschappelijk programma

Op het platform samen.noordwijk.nl en via de mail zijn 8 reacties ontvangen van inwoners.

Dementie (inbreng inwoner)

Samenvatting reactie	Verwerking
Het aantal mensen met dementie zal de komende jaren flink groeien. Onder mensen met een niet-westerse migratieachtergrond is dit onderwerp vaak nog taboe. Is onze samenleving voldoende voorbereid op deze groei.	In de opgave Meedoen onder de doelstelling 'De samenleving heeft speciale aandacht voor kwetsbare inwoners' is dementie opgenomen.

Minder bedeelden en eenzamen (inbreng inwoner)

Samenvatting reactie	Verwerking
Door de peilen te richten op deze kwetsbare groepen kan de kloof naar de rest smaller worden en meer in harmonie zijn.	In de opgave meedoen zijn voor deze kwetsbare groepen doelstellingen benoemd.

Wijzigingen tekst (inbreng inwoner)

Samenvatting reactie	Verwerking
Op een aantal punten kan de tekst genuanceerder. Het betreft de formulering bij hoeveel mensen mee doen, de omgang met verslavingsproblematiek en beeldende kunst in de openbare ruimte.	Voorgestelde formuleringen zijn opgenomen.

Geschikt maken voor laaggeletterden (inbreng inwoner)

Samenvatting reactie	Verwerking
Dit programma geschikt maken voor laaggeletterden vermindert de polarisatie in de samenleving. Dat kan al door simpel taalgebruik en veel visualiseren.	We hebben het document getoetst op B1 taalniveau, een begrippenlijst toegevoegd en infographics laten maken.

Meer aandacht voor effecten vergrijzing en prioritering (inbreng inwoner)

Samenvatting reactie	Verwerking
Gegeven het feit dat het aantal 65+ers de komende jaren stijgt van 22% naar 30% zou meer aandacht besteed moeten worden aan deze specifieke doelgroep. Bijvoorbeeld door de uitgangspunten van de WHO voor een seniorvriendelijk dorp terug te laten komen. Een prioritering in de actiepunten kan helpen in de uitvoering.	Toegevoegd aan de opgave Meedoen, verwijzing naar Age Friendy World opgenomen in de eindnoten. Prioritering binnen de opgaven is aan de opgaveteams en de betrokken maatschappelijke partners.

Gezondheid (inbreng GGD)	
Samenvatting reactie	**Verwerking**
Wonen, huisvesting en gezondheid zijn in hoge mate met elkaar verbonden, denk bijvoorbeeld aan een goed binnenklimaat waarbij isolatie ten koste kan gaan van ventilatie. Aandachtspunten zijn een rookvrije publieke omgeving, het op afstand plaatsen van overlast gevende bedrijven en nieuwe scholen en kinderopvanglocaties die niet gebouwd worden aan drukke wegen. Hittestress is – met name voor ouderen – een groeiend probleem.	Wonen is een apart hoofdstuk binnen de omgevingsvisie en bepaalde aspecten zullen in dat uitvoeringsprogramma een plek moeten krijgen. In de opgave Gezonde en veilige leefomgeving zijn een aantal onderdelen wel opgenomen.

Kunst & Cultuur (inbreng De Makers)	
Samenvatting reactie	**Verwerking**
Het zou goed zijn om concreet te omschrijven dat bijvoorbeeld deelname aan kunst- en cultuurgerichte organisaties toeneemt.	In de opgave Opgroeien en zelfontplooiing is benoemd dat inwoners in aanraking komen met kunst en cultuur en dat drempels daartoe weggenomen worden.

Mensen nodig voor het slagen (inbreng inwoner)	
Samenvatting reactie	**Verwerking**
De betrokkenheid van inwoners, organisaties, ouders en medewerkers is van groot belang om de ambitieuze opgaven te halen. Samenwerking en wederzijdse ondersteuning zijn nodig.	In het hoofdstuk Bouwen aan de visie is een aanpak voorgesteld hoe deze betrokkenheid en samenwerking te organiseren.

8 Collectieve impact

Een werkwijze die de laatste jaren opgang doormaakt is het model van de collectieve impact.[29] Dit model is gebaseerd op het besef dat betekenisvolle verandering niet in de handen is van een enkele persoon of organisatie.

Geen enkele entiteit is zelfstandig in staat de verandering op het gebied van de gezondheidszorg, armoedebestrijding, energie of zelfs het creëren van nieuwe producten en diensten tot stand te brengen. De complexe onderlinge afhankelijkheden kan niet worden aangesproken vanuit een geïsoleerde aanpak.

Geïsoleerde impact versus collectieve impact

Het verschil tussen de huidige werkwijze en die van collectieve impact is hieronder in een tabel gezet:

Geïsoleerde impact	Collectieve impact
Financiers selecteren individuele begunstigden die de meest veelbelovende oplossingen bieden.	Financiers en uitvoerders begrijpen dat maatschappelijke problemen en oplossingen ontstaan uit de interactie van vele organisaties binnen een groter systeem.
Non-profitorganisaties werken afzonderlijk en concurreren om de grootste onafhankelijke impact te produceren.	Vooruitgang hangt af van het werken aan hetzelfde doel en het meten van dezelfde dingen.
Evaluatie probeert de impact van een bepaalde organisatie te isoleren.	Grootschalige impact hangt af van steeds meer sector overschrijdende afstemming en een gezamenlijk leerproces.
Grootschalige verandering wordt verondersteld af te hangen van het opschalen van een enkele organisatie.	Bedrijfs- en overheidssectoren zijn essentiële partners.
Bedrijfs- en overheidssectoren zijn vaak losgekoppeld van de inspanningen van stichtingen en non-profitorganisaties.	Organisaties coördineren actief hun acties en delen geleerde lessen.

Relatie met leidende principes
Dit model sluit goed aan bij de leidende principes van de organisatievisie. Voor de realisatie van de opgaven is een brede aanpak benodigd. Nu al merken we dat de fragmentatie van beleidsvelden ontoereikend is voor de oplossing van complexe problematiek. Het streven naar een collectieve impact ligt in lijn met overheidsparticipatie waarbij de gemeente één van de bijdragende partijen is. Het streven naar collectieve impact nodigt uit tot innovatie omdat meer buiten de eigen organisatie en naar het grotere geheel kan worden gekeken.

Toepassing
Collectieve impact kan bereikt worden door:

1 Gedeelde agenda
Alle partijen hebben een gedeelde visie op de beoogde verandering, inclusief een gemeenschappelijke begrip van het probleem en een gezamenlijke aanpak om het op te lossen door middel van overeengekomen acties.

2 Gedeeld monitorings- en evaluatiesysteem
Door consequent gegevens te verzamelen en resultaten te meten bij alle partijen, blijven de inspanningen op elkaar afgestemd en houden de partijen elkaar gezamenlijk verantwoordelijk.

3 Wederzijds versterkende activiteiten
De activiteiten van de deelnemers moeten gedifferentieerd zijn, maar toch gecoördineerd worden door middel van een actieplan dat elkaar wederzijds versterkt.

4 Doorlopende communicatie
Consequente en open communicatie tussen de partijen is nodig om vertrouwen te bouwen, wederzijdse doelstellingen helder te houden en een gemeenschappelijke motivatie te creëren.

5 Faciliterende organisatiestructuur
Het creëren en beheren van collectieve impact vereist een eigen organisatiestructuur met personeel en een specifieke set aan vaardigheden en kwaliteiten om al ruggengraat voor het hele initiatief te dienen en de deelnemende partijen en organisaties te coördineren.

Samenwerkingspartners
Het werken aan collectieve impact doen we samen met:

Adviesraad Sociaal Domein
Bibliotheek Bollenstreek
Cliëntenraad ISD Bollenstreek
Culturele verenigingen
Eerstelijnsgezondheidszorg
HECHT (GGD Hollands Midden)
Intergemeentelijke Sociale Dienst Bollenstreek
Inwoners
Jongerenwerk
Kerken
Kinderopvang
Maatschappelijk werk
Noordwijk Marketing
Omliggende gemeenten
Ondernemersverenigingen
Ouderenbonden
Politie
Provalu
Samenwerkingsverbanden onderwijs
Scholen
Sportverenigingen
VoorIeder1
Vrijwilligersorganisaties
Welzijnsorganisaties
Wijk- en buurtverenigingen
Woningcorporaties
Woonzorgcentra
Zorgaanbieders
Zorgkantoor

9 Risicoanalyse

Hierboven is beschreven dat we de visie gaan realiseren door aan opgaven te werken. En dat dit een andere werkwijze vraagt. Maar brengt deze manier van werken de verandering die we willen bewerkstelligen?

Voor sommige dingen in het leven bestaan geen garanties. Zo ook niet voor het succes van dit maatschappelijk programma. De ambities zijn omvangrijk en er wordt een aanzienlijke verandering in het werken gevraagd van gemeente, maatschappelijke partners en betrokken inwoners. Daarom de terechte vraag: is dit plan realistisch?

Patiënt overleden
Laten we, om deze vraag te beantwoorden, ons voorstellen dat het plan is mislukt. Het maatschappelijk programma is na diens start spoedig vastgelopen en het draagvlak verdween als sneeuw voor de zon. Wat is er fout gegaan? De meest voor de hand liggende oorzaken zijn:

De opgaveteams functioneren niet
Om dit te voorkomen dient de organisatie de verandering in werkwijze te ondersteunen. Clustermanagers begeleiden de opgaveteams en bieden medewerkers in teambuildingstrajecten de vaardigheden die benodigd zijn.

Waan van de dag
Extra opdrachten en aanvullende ambities kunnen de werkdruk verhogen en zo het bouwen aan de opgaven frustreren. Dit vraagt enerzijds om een ingebouwde flexibiliteit in de uitvoering zodat nieuwe prioriteiten of aanvullende werkzaamheden ingepast kunnen worden. Anderzijds vraagt dit om de discipline om de nieuwe werkwijze structureel door te voeren.

Verlies van draagvlak
Hiervoor kunnen verschillende oorzaken zijn afhankelijk van waar het draagvlak opbreekt: bij de politiek, de ambtelijke organisatie, de maatschappelijke partners of de inwoners. Draagvlak betekent vertrouwen in de aanpak. Vertrouwen staat of valt met open communicatie en realistische verwachtingen.

Onvoldoende mankracht
Met name het organiseren van participatie is een arbeidsintensieve aangelegenheid. Om dit mogelijk te maken is extra capaciteit nodig. Een medewerker die bijeenkomsten organiseert en faciliteert, zorgt voor uitnodiging en terugkoppeling.

Resultaten zijn niet zichtbaar
De doodsteek voor elk project is het uitblijven van resultaten. Resultaten zullen zoveel mogelijk objectief meetbaar moeten worden gemaakt. Trendanalyse van de voortgang moet onderdeel worden van de bestuurlijke verantwoording.

10 Hoe gaan we aan het maatschappelijk programma werken?
Vanwege de omvang wordt het document ‘Het hoe van het maatschappelijk programma’ als aparte bijlage toegevoegd.

11 Indicatoren en gegevensbronnen
Vanwege de omvang wordt het document ‘Monitor Maatschappelijk Programma’ als aparte bijlage toegevoegd.

12 Strategische visie op de organisatie

Bij het vormgeven van de werkwijze is teruggegrepen op de strategische visie die is opgesteld bij de vorming van de fusie gemeente Noordwijk.

Deze visie is getiteld: “Nieuwe gemeente Noordwijk; verbinden met het doel voor ogen” en beschrijft een manier van werken waarbij 6 thema’s centraal staan.

Deze zijn: opgavegericht werken, overheidsparticipatie, dienstverlenend, plaats en tijdonafhankelijk, zelforganisatie en vernieuwing (innovatie). Bij deze thema’s draait het om een nieuw samenspel van drie actoren. De gemeente, maatschappelijke partners en inwoners.

Deze thema’s komen terug in de aanpak van collectieve impact. Het thema innovatie kan worden vormgegeven door binnen de opgaven ruimte te bieden voor vernieuwing. Innovatie vraagt om ruimte voor experimenten, voor ideeën en initiatieven van buiten en de vrijheid om fouten te mogen maken. Dit betekent ook dat medewerkers zelf zoeken naar verbeteringen en dit niet vanuit de leiding wordt gestuurd.[30] De opgaveteams krijgen een jaarlijks innovatiebudget. Inwoners en maatschappelijke partners kunnen initiatieven indienen om een verandering binnen een opgave vorm te geven.

Eindnoten

[1] Ook met onderwerpen als economie, toerisme, wonen, bereikbaarheid, verkeer en duurzaamheid zijn tal van relaties en verbindingen te leggen. Deze worden waar mogelijk benoemd, maar de inhoudelijke behandeling van deze thema’s zal in andere programma’s terugkomen.

[2] SCP, **Sociaal domein op koers?** (november 2020).

[3] Zie voor een nadere toelichting **bijlage 3**: Van verzorgingsstaat naar participatiesamenleving.

[4] De gevolgen van de vergrijzing kunnen op diverse manieren worden ondervangen. De World Health Organization heeft hiervoor het framework Age Friendy World ontwikkeld, zie **extranet.who.int**.

[5] Zie voor een nadere toelichting **bijlage 5**: Corona-crisis.

[6] Deze omgevingsvisie is nog niet vastgesteld. De gemeenteraad heeft gevraagd om een verdere concretisering van de visie. Inmiddels is deze visie in concept klaar en zal in het voorjaar van 2022 in de raad worden behandeld.

[7] **Samen maken we de toekomst voor Noordwijk!**

[8] Het derde thema ligt het dichtst bij het sociaal domein en is daarom als vertrekpunt gekozen voor dit maatschappelijk programma. Om meer samenhang en impact in beleid te verkrijgen zullen ook met de andere thema’s verbindingen worden gelegd.

[9] Zie voor een uitgebreide behandeling van de vormen en (kosten)effecten preventie de website **loketgezondleven.nl** van het RIVM.

[10] J.A. Walburg, “**Positieve gezondheid, Naar een bloeiende samenleving**” (2015)

[11] Zie ook Martin E.P. Seligman, Flourish; a visionairy new understanding of happiness and well-being (2012).

[12] In de Strategische Agenda Ruimte Duin- en Bollenstreek 2040 die in 2021 is vastgesteld staat dat binnen de Duin- en Bollenstreek op basis van ruimtelijke, functionele en landschappelijke kenmerken drie kwaliteiten te onderscheiden zijn met een eigen identiteit en specifieke kwaliteiten. “Aantrekkelijke kustplaatsen en duinen” is één van die kwaliteiten. Het kustgebied staat voor gezondheid en vitaliteit (kuuroord), waarbij de inwoners van de hele regio genieten van de gezonde en energieke leefomgeving van de Duin- en Bollenstreek en de daarbij behorende voorzieningen.

[13] Deze werkwijze wijkt af van de huidige gebruikelijke beleidscyclus. Op dit moment wordt meestal eens in de vier jaar het oude beleid geëvalueerd en nieuw beleid opgesteld. Met het maatschappelijk programma kan daar flexibeler mee om worden gegaan. Deze werkwijze sluit aan bij de invoering van de Omgevingswet.

[14] Dit is een wettelijke verplichting waarop scholen geïnspecteerd worden. Zie ook **onderwijsinspectie.nl**.

[15] Uitspraak toegeschreven aan Einstein.

[16] Van Geuns, Mak en Boonstoppel, Van schulden naar kansen; weten wat werkt (2021) p. 220.

[17] Momenteel is de basis van een dergelijk systeem al beschikbaar, zie **noordwijk.incijfers.nl**.

[18] Deze manier van werken moet niet leiden tot meer vergaderingen en meer rapportages. Idealiter vindt het opgavegericht werken zijn weerslag in de jaarlijkse planning & control cyclus van de ambtelijke organisatie, college en raad. Dit sluit aan bij de wens van de raad om meer zicht te krijgen op de realisatie van de doelstellingen en daar beter op te kunnen sturen.

[19] Sociaal en Cultureel Planbureau, **Sociaal domein op koers; Verwachtingen en resultaten van vijf jaar decentraal beleid** (2020) p. 20.

[20] Huber, **Positieve Gezondheid - de status anno 2019**.

[21] J.A. Walburg, Positieve gezondheid, Naar een bloeiende samenleving (2015) en Handboek Positieve psychologie (herziene druk 2021), hoofdstuk 3.

[22] Gezondheidsspectrum (Academy of Medical Sciences, 2004).

[23] Nivel Zorgmonitor 2019 - Ontwikkelingen in de zorg voor mensen met een chronische ziekte: 2005-2018.

[24] Huber, Van Vliet & Broers, 2016. Zie **hier** voor een meer recente update over de ontwikkeling en toepassing van positieve gezondheid.

[25] Ministerie van Volksgezondheid, welzijn en sport, **Gezondheid breed op de agenda** (2020).

[26] Sociaal Cultureel Planbureau, **Een jaar met corona; ontwikkelingen in de maatschappelijke gevolgen van corona** (maart 2021).

[27] TSG - Tijdschrift voor gezondheidswetenschappen > Uitgave 3-4/2019. Auteurs: Dr. Francisca Flinterman, Pascal Bisscheroux, Ir. Paula Dijkema, Dr. Frank den Hertog, Ir. Marja de Jong, Dr. Anita Vermeer, Manon Vosjan.

[28] Samen.noordwijk.nl, zie bij het project **Maatschappelijk Programma**.

[29] **wikipedia.org/wiki/Collective_impact**

[30] In het Plan van aanpak implementatie het nieuwe Noordwijkse werken (2019) is in meer detail omschreven hoe aan de strategische organisatievisie invulling kan worden gegeven. Het hoofdstuk innovatie bevat een verdere uitwerking van de benodigdheden voor innovatie.

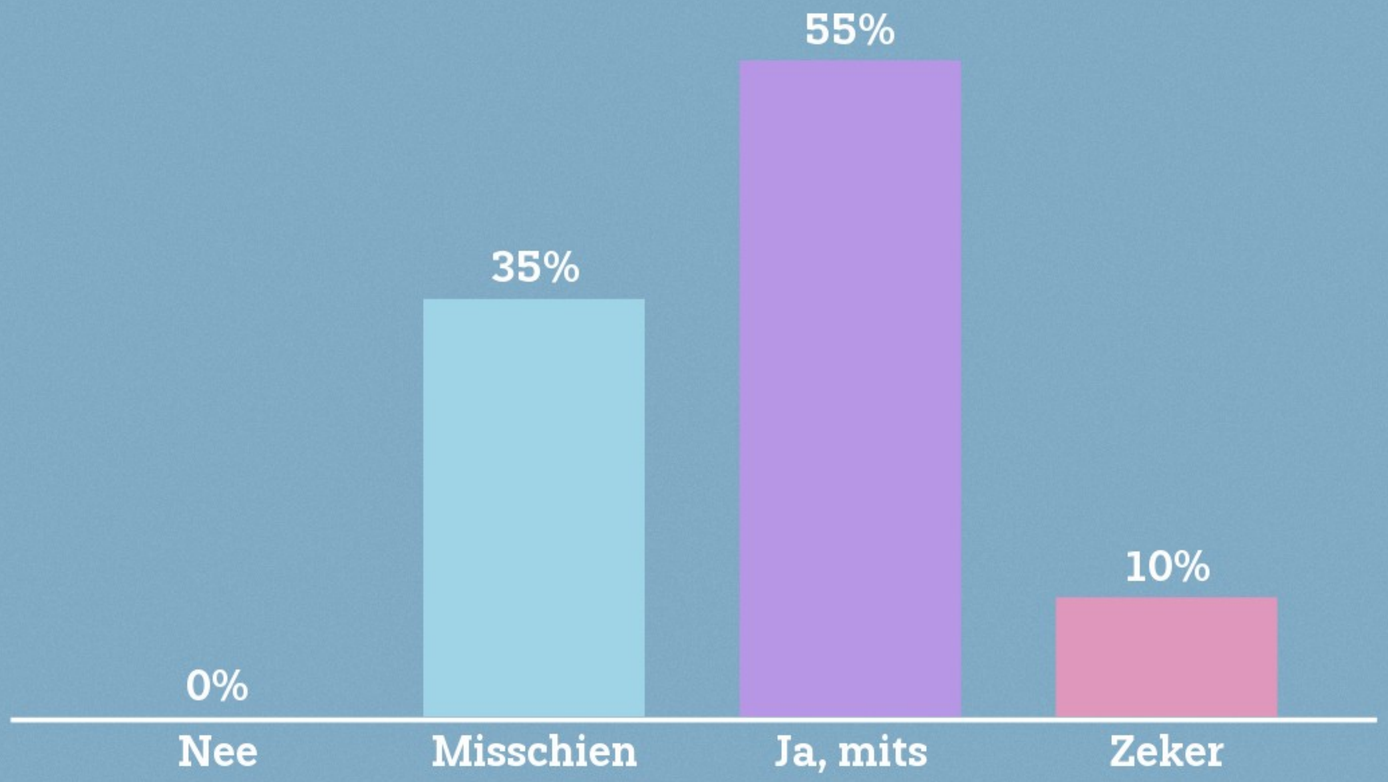
gemeente
Noordwijk

Mentimeter

Hoe gaan we aan het maatschappelijk programma werken?

Gaat het programma een verandering bewerkstellingen?

Mentimeter

Wat zou een bron van verandering kunnen zijn?

Mentimeter

Focus en samenwerken

Samenwerking, krachten bundelen,

Prioritering

Samenwerking met maatschappelijk middenveld

Inwoners

Integrale benadering

Echte acties

Samenwerking, verbinding en een goede aanjager

Dichtbij de doelgroep staan, aansluiten bij hun behoeften. Het werkveld in!

17

Wat zou een bron van verandering kunnen zijn?

Mentimeter

Niet-vrijblijvende samenwerking aangaan

Samenwerking verenigingen. Online ideeenbus.

Nieuwe Schelft

Eropaf. Gesprekken voeren met mensen op plekken waar ze aanwezig zijn

Duidelijke doelen actiepunten

Gezamenlijke uitvoeringsorganisatire samenstellen

Een sterke organisatie die in contact staat met alle lokale organisaties en kan blijvend verbinden

Politiek draagvlak. Alle partijen moeten het gaan dragen en het gemeenschappelijke doel voor ogen hebben

17

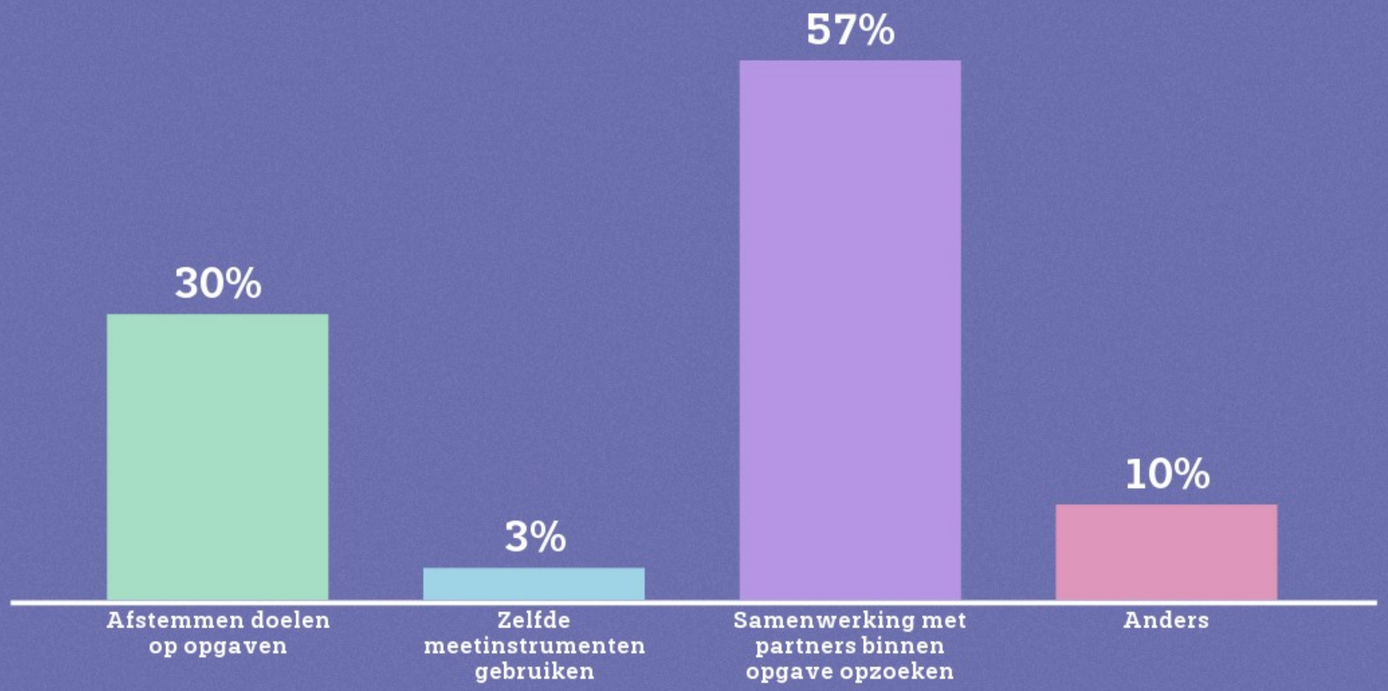
Werkwijze gemeente: wat zou het verschil kunnen maken?

Mentimeter

19

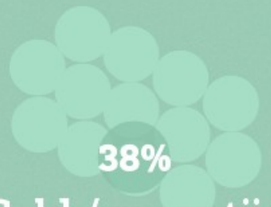
Hoe zou u aan het programma kunnen meewerken?

Mentimeter

Wat heeft u concreet nodig om aan opgaven te werken?

Mentimeter

38%
Geld / meer tijd

29%
Faciliteren ontmoeting

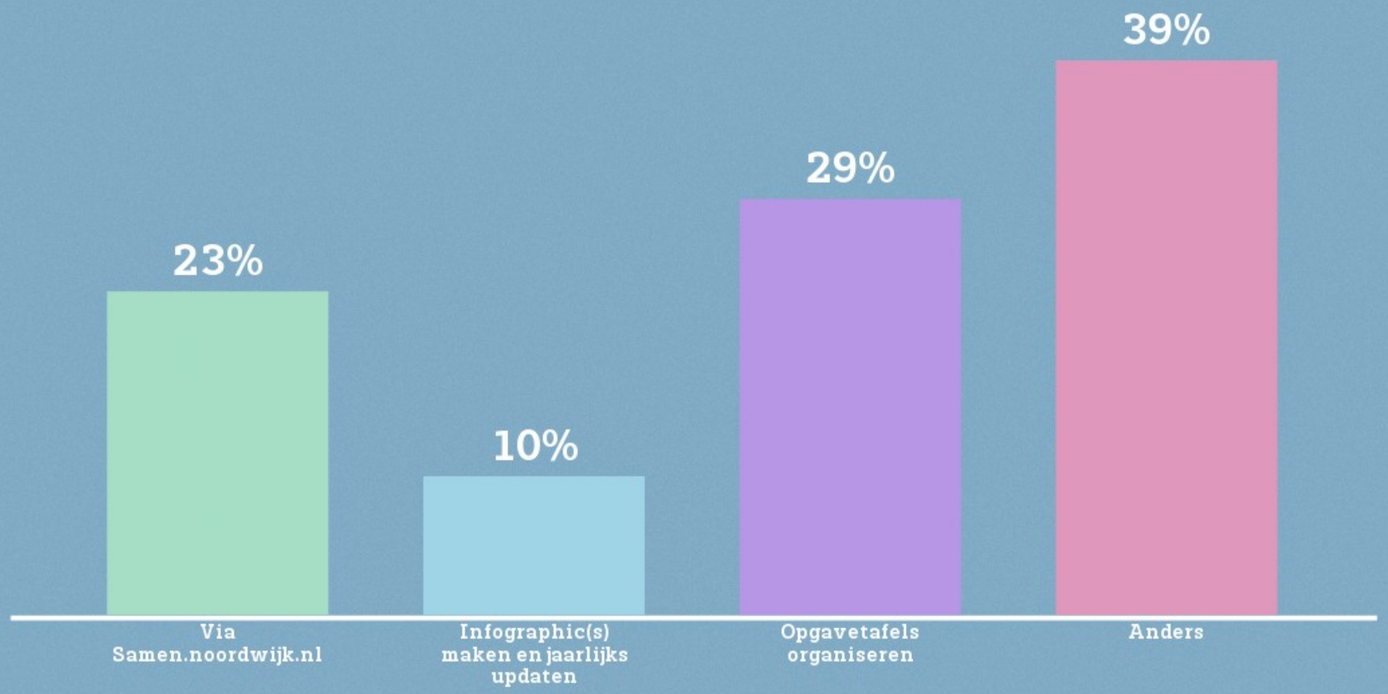
18%
Specifieke werkwijze / methodiek

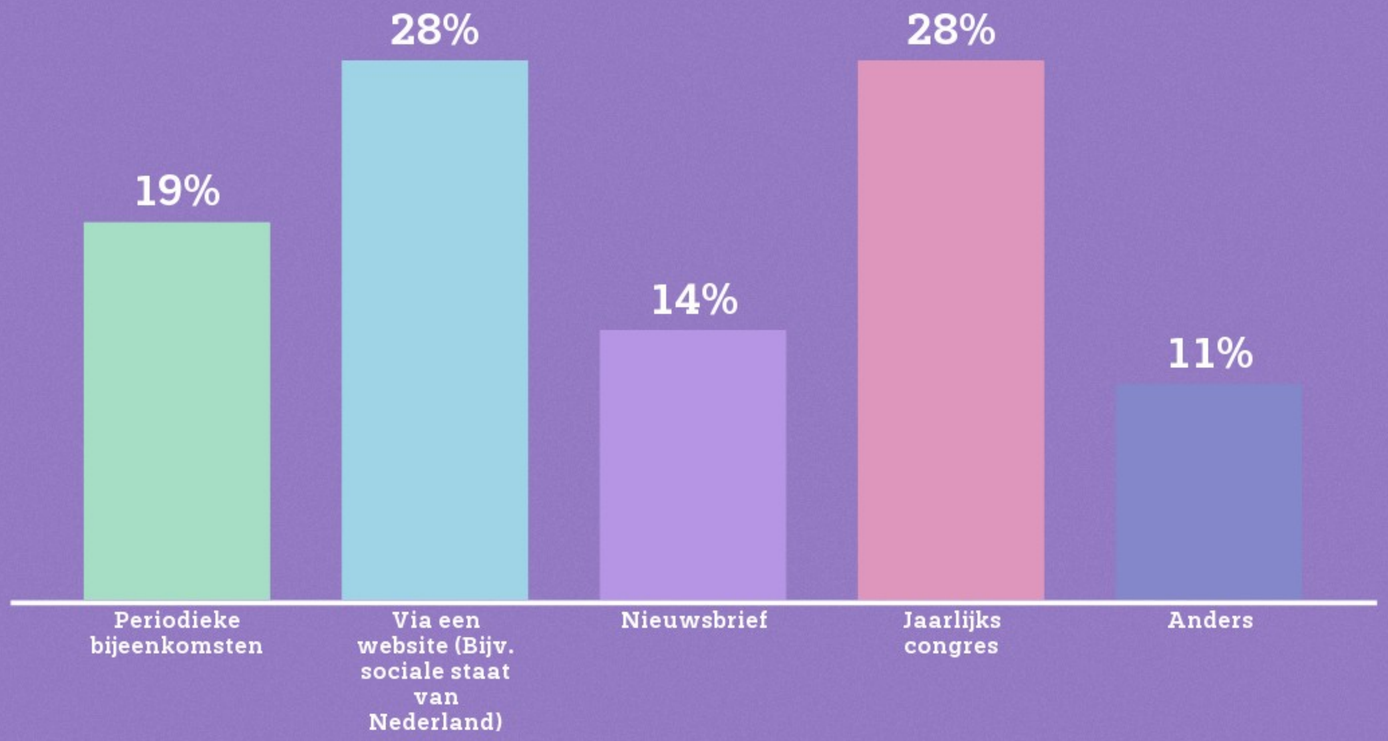
15%
Anders

Hoe kunnen inwoners hierbij betrokken worden / blijven?

Mentimeter

Op welke manier houden we elkaar op de hoogte?

Mentimeter

Wat wilt u verder nog kwijt?

Mentimeter

Veel succes!

Maak het vooral zo concreet mogelijk

Investeer in de aanjagersrol

Actieplannen maken

Ik hoop dat we elkaar snel tegen komen bij de uitvoering van het programma

Maak keuzes, beter 2 dingen goed, dan 5 dingen half

Zorg vooral voor diversiteit van mee-denkers en mee-doeners. In leeftijd, achtergrond enz

Wat is het vervolg van deze bijeenkomst. Welke volgende stappen?

Komt er een verslag van deze bijeenkomst?

9

gemeente Noordwijk

Noordwijk in Cijfers

Monitor Maatschappelijk Programma

Januari 2022

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 2
1. Monitoring en evaluatie 3
2. Kerncijfers bevolking 4
3. Gezond leven 9
4. Opgroeien en zelfontplooiing 17
5. Meedoen 21
6. Zorg en ondersteuning 26
7. Gezonde en veilige leefomgeving 31
Bijlage 1. Financiën 36

1. Monitoring en evaluatie

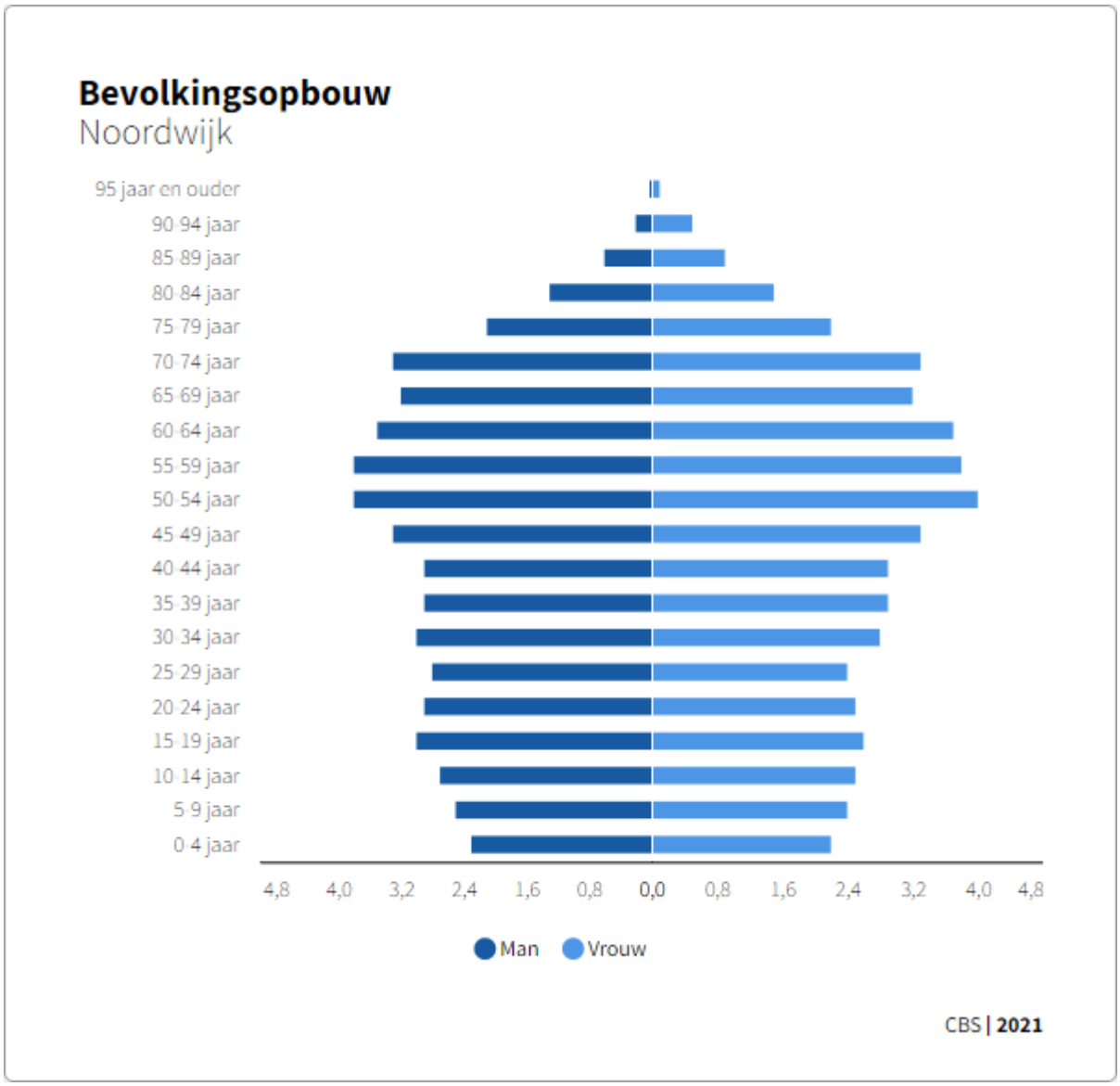
Een visie is een ideaal. Het is een wensbeeld waar je naar streeft. De opgaven zijn als zodanig opgeschreven. Immers, je moet het ideaal voor ogen houden! Tegelijkertijd zijn er grenzen aan de maakbaarheid van de samenleving. De gemeente en zijn maatschappelijke partners kunnen naar doelen streven, maar de keuzes van de individuele inwoners en macro-ontwikkelingen zijn net zo goed van invloed op de uitkomsten. Een gevolg hiervan is dat de opgaven mogelijk niet haalbaar voelen. Zijn deze beleidsvoornemens wel realistisch? En loop je niet het risico dat de mooie ambities in schoonheid sterven?

Dit is een terechte zorg. Om realistisch aan idealen te werken moeten deze concreet worden gemaakt. Het vergezicht zal dan ook naar SMART-doelstellingen moeten worden vertaald. Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdsgebonden. Eén van eerste taken waarmee de opgaveteams aan de slag gaan is de beschrijving van de huidige stand van zaken. Op basis daarvan kunnen concrete meetbare doelen worden gesteld. Het voornemen is om die doelen per jaar vast te stellen en te herijken. In deze bijlage vindt u reeds per opgave een eerste verkenning van de indicatoren en gegevensbronnen die gebruikt kunnen worden bij het meetbaar maken van de doelstellingen.

Om de algemene beweging naar gezondheid en geluk te monitoren kan het ontwikkelde model van de positieve gezondheid (de spin) als basis dienen.

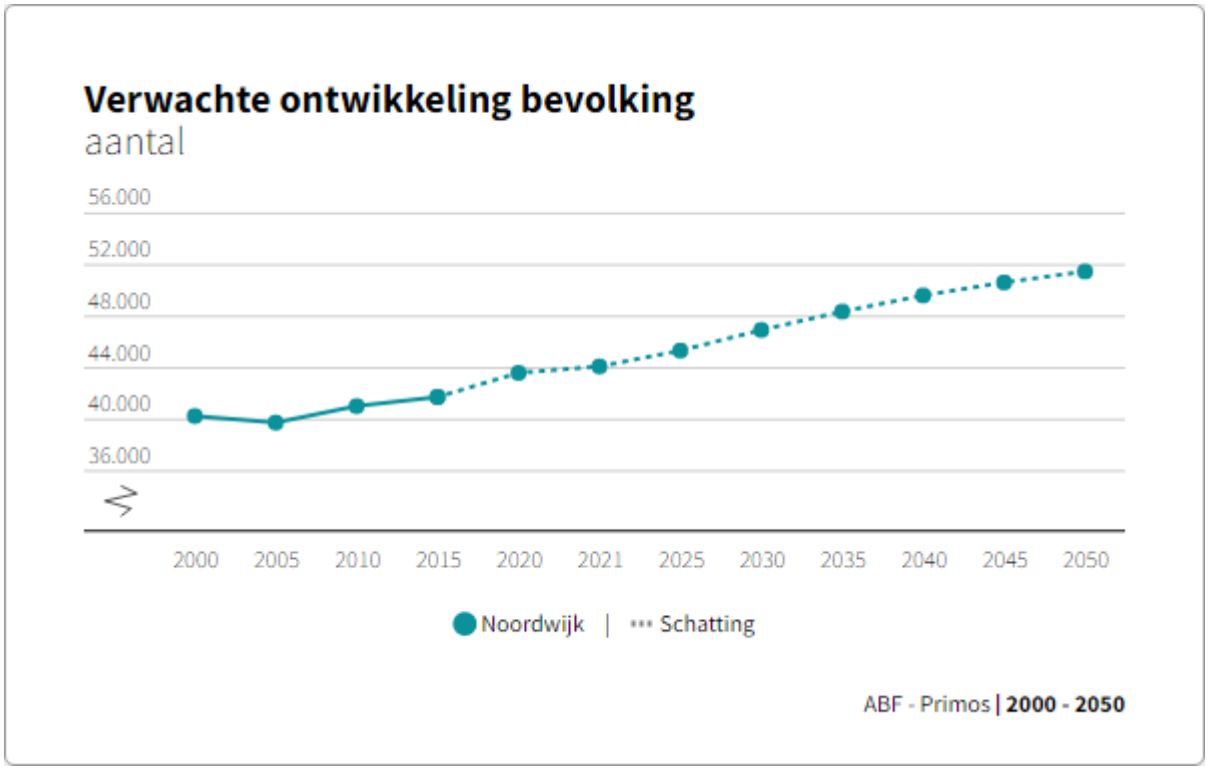
2. Kerncijfers bevolking

Op 1 januari 2021 telde gemeente Noordwijk 44.062 inwoners.

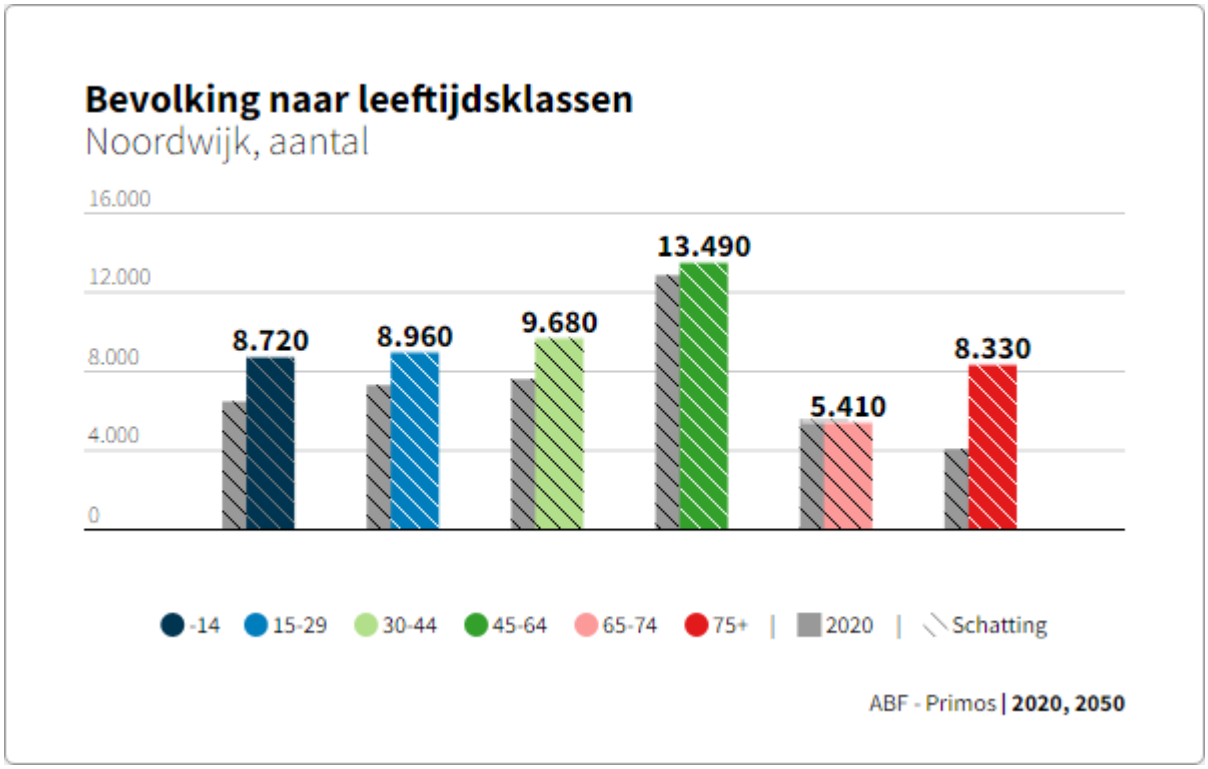

Figuur 1

De prognose is dat de bevolking zal groeien naar 51.410 inwoners in 2050. Opvallend hierbij is het relatief grote aantal 75-plussers.

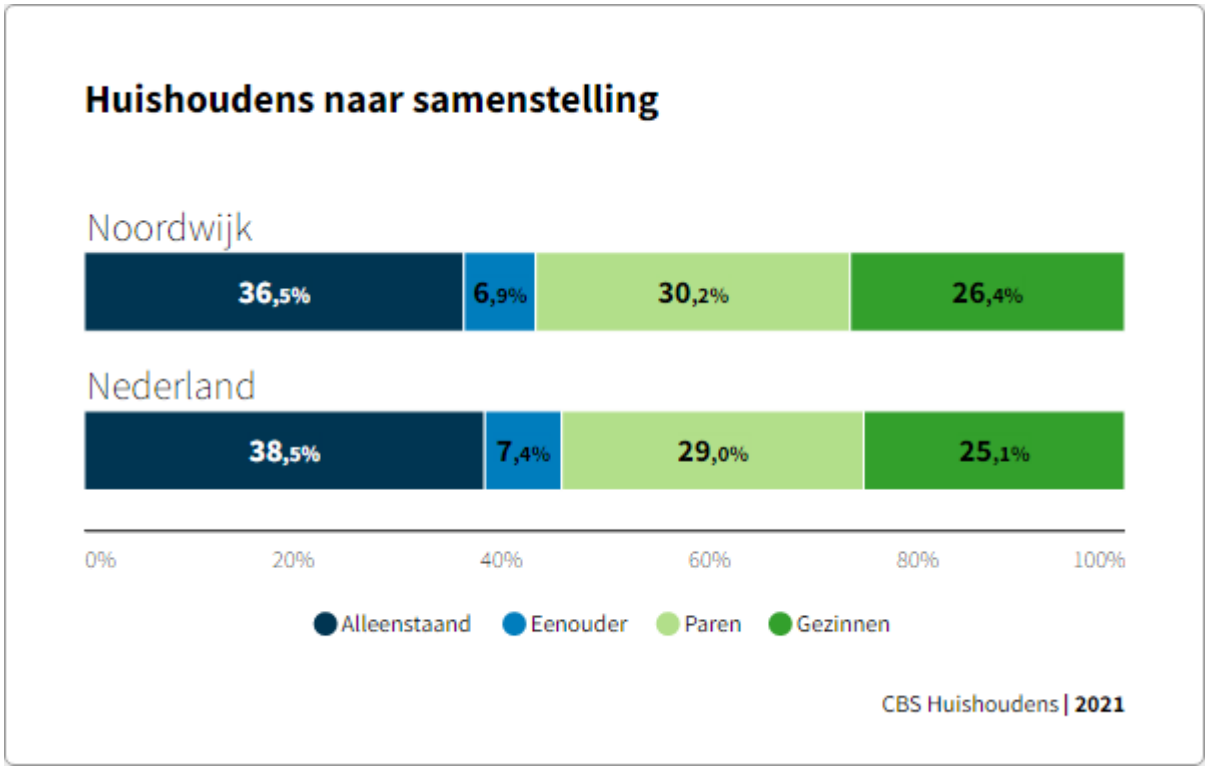

Figuur 2

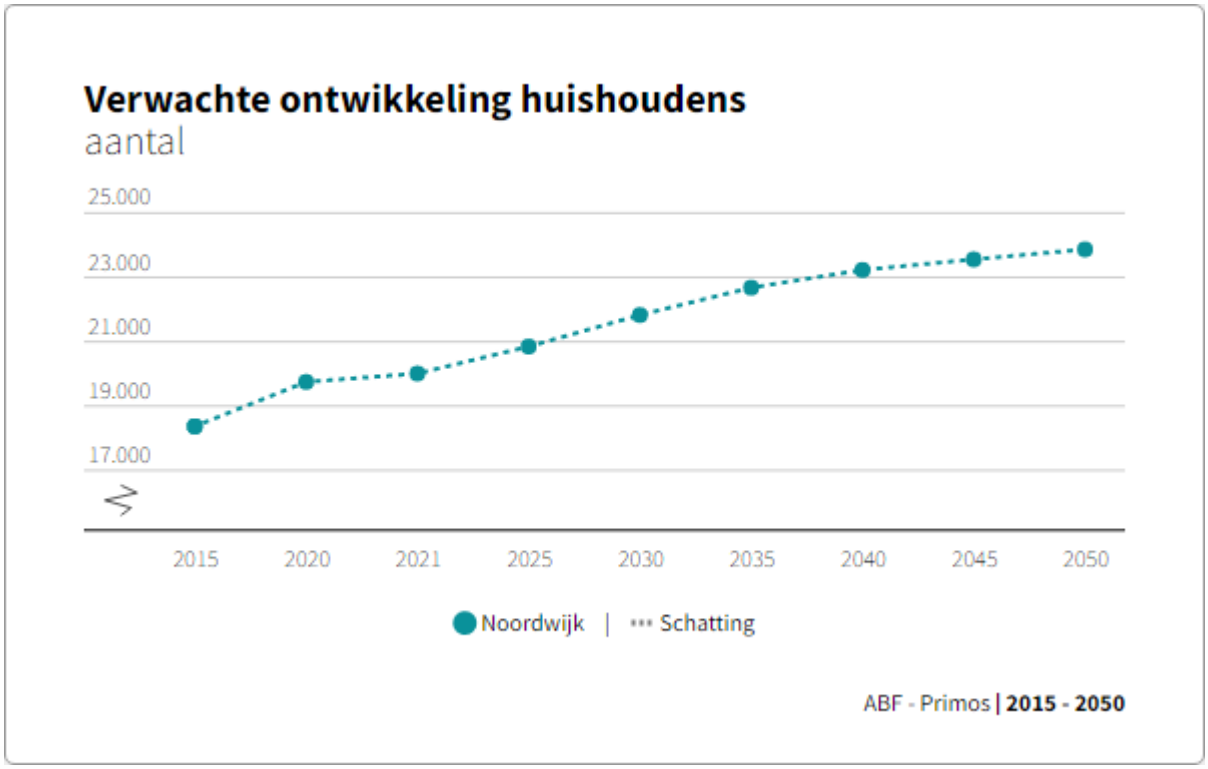

Figuur 3

Op 1 januari 2021 telde gemeente Noordwijk 19.870 huishoudens. Een gemiddeld huishouden in Noordwijk bestond uit 2,22 personen. De prognose is dat het aantal huishoudens zal groeien naar 23.840 in 2050.

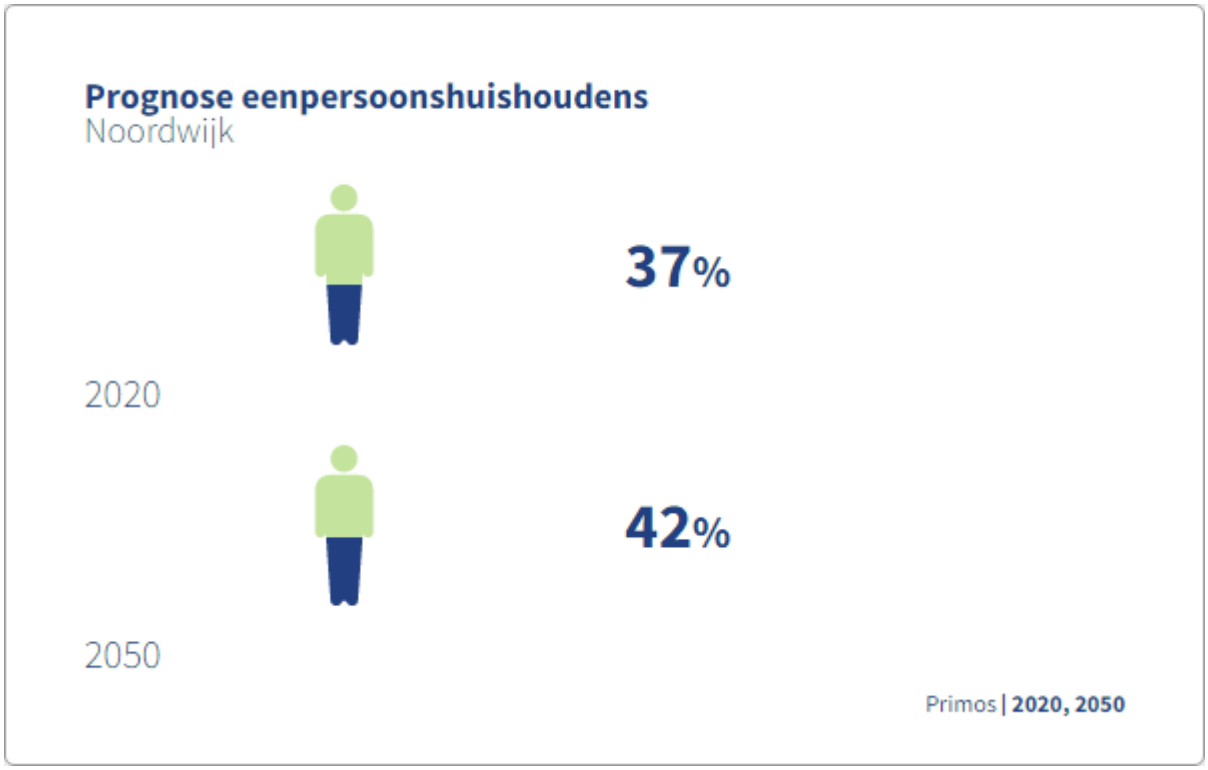

Figuur 4

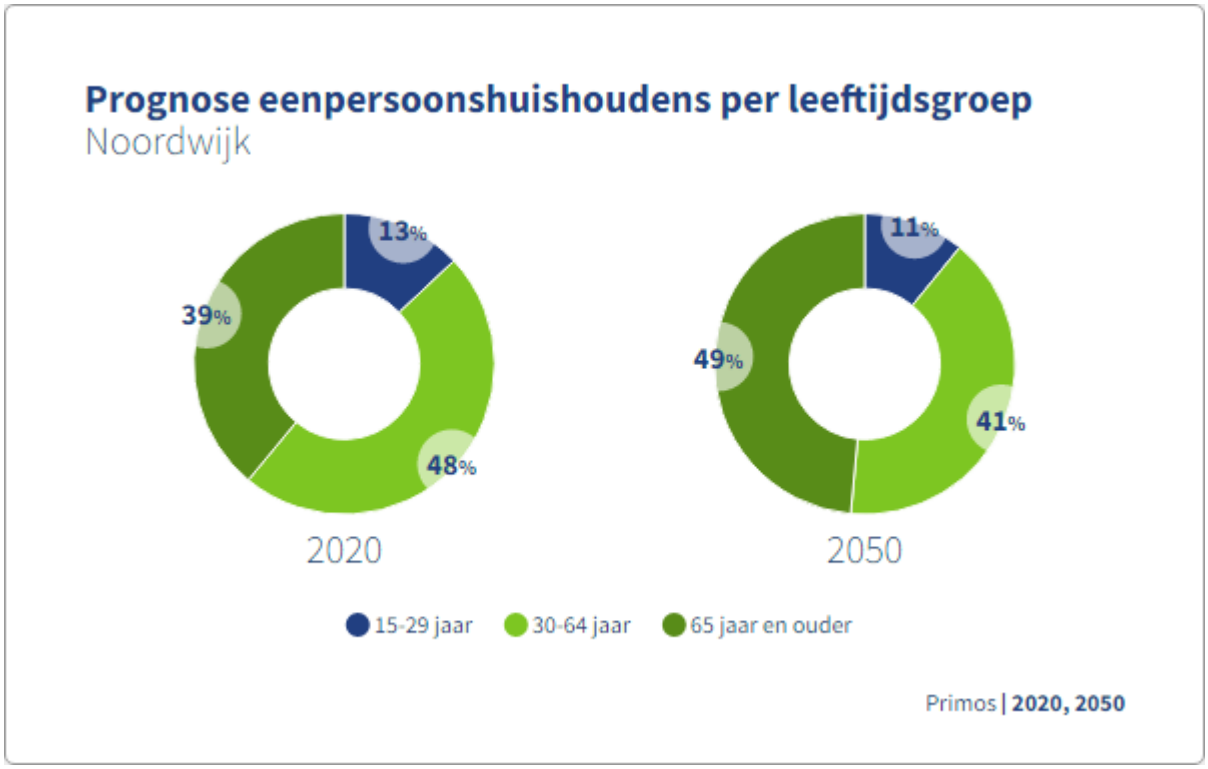

Figuur 5

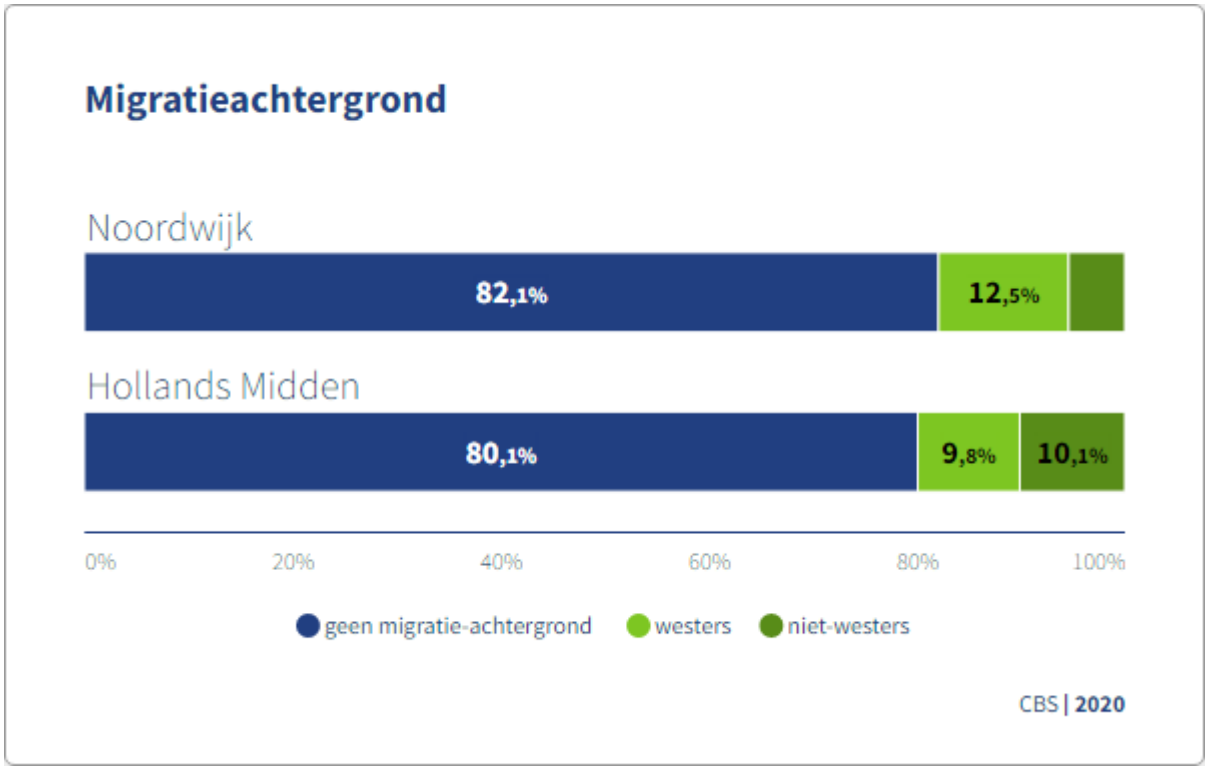
Het aandeel eenpersoonshuishoudens groeit hierbij met 5%. Ook het aandeel van de groep 65 jaar en ouder zal hierbij groter worden.

Figuur 6

Figuur 7

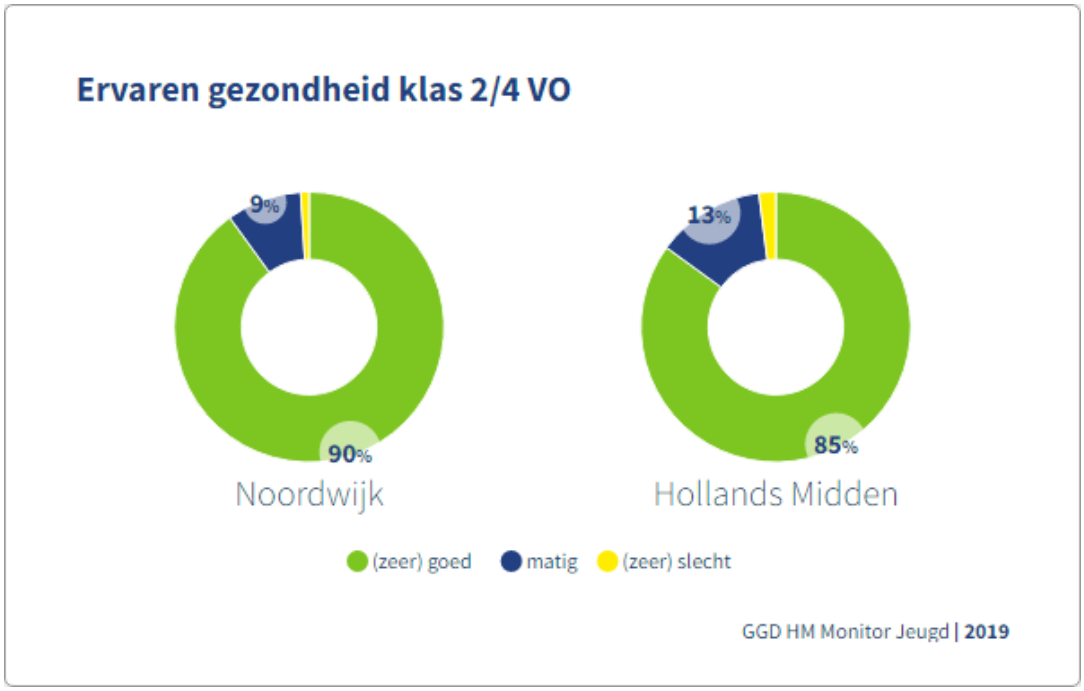

Migratieachtergrond
Noordwijk
82,1%
12,5%
Hollands Midden
80,1%
9,8%
10,1%
0%
20%
40%
60%
80%
100%
geen migratie-achtergrond
westers
niet-westers
CBS | 2020
Figuur 8

3. Gezond leven

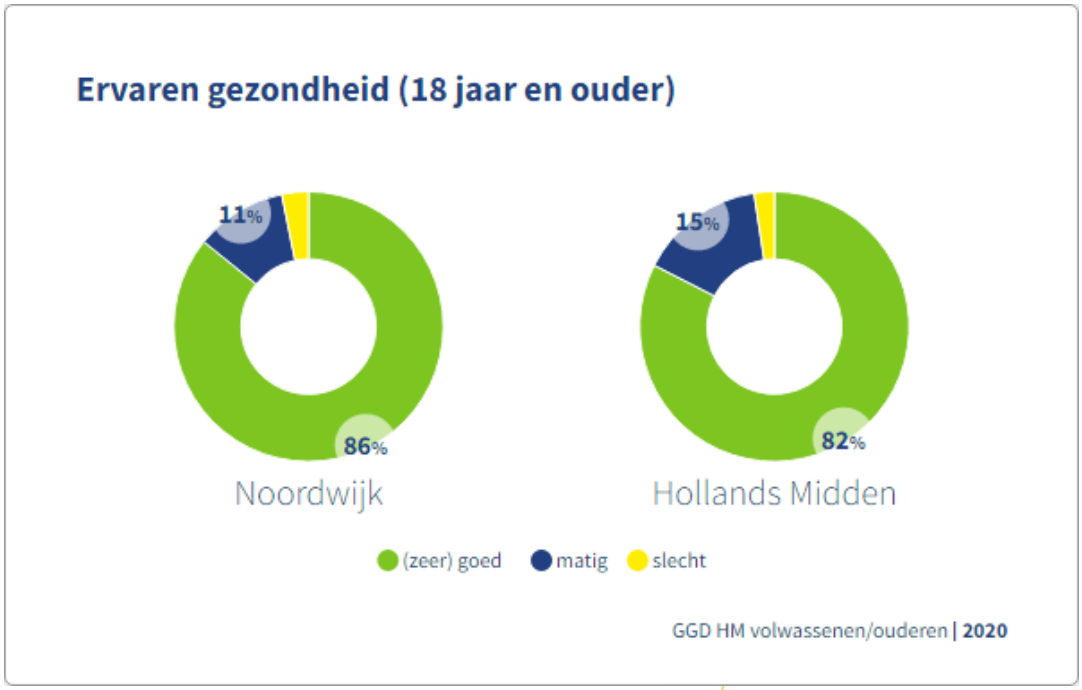

Een goede gezondheid is de basis. Gezond zijn is meer dan de afwezigheid van ziekte of beperking. Het betekent fysiek en mentaal goed in je vel zitten. Van een systeem gericht op ziekte en zorg gaan we naar een wereld van gezondheid en gedrag. Sport is natuurlijk ook onderdeel van een gezond leven. We werken stap voor stap naar een betere gezondheid voor iedereen.

Ervaren gezondheid

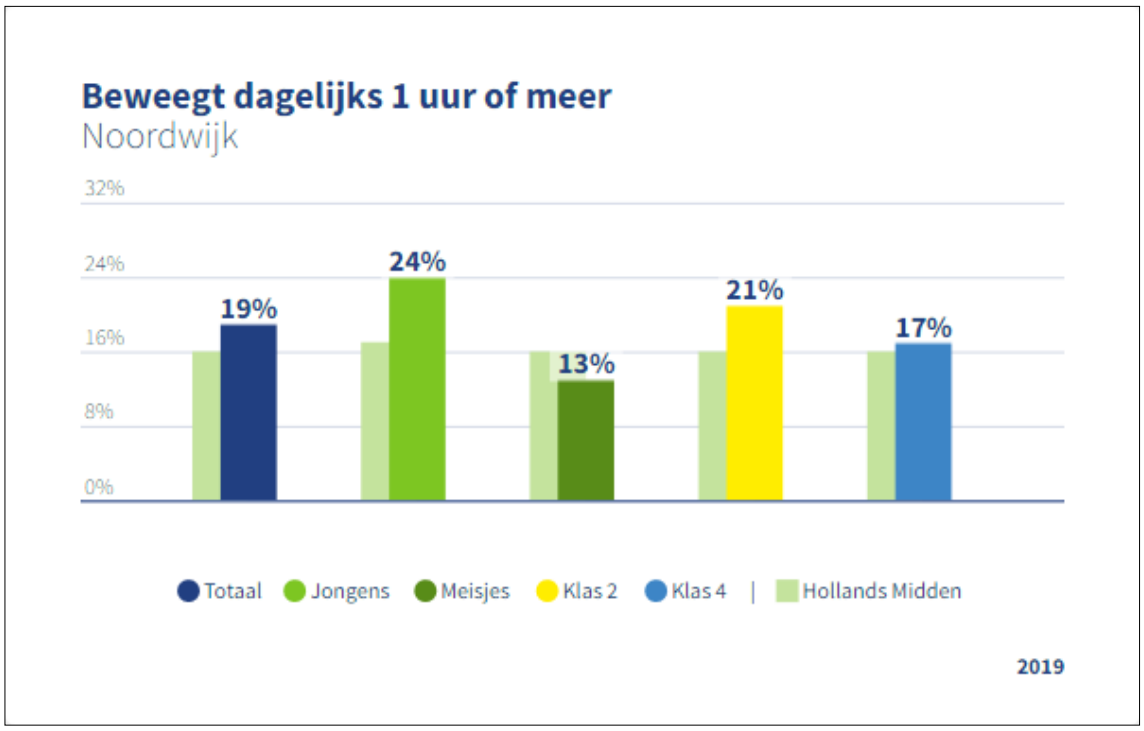
Figuur 9

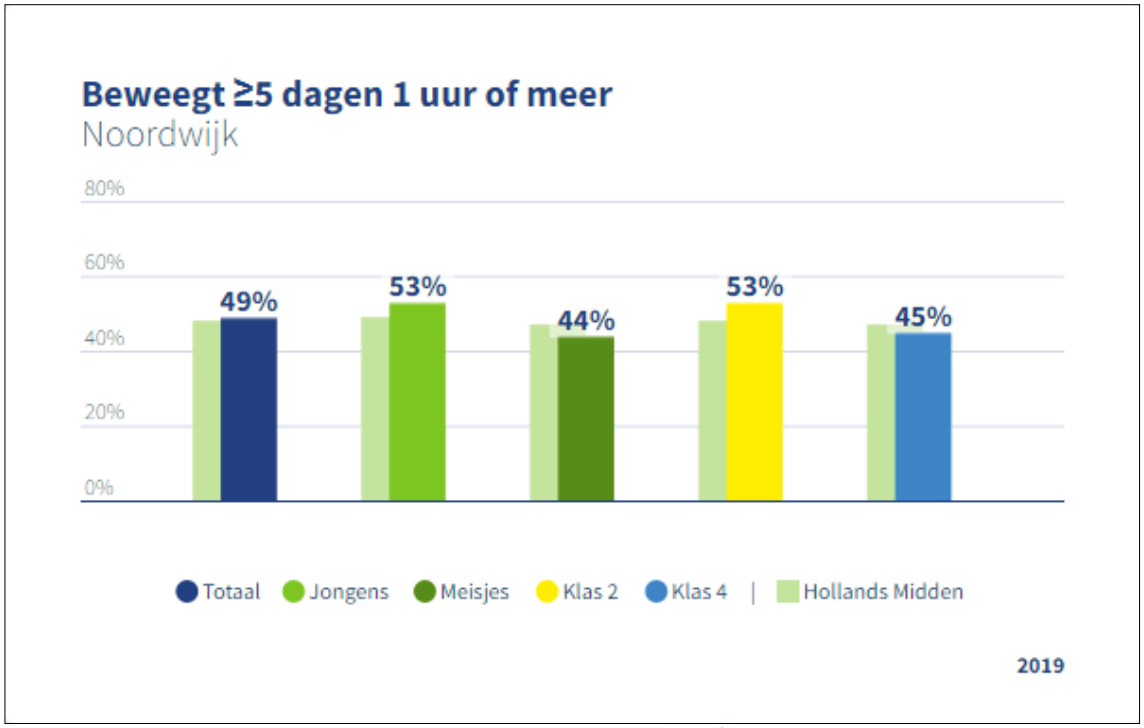
Figuur 10

Beweegnorm

Lichaamsbeweging draagt bij aan een goede gezondheid: het vergroot het zelfvertrouwen van jongeren, bevordert de grove motoriek en vermindert de kans op verschillende chronische aandoeningen en overgewicht. Volgens de beweegrichtlijnen van de Gezondheidsraad moeten jongeren tot 18 jaar minimaal 1 uur per dag matig intensief bewegen en drie keer per week spier- en botversterkende activiteiten doen (bron: GGD HM Monitor Jeugd 2019).

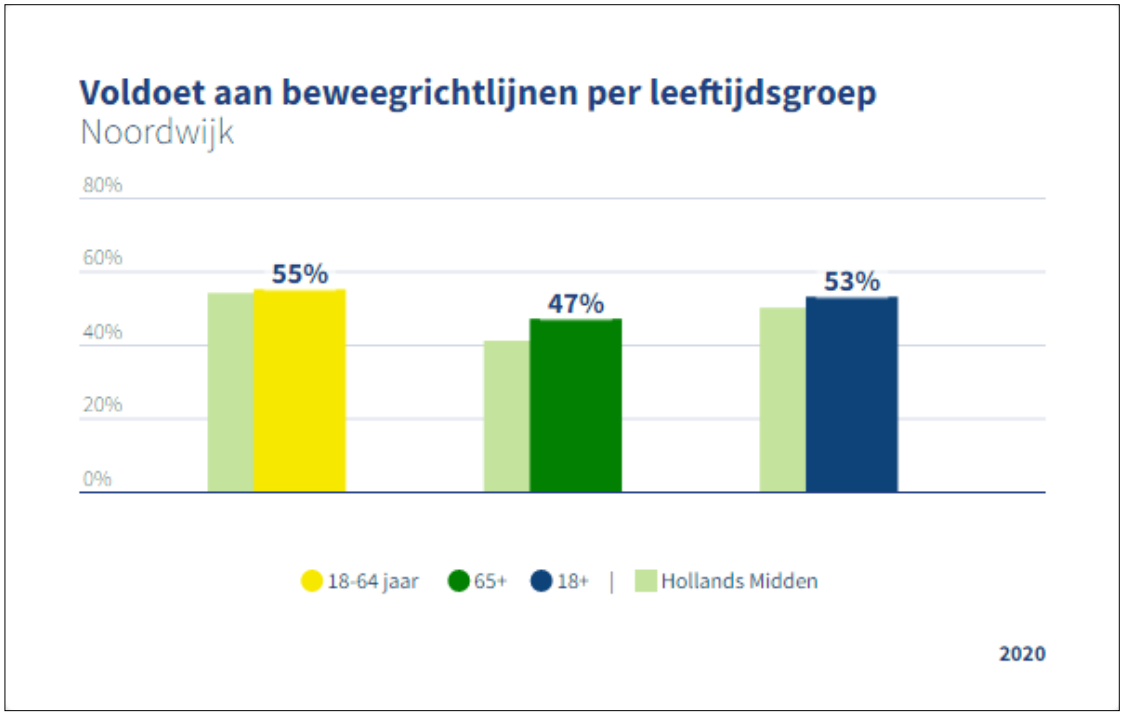

Figuur 11

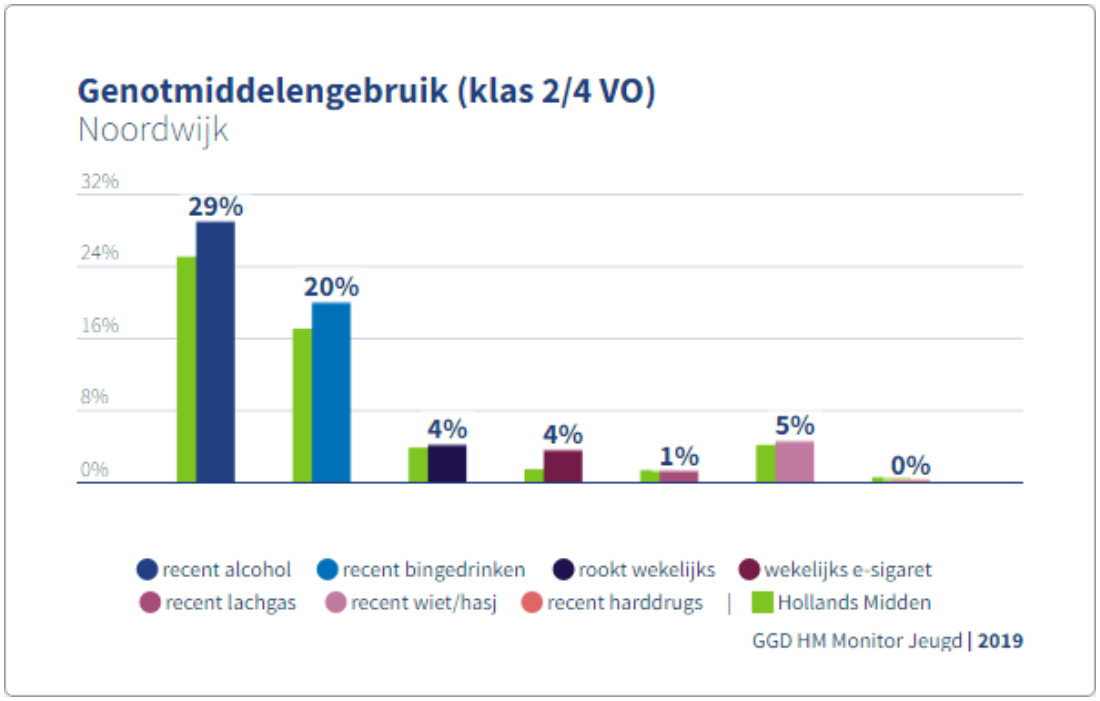

Figuur 12

Volgens de beweegrichtlijnen van de Gezondheidsraad moeten volwassenen en ouderen dagelijks 2,5 uur per week matig intensief bewegen en twee keer per week spier- en botversterkende activiteiten (bron: GGD HM Monitor Volwassenen en ouderen 2020).

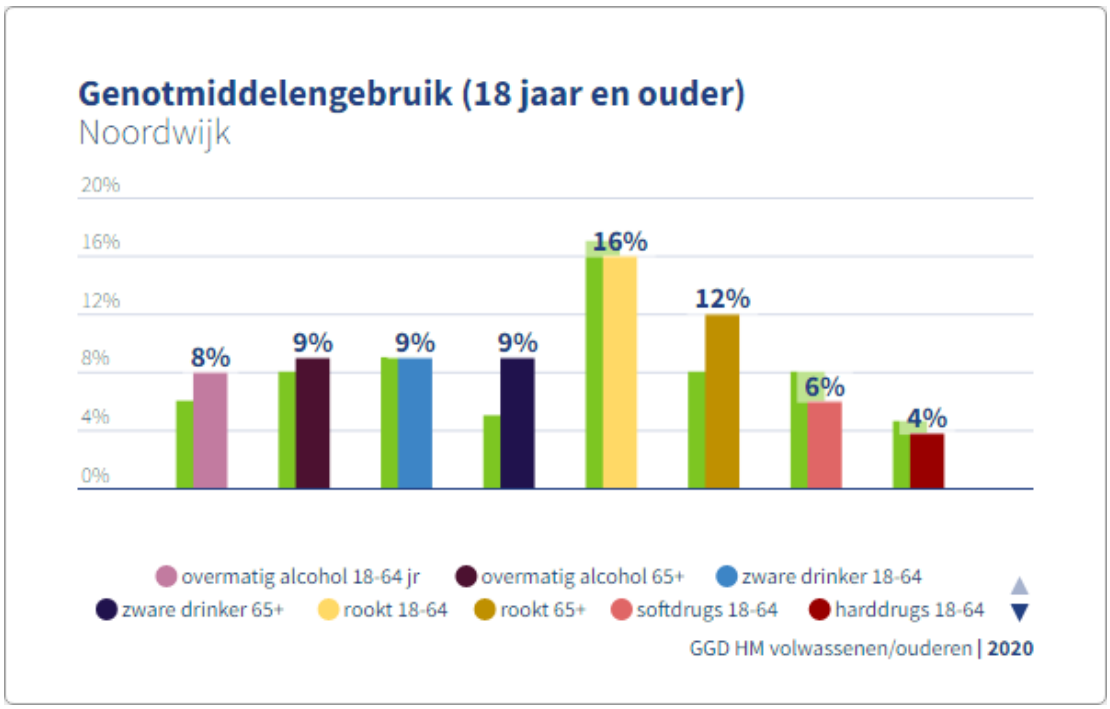

Figuur 13

Figuur 14

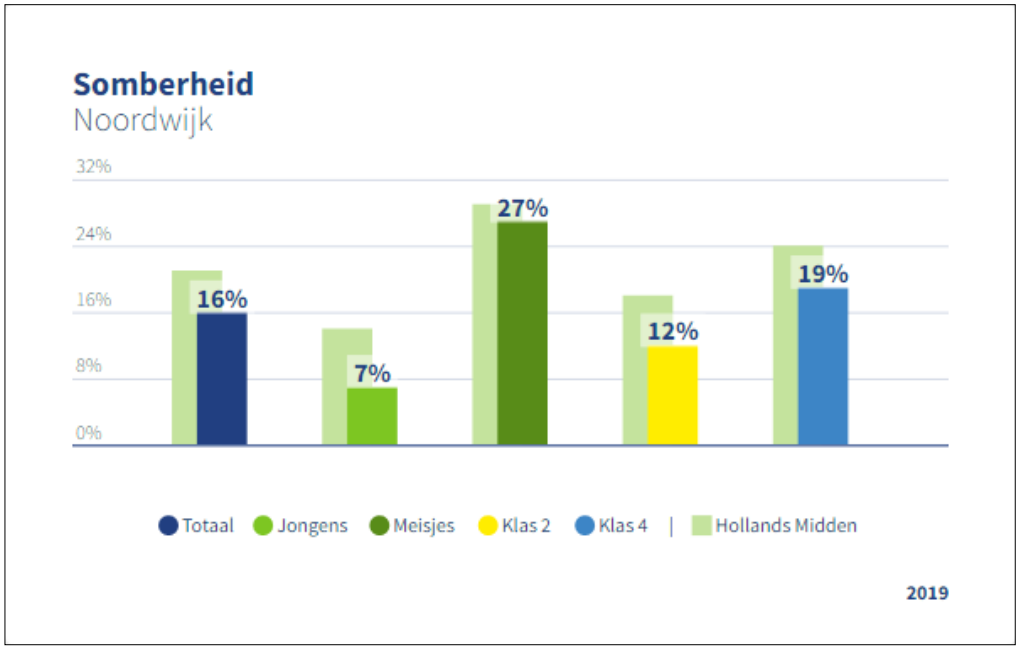
- Recent = afgelopen maand gebruikt
- Binge drinken = 5 of meer glazen bij één gelegenheid.

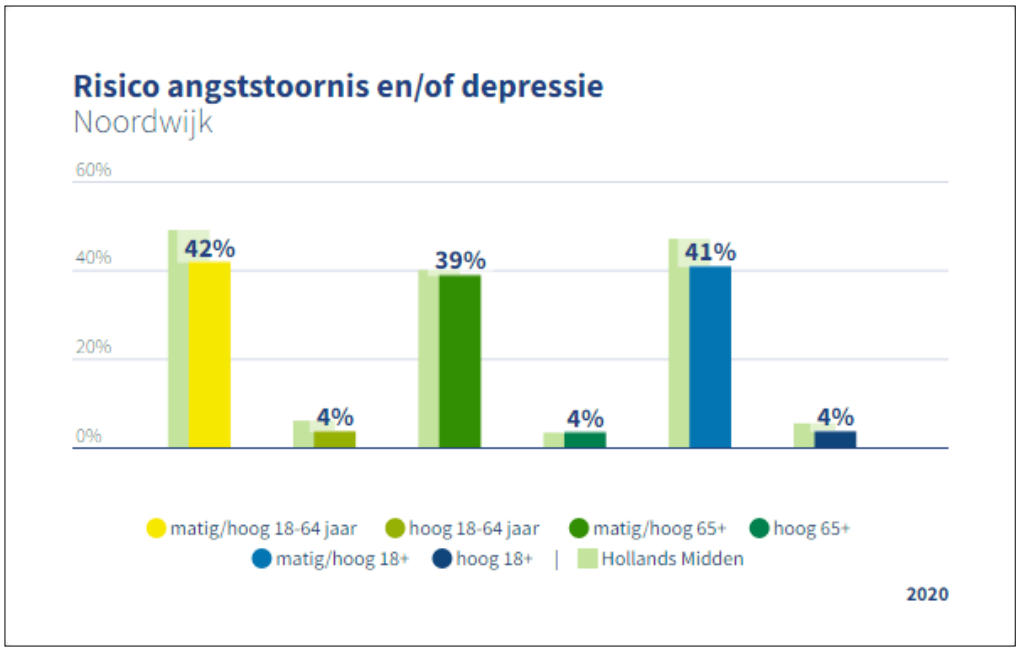
Figuur 15

- Drinkt overmatig = 21 glazen (mannen) of 14 glazen (vrouwen) per week
- Zware drinker = 6 glazen (mannen) of 4 glazen (vrouwen) bij één gelegenheid
- Rookt = weleens
- Gebruik (hard)drugs = afgelopen 12 maanden

Somberheid en depressie

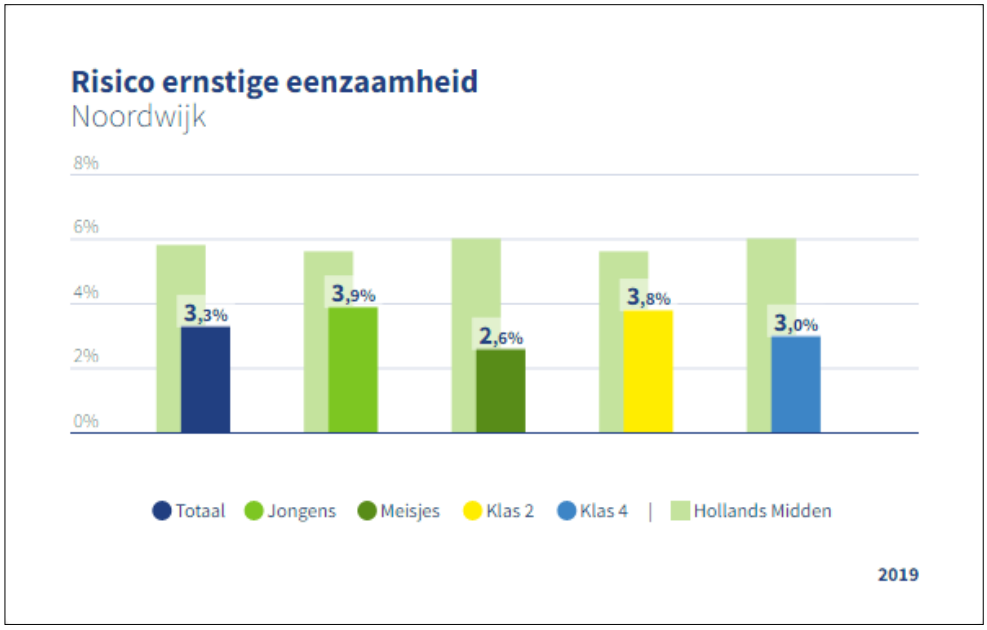

Figuur 16 - Iedereen heeft wel eens last van een dip. Somber zijn is heel normaal en gaat waarschijnlijk vanzelf weer over. Als dit langer aanhoudt kan dit negatieve effecten hebben op je (psychische) gezondheid. Je dip kan dan een depressie worden. Aan de leerlingen is gevraagd hoe ze zich in de afgelopen vier weken hebben gevoeld (bron: GGD HM Monitor Jeugd 2019).

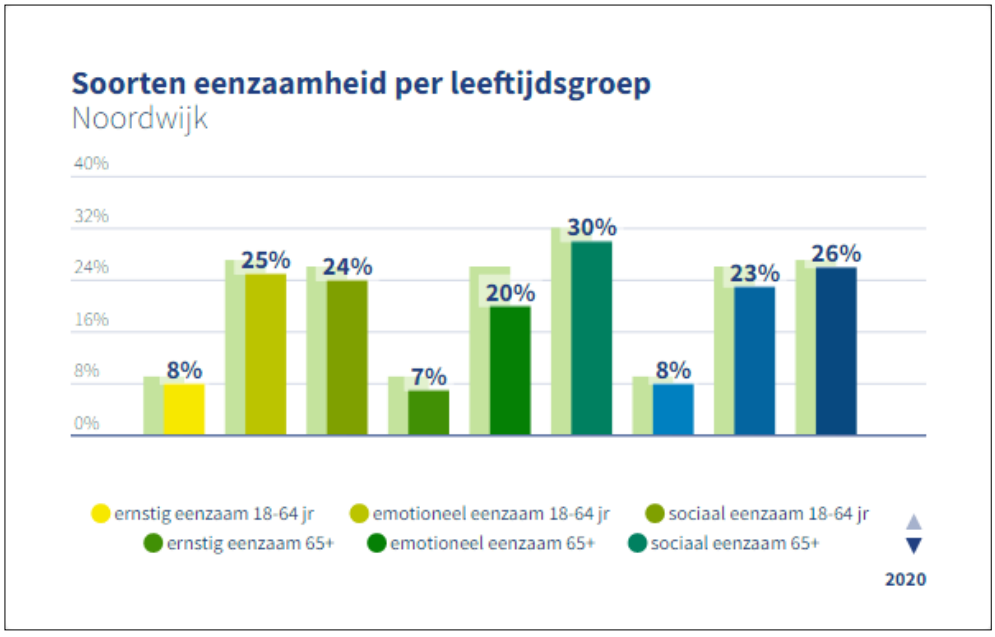

Figuur 17 - Psychische problemen doen vaak niet onder voor ernstige lichamelijke ziekten. Angststoornissen en depressies behoren tot de meest voorkomende psychische klachten en staan in de top 10 van aandoeningen met de grootste ziektelast in Nederland. Bij een angststoornis ervaren mensen heftige angst terwijl er geen serieuze bedreiging is. Belangrijke symptomen van een depressie zijn een aanhoudend neerslachtige stemming en een ernstig verminderd plezier of interesse in bijna alle dagelijkse activiteiten (bron: GGD HM Monitor Volwassenen en ouderen 2020).

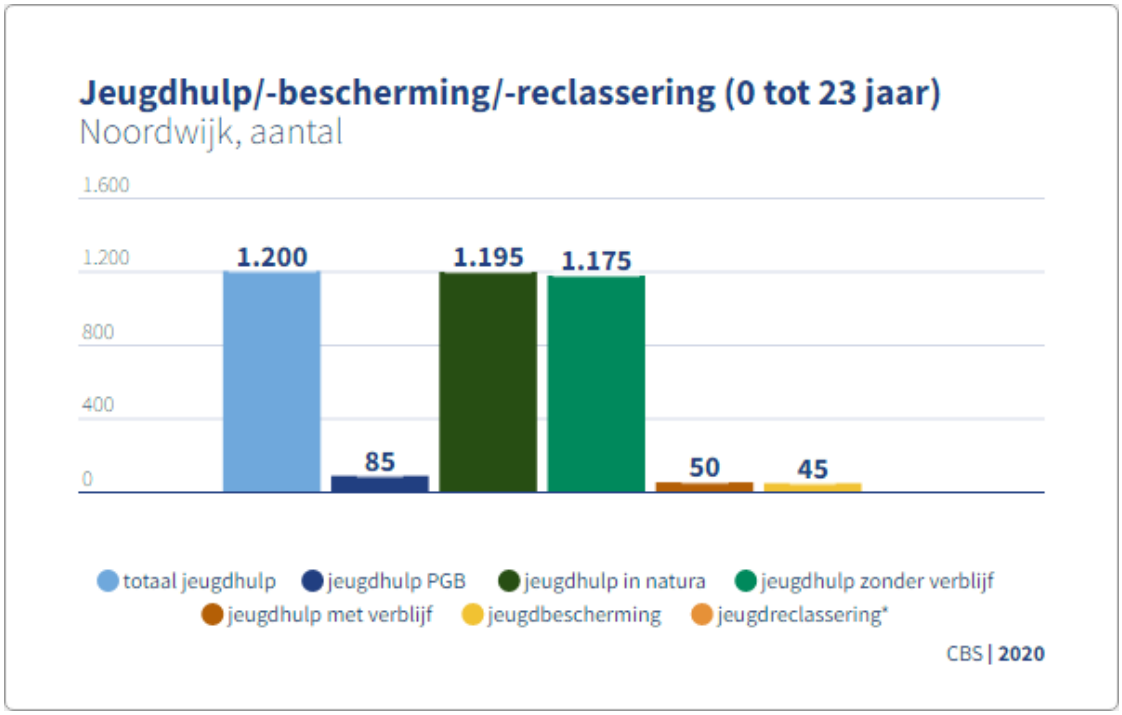
Eenzaamheid

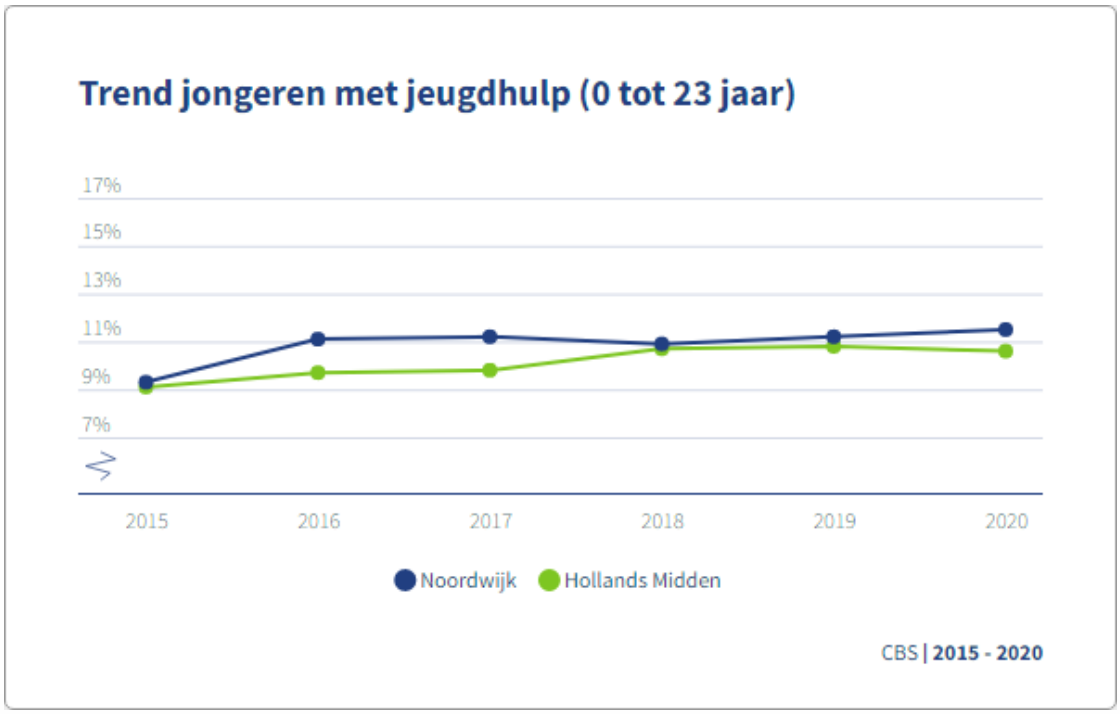
Figuur 18 - Eenzaamheid komt voor onder alle leeftijden, ook bij jongeren. Eenzaamheid hoeft niet per defintie samen te hangen met verminderde sociale vaardigheden, gepest worden op school of cognitieproblemen. Ook jongeren met veel sociale contacten kunnen zich onbegrepen of alleen voelen. Langdurige eenzaamheid kan leiden tot mentale en fysieke effecten als slapeloosheid, angst, depressie en kan gevolgen hebben voor het maatschappelijk functioneren zoals uitval op school en werk (bron: GGD HM Monitor Jeugd 2019).

Figuur 19 - Eenzaamheid is een negatieve subjectieve ervaring die ontstaat wanneer bestaande relaties met andere afwijken van de persoonlijke wensen of verwachtingen daarover. Bij sociale eenzaamheid is het aantal of de kwaliteit van de sociale relaties minder dan gewenst. Mensen die emotioneel eenzaam zijn missen intimiteit in persoonlijke relaties (bron: GGD HM Monitor Volwassenen en ouderen 2020) .

Figuur 20 - Aantal personen tot 18 jaar dat op enig moment in de verslag periode gebruik gemaakt hebben van jeugdhulp. In uitzonderlijke gevallen wordt de hulp of zorg voortgezet tot de leeftijd van 23 jaar. Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun oudersbij psychische, psychosociale en of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders.

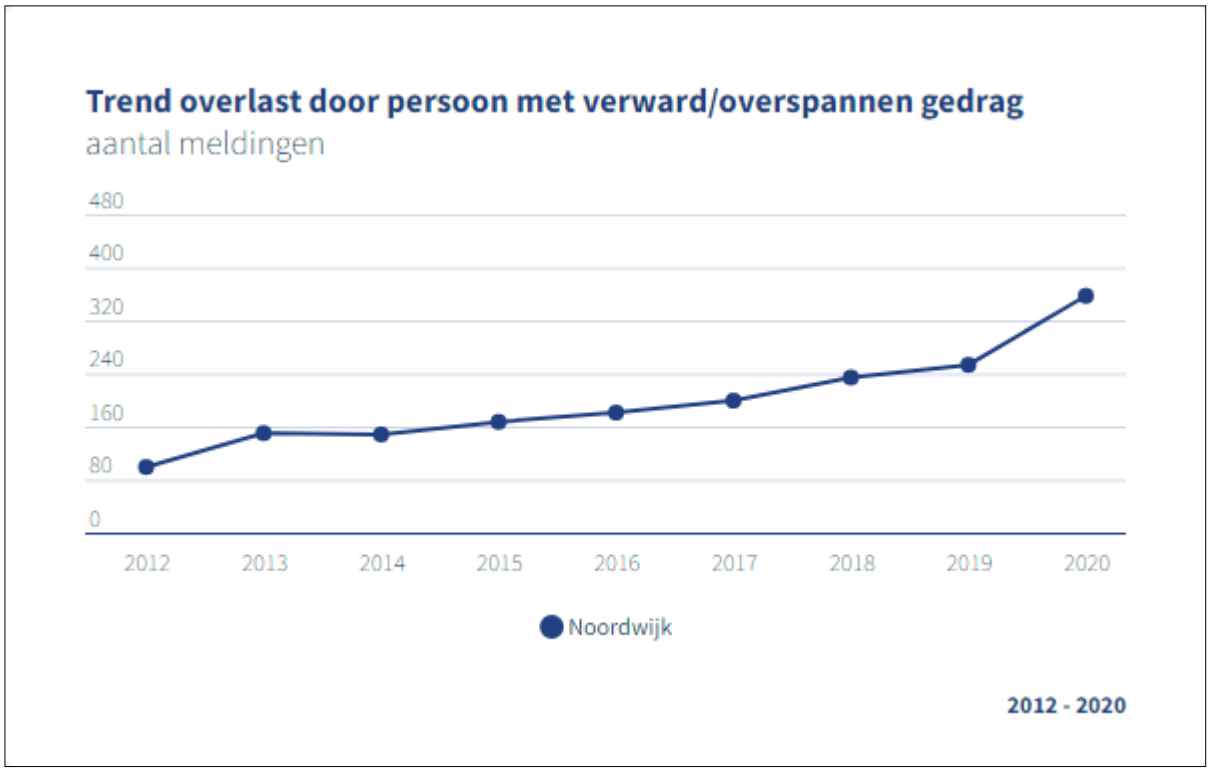
Figuur 21

Gedragsproblematiek

De laatste jaren is er veel aandacht voor personen met verward of overspannen gedrag. Het gaat hierbij om mensen die de grip op hun leven (dreigen te) verliezen, waardoor het risico aanwezig is dat zij zichzelf of anderen schade berokkenen. Vaak zijn dit mensen met complexe aandoeningen of beperkingen in combinatie met verschillende andere problemen, zoals schulden, dakloosheid, werkloosheid, verslaving, illegaliteit. Het verwarde gedrag is vaak tijdelijk.

Bij verschillende partijen kan melding gedaan worden van verward gedrag. Bij ernstige acute zorgen wordt de politie ingeschakeld. De politie noteert een melding van verward of overspannen gedrag als een E23-melding. Uit onderzoek blijkt dat een kleine groep mensen verantwoordelijk is voor een groot aantal meldingen van verward gedrag.

Als de zorgen minder acuut zijn, kan er contact worden opgenomen met het meldpunt Zorg en overlast, van het Zorg en Veiligheidshuis Hollands Midden.

Figuur 22 - Bron: Nationale Politie - GGD HM

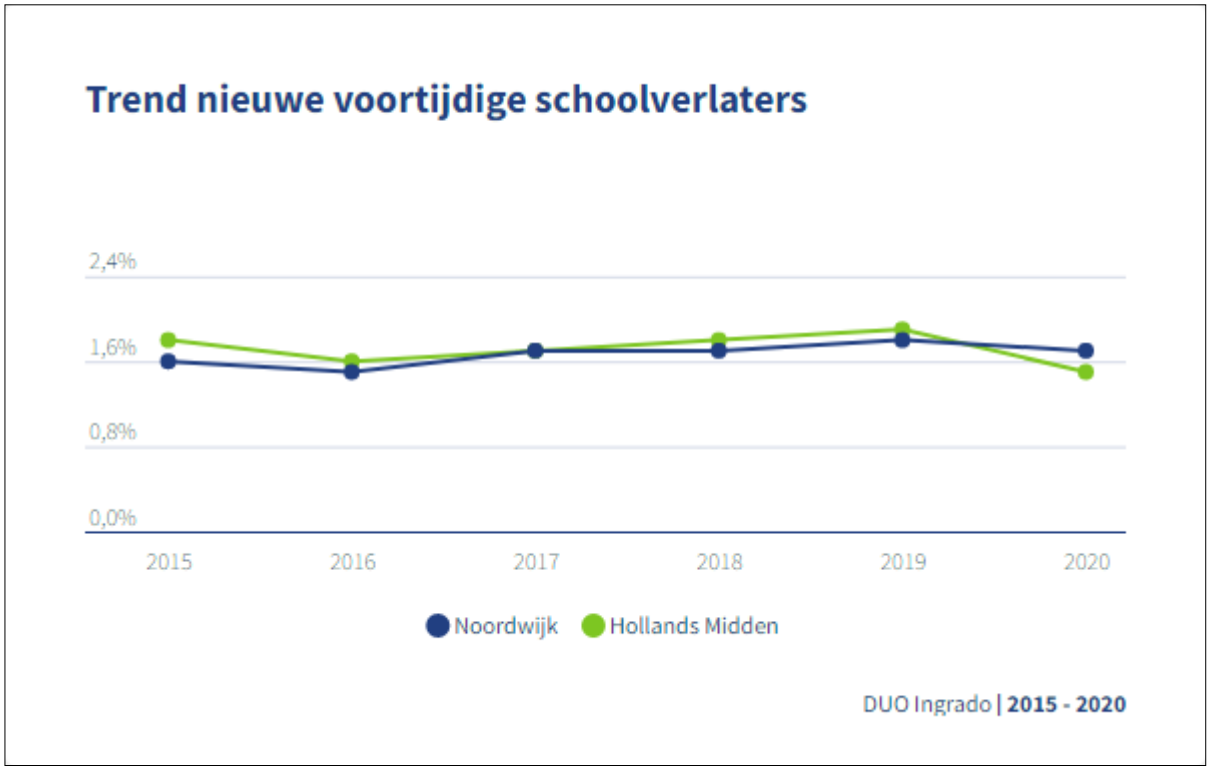
4. Opgroeien en zelfontplooiing

De jeugd groeit gezond, veilig en kansrijk op. Ouders hebben een centrale rol in de opvoeding, maar staan hierin niet alleen. Van school af met een startkwalificatie. Een leven lang ruimte voor zelfontplooiing en de ontwikkeling van talenten.

Startkwalificatie

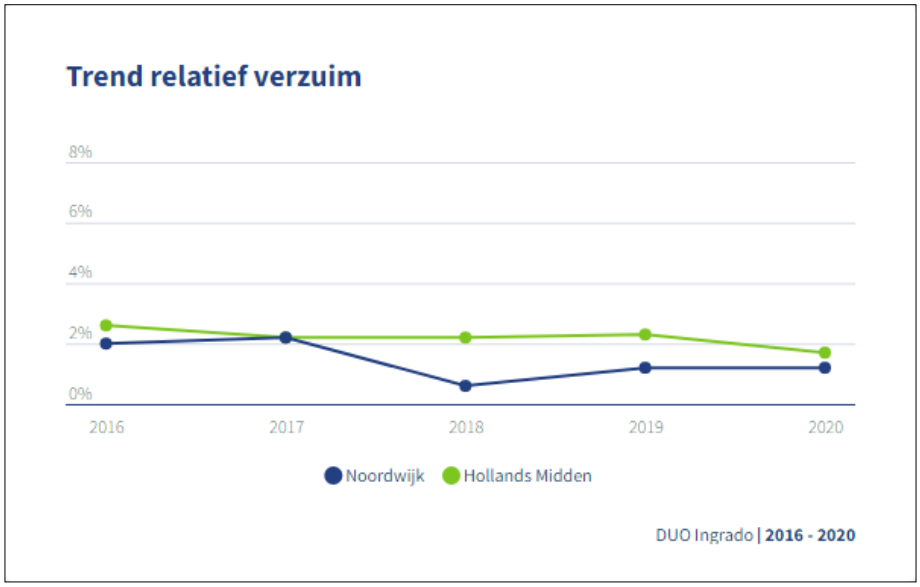
Jongeren hebben een minimaal onderwijsniveau nodig om serieus kans te maken op duurzaam geschoold werk in Nederland. Als het percentage afneemt, kunnen meer jongeren voorzien in hun dagelijkse behoeften. De kans om gezond oud te worden, neemt dan toe. Vroegtijdig schoolverlaters (vsv) zijn jongeren van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijsverlaten; een havo of vwo of minimaal mbo-2 diploma.

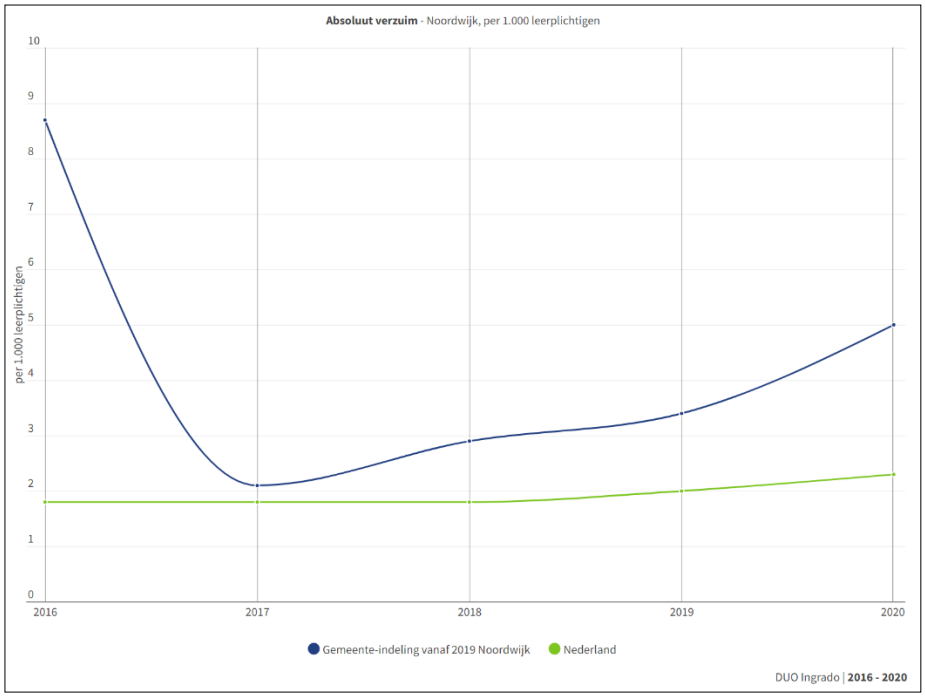
Figuur 23

Schoolverzuim

Verzuim van school is een belangrijke indicator voor (latere) maatschappelijke deelname. Als dit percentage afneemt, krijgen meer kinderen de kans om nu en in de toekomst maatschappelijk te participeren.

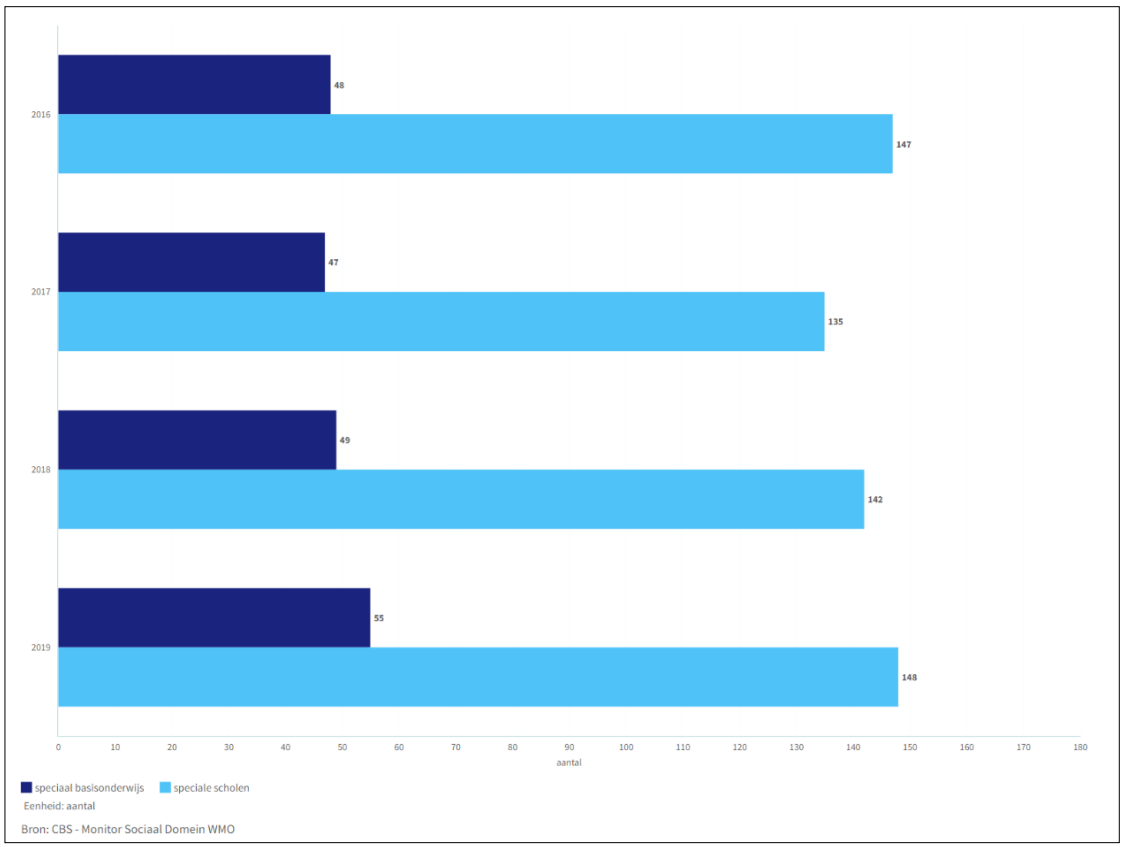

Figuur 24 - Van relatief verzuim is sprake als een op een school ingeschreven leer- of kwalificatieplichtige jongere ongeoorloofd afwezig is (meer dan 16 uur ongeoorloofd verzuim gedurende 4 opeenvolgende lesweken).

Figuur 25 - Van absoluut verzuim is sprake als een leerplichtige jongere tussen de 5 en 16 jaar of een jongere van 16 of 17 jaar die valt onder de kwalificatieplicht, niet is ingeschreven op een school en ook niet vrijgesteld is van de inschrijvingsplicht.

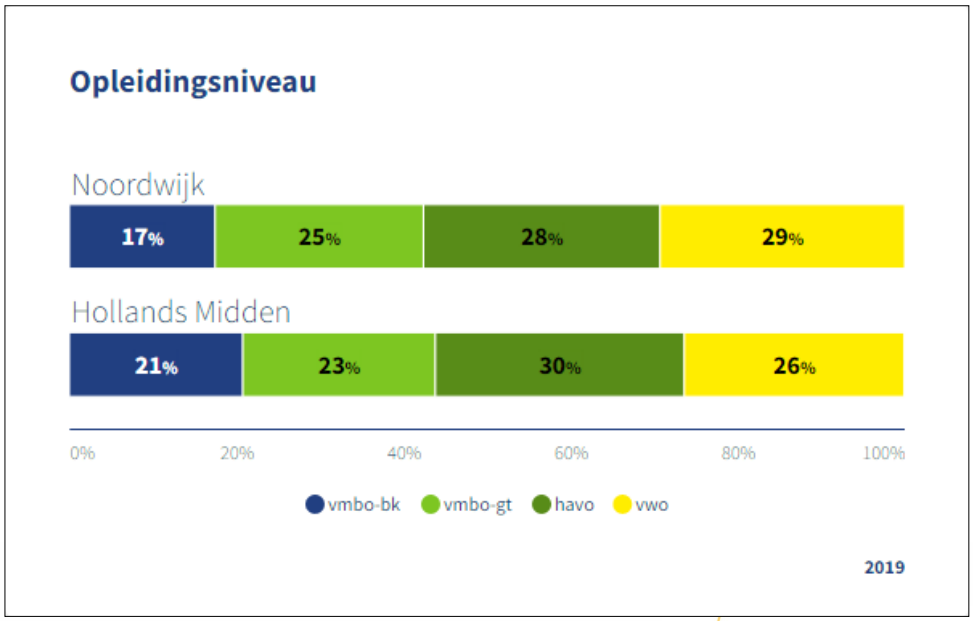
Speciaal onderwijs

Figuur 26

Opleidingsniveau

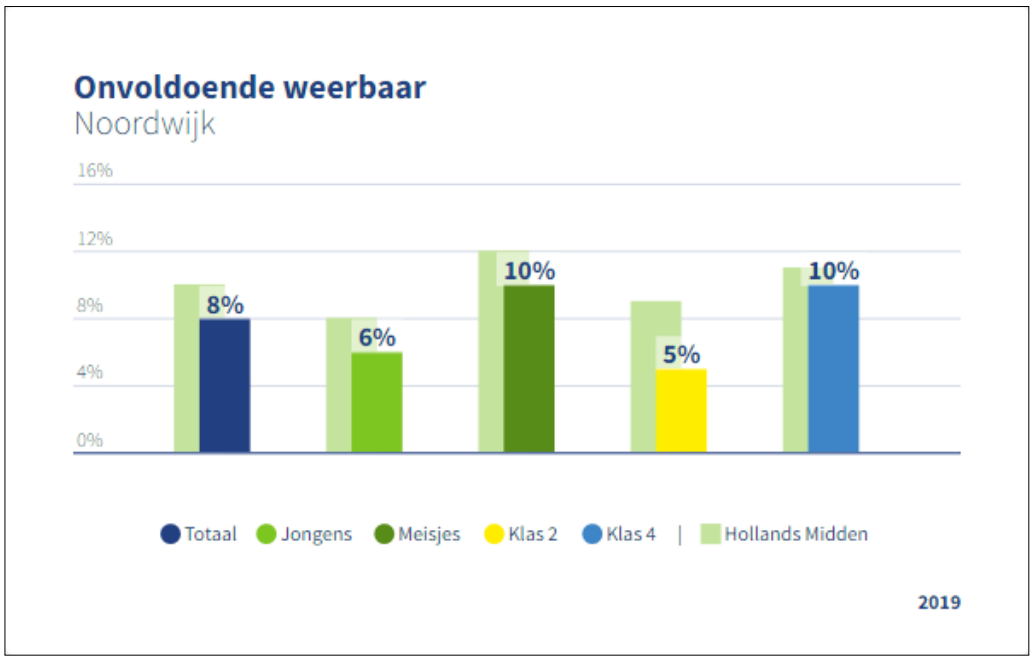
Leerlingen is gevraagd welk opleidingsniveau zij volgen: Het opleidingsniveau is ingedeeld in 3 groepen: vmbo, havo en vwo (atheneum en gymnasium). Vmbo wordt verder opgedeeld in subcategorieën: vmbo-bk (basis- of kaderberoepsgerichte leerweg) en vmbo-gt (gemengde of theoretische leerweg). Bron: GGD HM Monitor Jeugd 2019

Figuur 27

Weerbaarheid jeugd

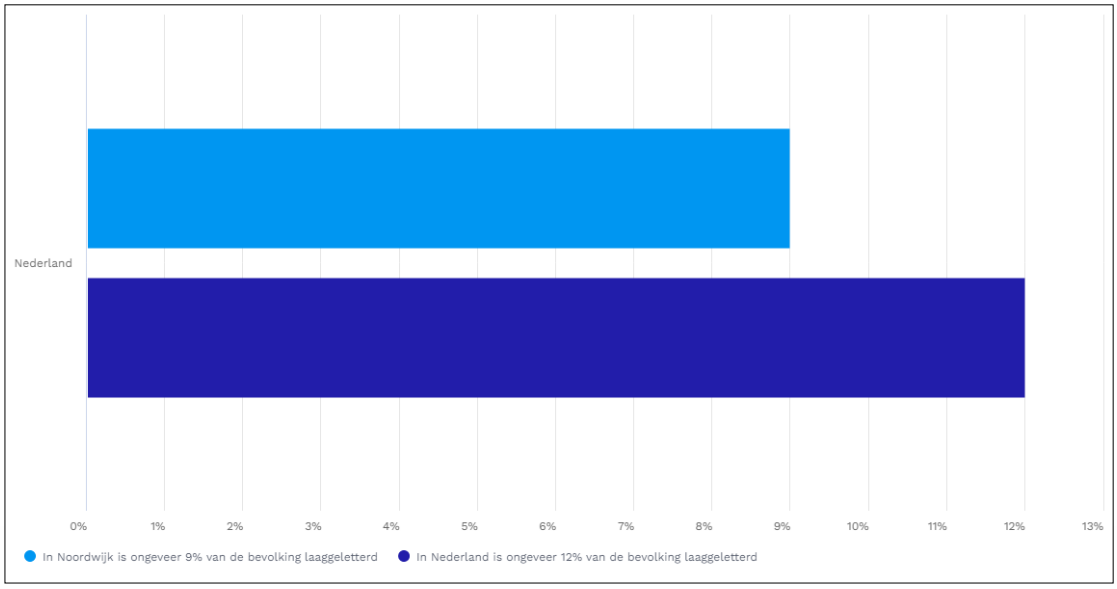
Als je weerbaar bent kun je op een passende manier opkomen voor jezelf. Je kunt met respect voor de ander je grenzen aangeven en “nee” zeggen. Een belangrijke voorwaarde voor weerbaarheid is een gevoel van eigenwaarde en zelfvertrouwen. Hierdoor kun je beter voor jezelf opkomen en indien nodig hulp inschakelen (bron: GGD HM Monitor Jeugd 2019).

Figuur 28

Laaggeletterdheid

Deze visualisatie toont het geschatte percentage laaggeletterden. De geletterdheid van personen tussen de 16 en 65 jaar is vastgesteld aan de hand van hun scores (schaal 0 - 500) in het PIAAC-onderzoek. Hierbij is een score van 225 of lager als laaggeletterd geclassificeerd, met een uitsplitsing naar mild laaggeletterden (scores van 225 tot en met 200) en sterk laaggeletterden (scores lager dan 200). De huidige definitie van laaggeletterdheid omvat niet de groepen laaggecijferden en mensen met lage digitale vaardigheden. Bron: www.geletterdheidinzicht.nl

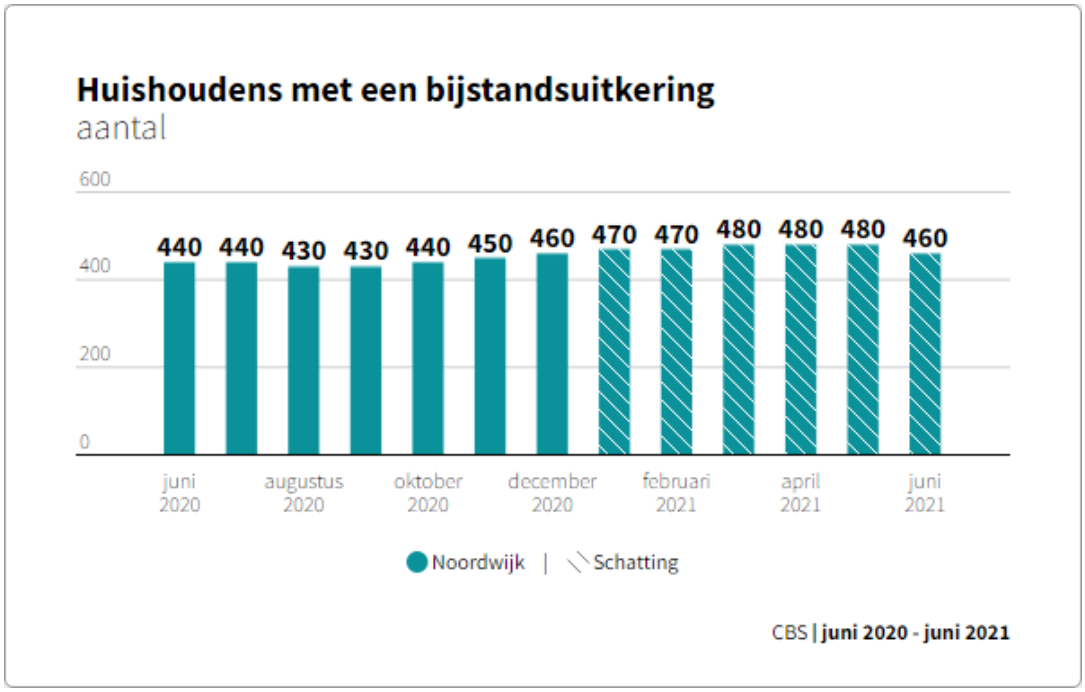
Figuur 29

5. Meedoen

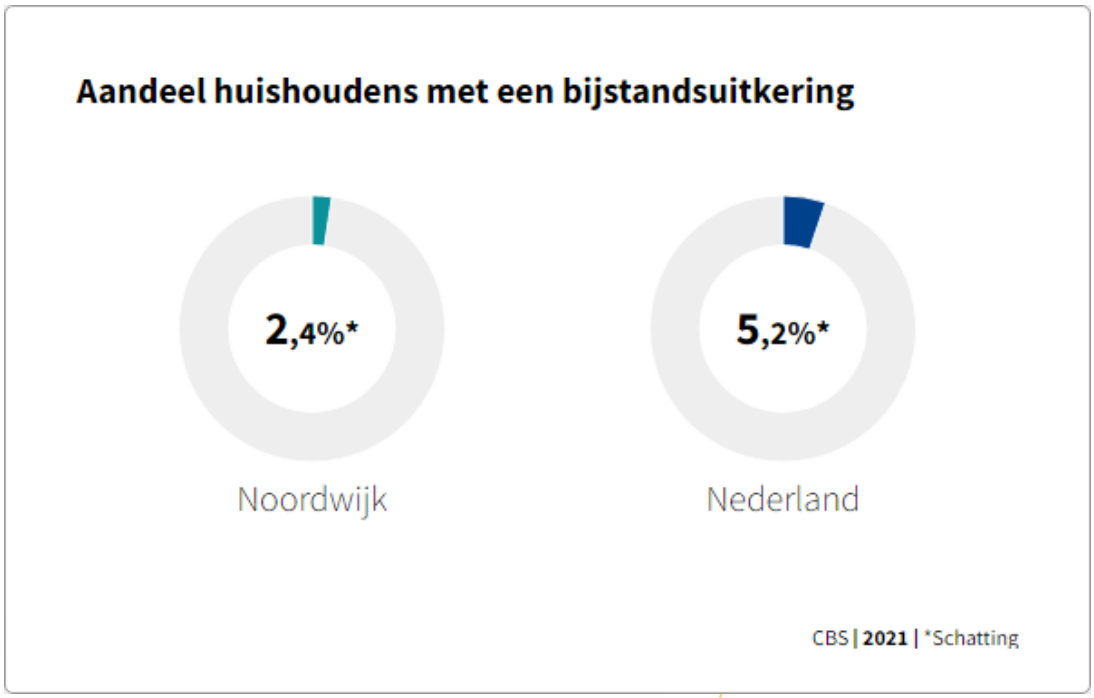

Een betrokken samenleving, waarin iedereen meedoet, kan bijdragen en erbij hoort. Voorzien in eigen levensonderhoud is de basis, maar geld mag geen belemmering zijn. Gelijke kansen voor kinderen. Niemand in Noordwijk hoeft eenzaam te zijn.

Bijstandsuitkeringen

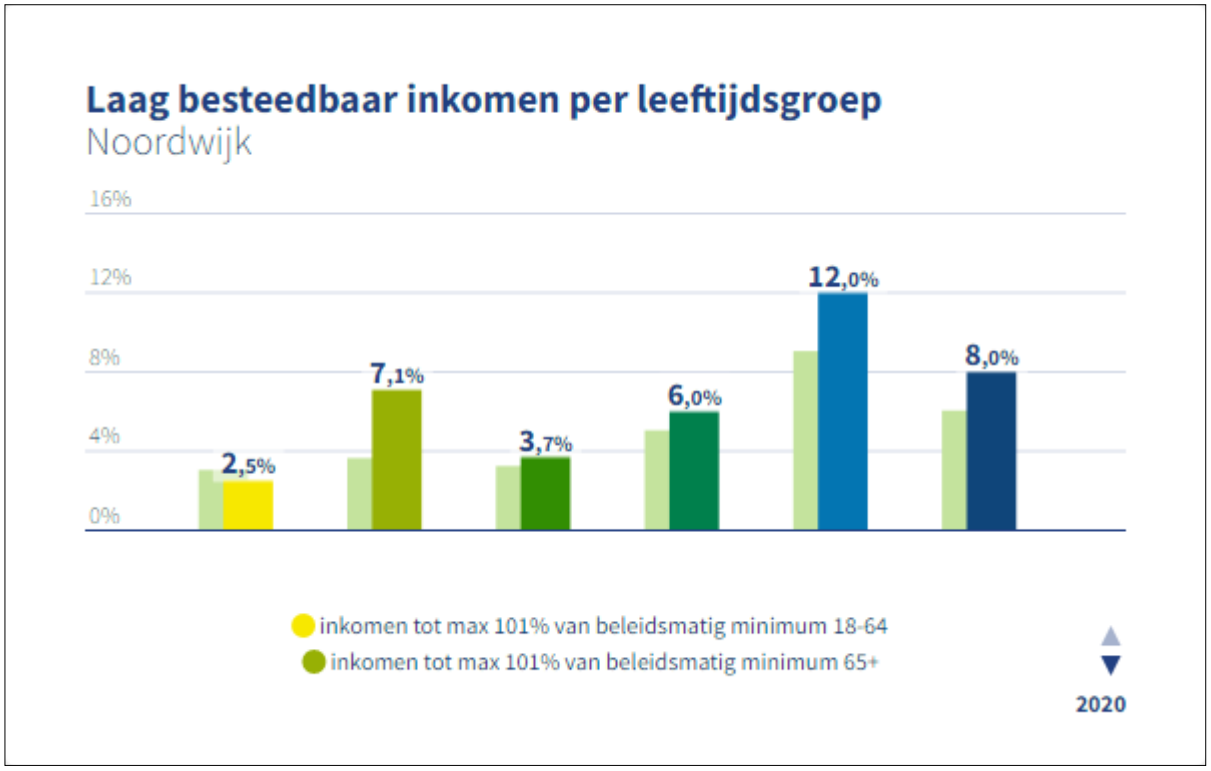
Figuur 30

Figuur 31

Lage inkomens

Het beleidsmatig minimum wordt jaarlijks door de politiek vastgesteld en is afhankelijk van de samenstelling van het huishouden. Tot aan de pensioengerechtigde leeftijd is dit minimum gelijk aan de hoogte van de bijstandsuitkering, waar eventuele kinderbijslag en kindgebonden budget aan zijn toegevoegd.

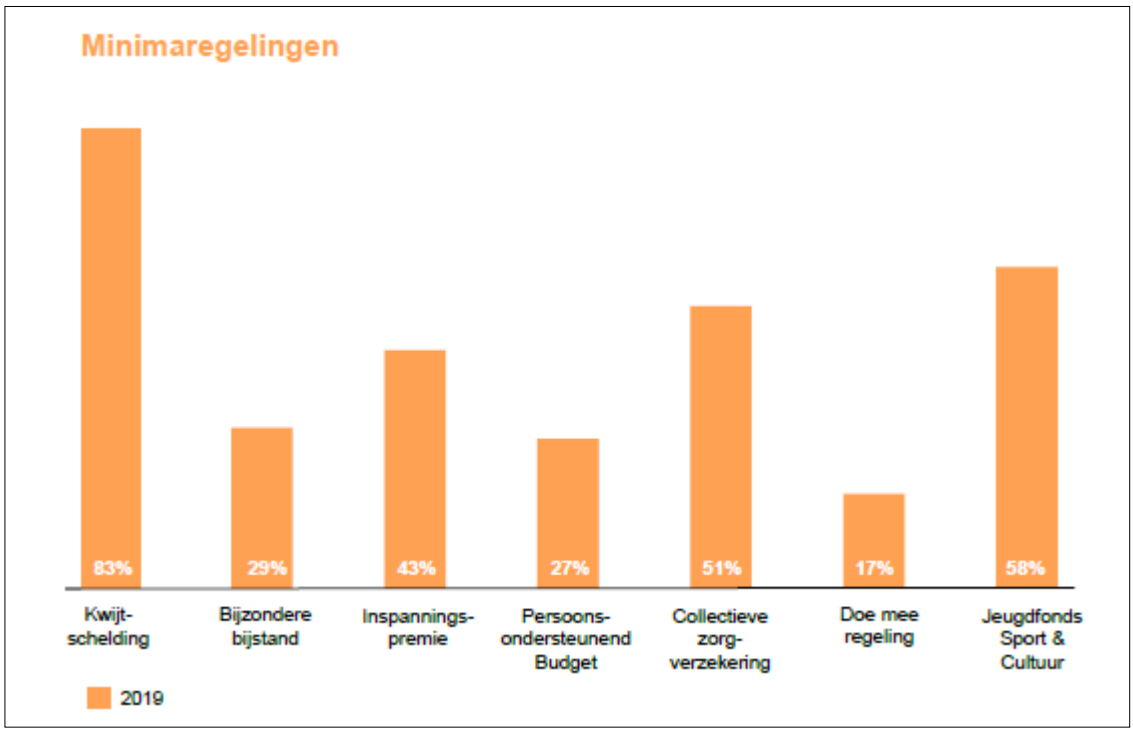

Figuur 32

Inkomen tot max 101% van beleidsmatig minimum 18+
Inkomen tot max 120% van beleidsmatig minimum 18-64
Inkomen tot max 120% van beleidsmatig minimum 65+
Inkomen tot max 120% van beleidsmatig minimum 18+
Vergeleken met Hollands Midden (bron: GGD HM Monitor Volwassenen en ouderen 2020).

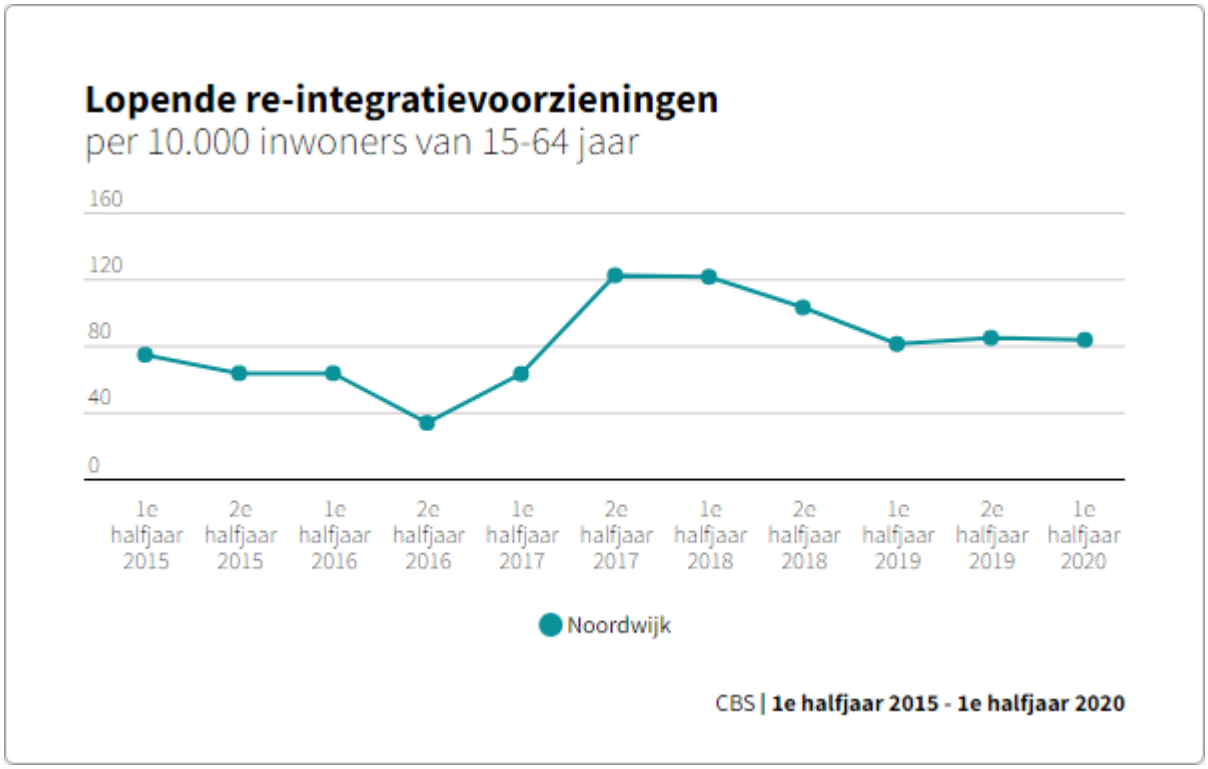
Armoede en gezondheid zijn nauw verweven. Mensen in armoede leven gemiddeld 5 jaar korter dan mensen met hogere inkomens. Bovendien leven arme mensen minder lang in goede ervaren gezondheid. Het verschil tussen de gezonde levensverwachting van Nederlands met een laag inkomen en een hoog inkomen is 17,5 jaar bij mannen en 18,8 jaar bij vrouwen.

Gebruik minimabeleid

Figuur 33 - Gebruik van de minimaregeling afgezet tegen de doelgroep. Bron: KWIZ armoedemonitor 2019 gemeente Noordwijk

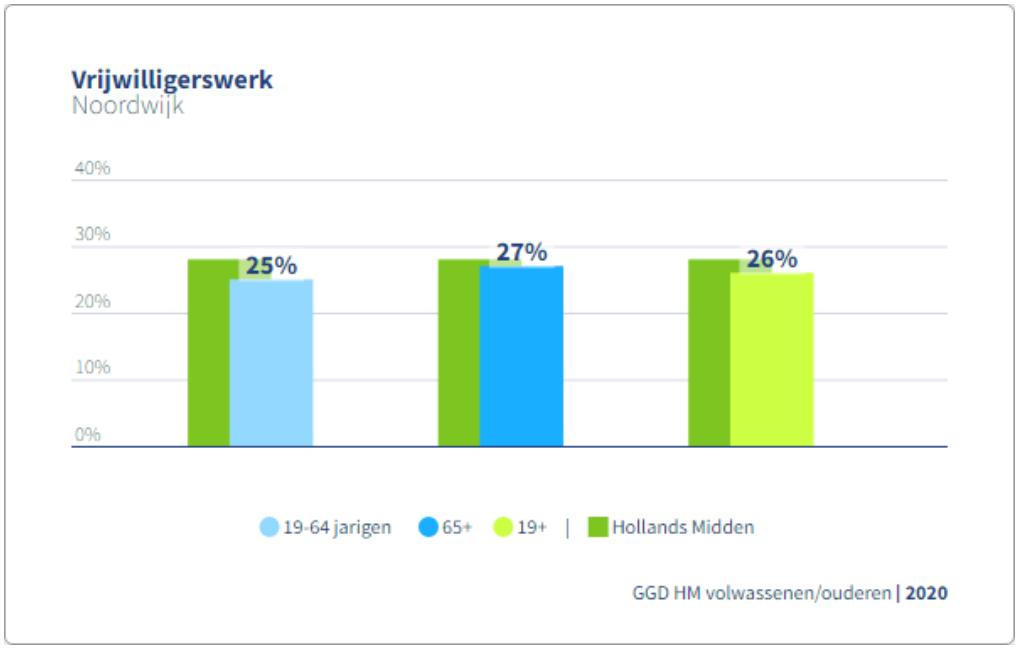
Toeleiding naar werk

Figuur 34

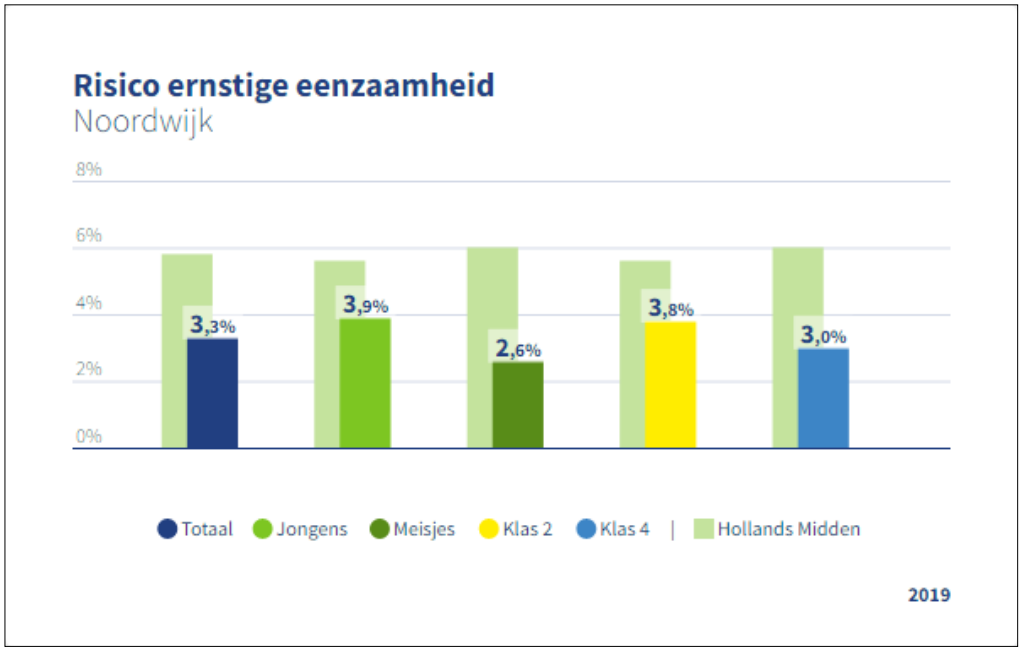
Vrijwilligers

Onbetaald werk dat in georganiseerd verband wordt uitgevoerd, bijvoorbeeld bij een sportvereniging, kerkbestuur of school.

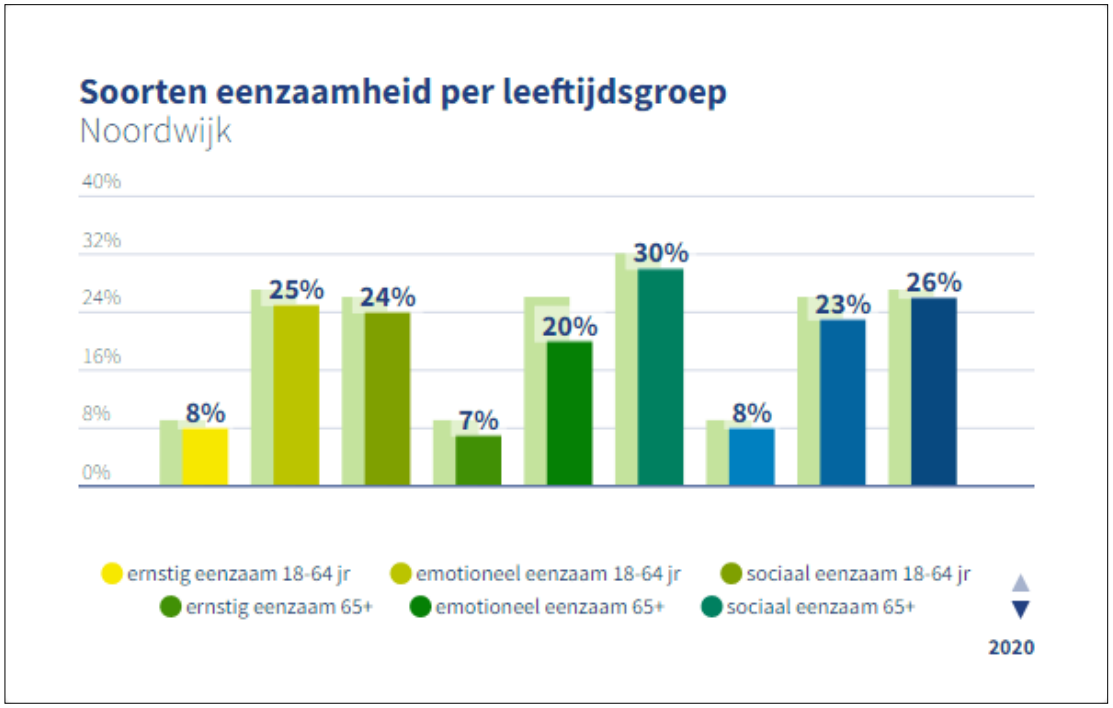

Figuur 35

Eenzaamheid

Figuur 36 - Eenzaamheid komt voor onder alle leeftijden, ook bij jongeren. Eenzaamheid hoeft niet per defintie samen te hangen met verminderde sociale vaardigheden, gepest worden op school of cognitieproblemen. Ook jongeren met veel sociale contacten kunnen zich onbegrepen of alleen voelen. Langdurige eenzaamheid kan leiden tot mentale en fysieke effecten als slapeloosheid, angst, depressie en kan gevolgen hebben voor het maatschappelijk functioneren zoals uitval op school en werk (bron: GGD HM Monitor Jeugd 2019).

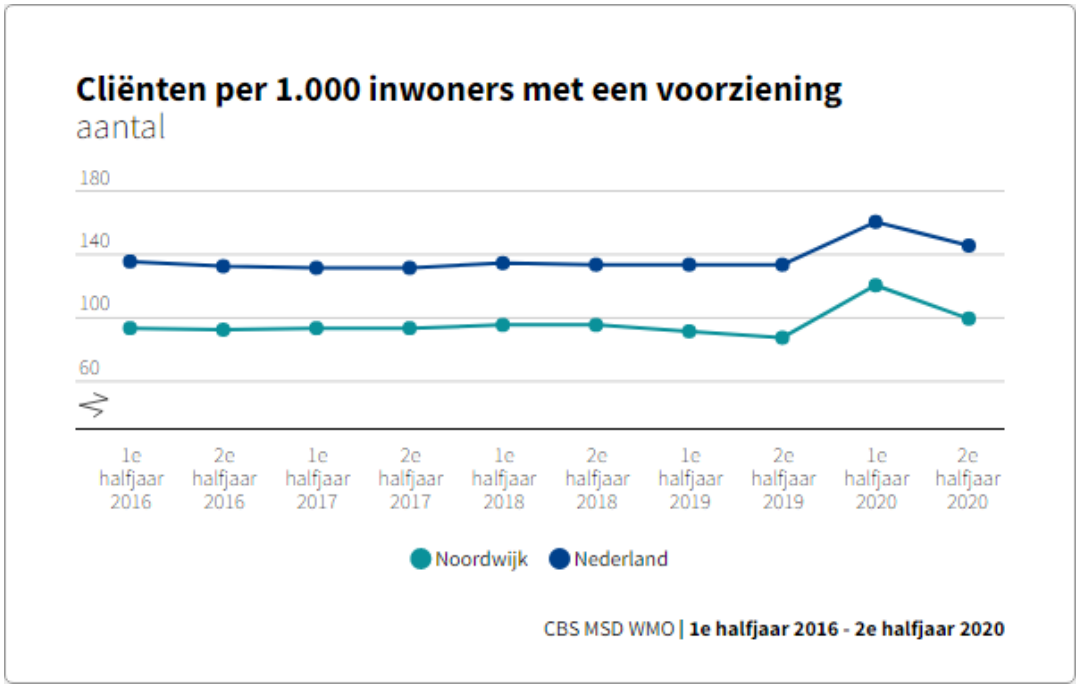
Figuur 37 - Eenzaamheid is een negatieve subjectieve ervaring die ontstaat wanneer bestaande relaties met andere afwijken van de persoonlijke wensen of verwachtingen daarover. Bij sociale eenzaamheid is het aantal of de kwaliteit van de sociale relaties minder dan gewenst. Mensen die emotioneel eenzaamzijn missen intimiteit in persoonlijke relaties (bron: GGD HM Monitor Volwassenen en ouderen 2020).

6. Zorg en ondersteuning

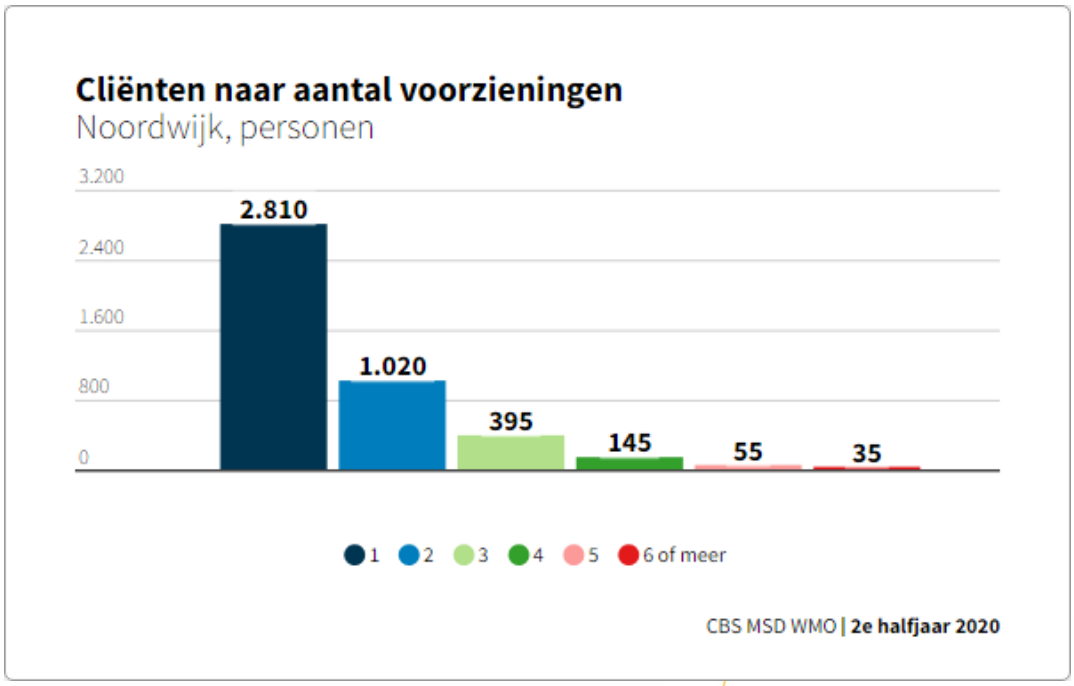

Uitgangspunt voor de gemeente Noordwijk is dat inwoners op eigen kracht mee doen. Als dat niet lukt zorgen we voor elkaar. We zien om naar elkaar. Is er dan nog meer nodig dan zetten we hulpverleners in. Zorg moet goed en toegankelijk zijn.

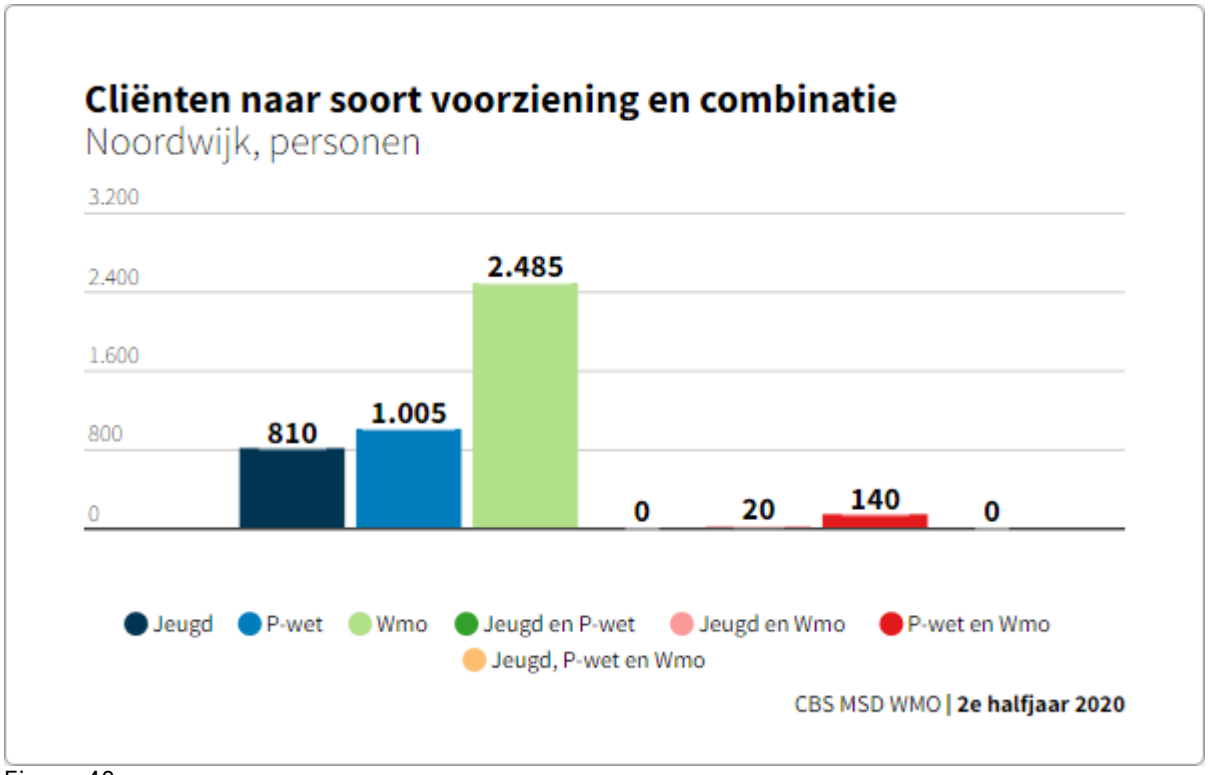
Gebruik voorzieningen in het Sociaal Domein

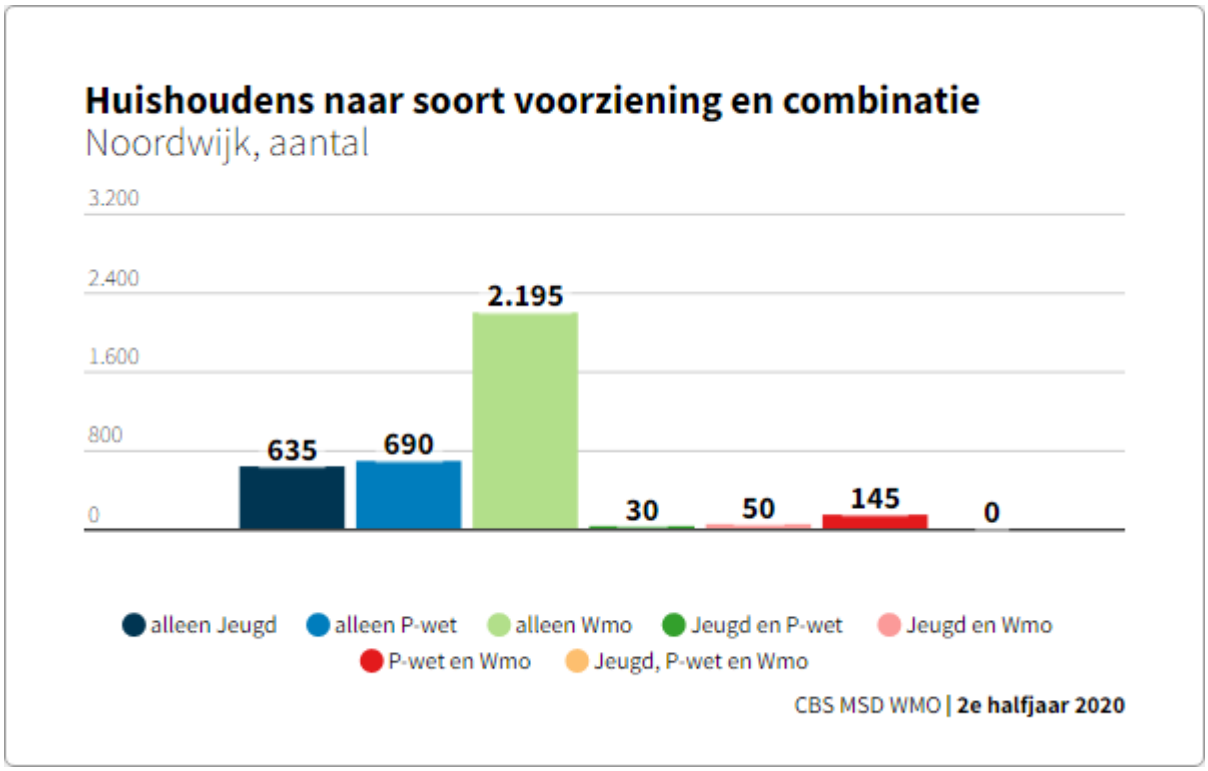
Figuur 38

Figuur 39

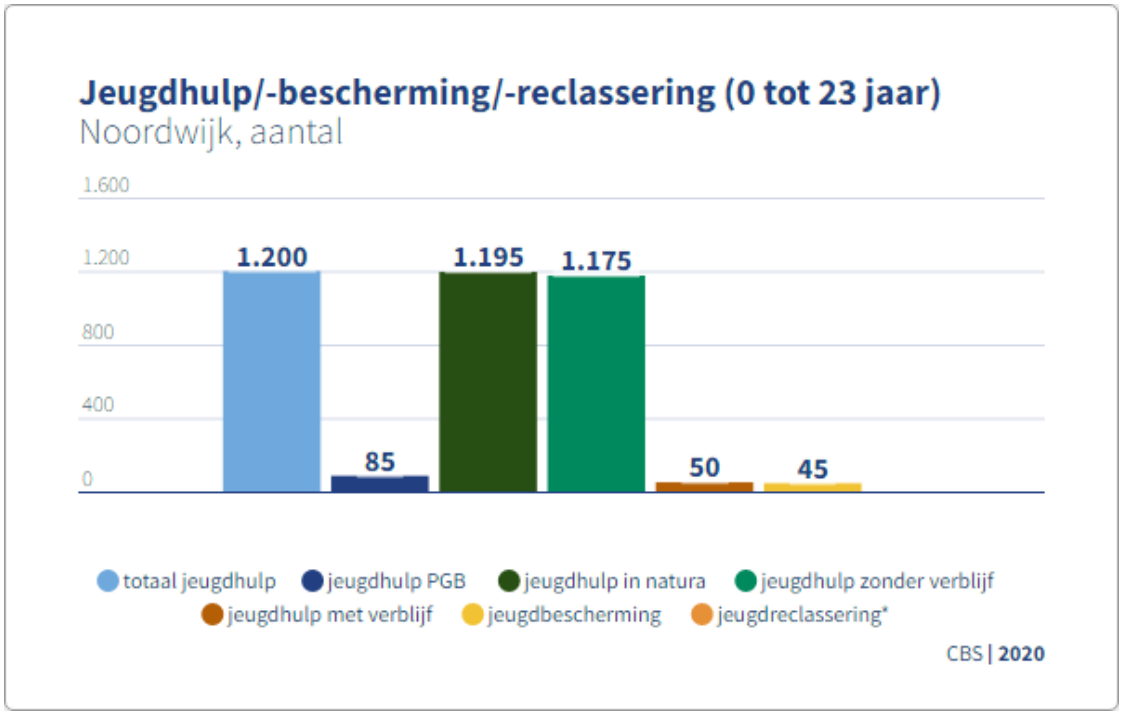

Figuur 40

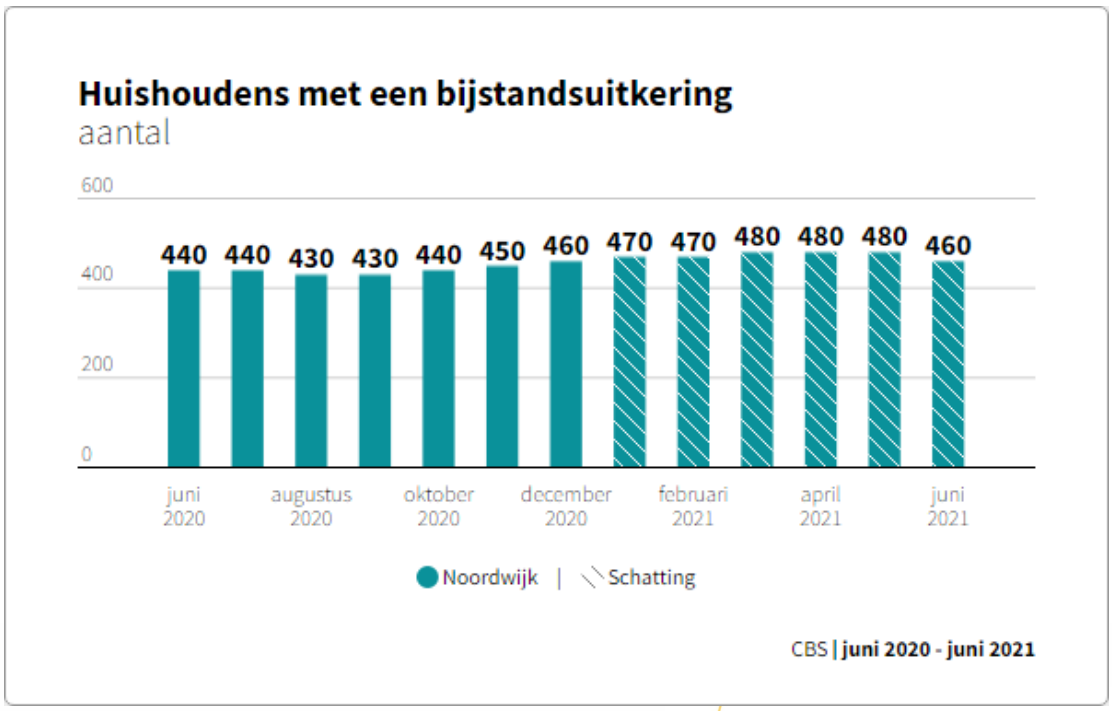
Figuur 41

Gebruik jeugdhulp

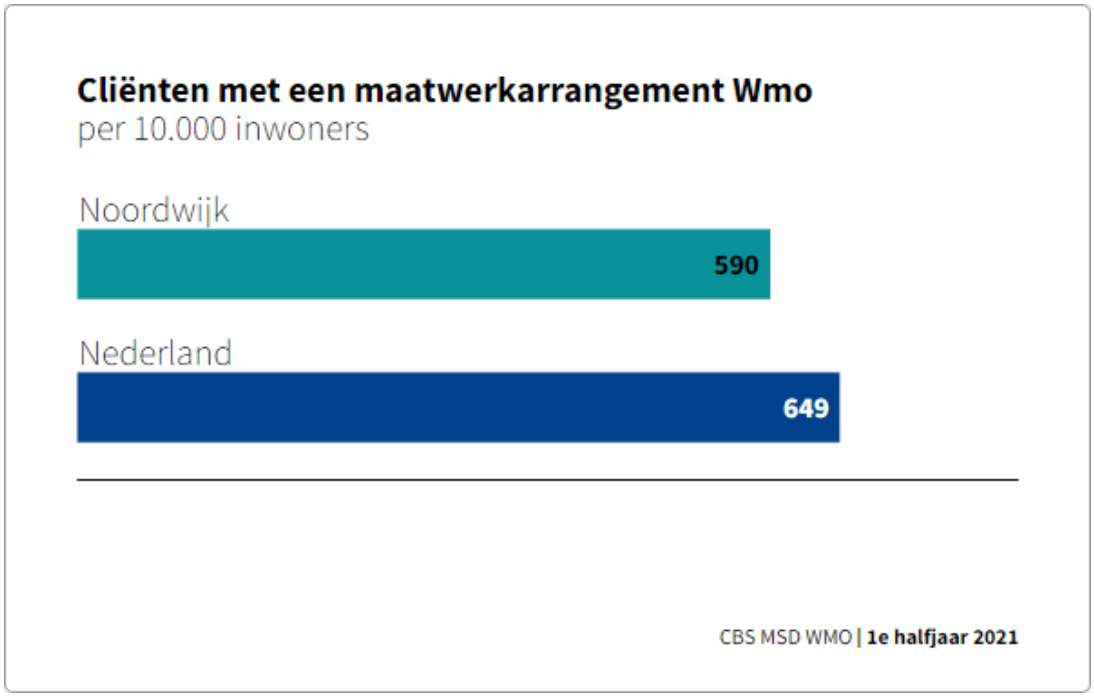
Figuur 42 - Aantal personen tot 18 jaar die op enig moment in de verslag periode gebruik gemaakt hebben van jeugdhulp. In uitzonderlijke gevallen wordt de hulp of zorg voortgezet tot de leeftijd van 23 jaar. Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun oudersbij psychische, psychosociale en of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders

Bijstandsuitkeringen

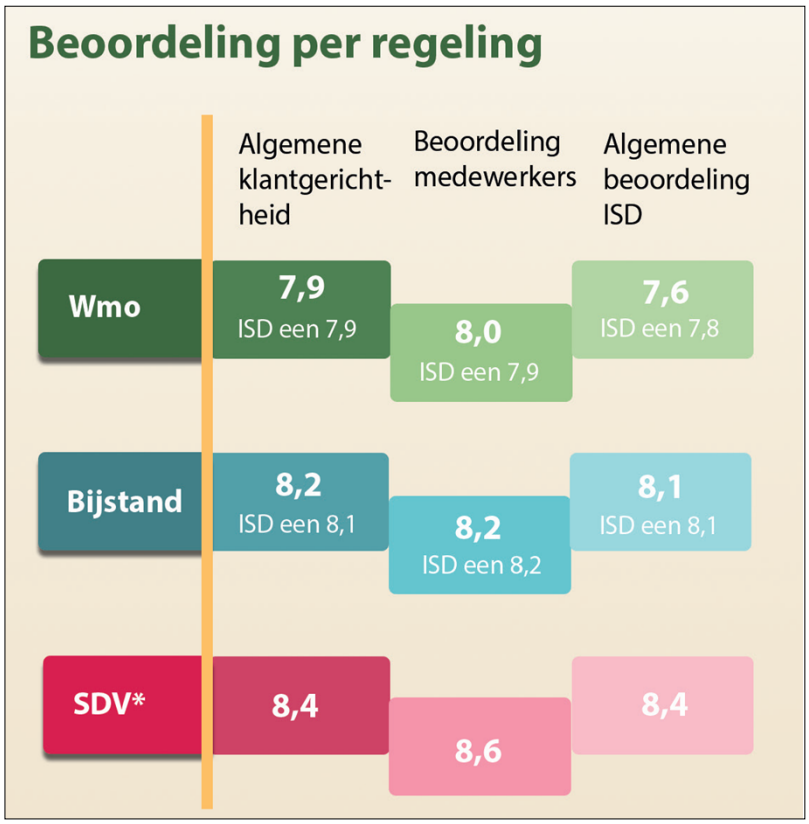
Figuur 43

Wmo – maatwerkvoorzieningen

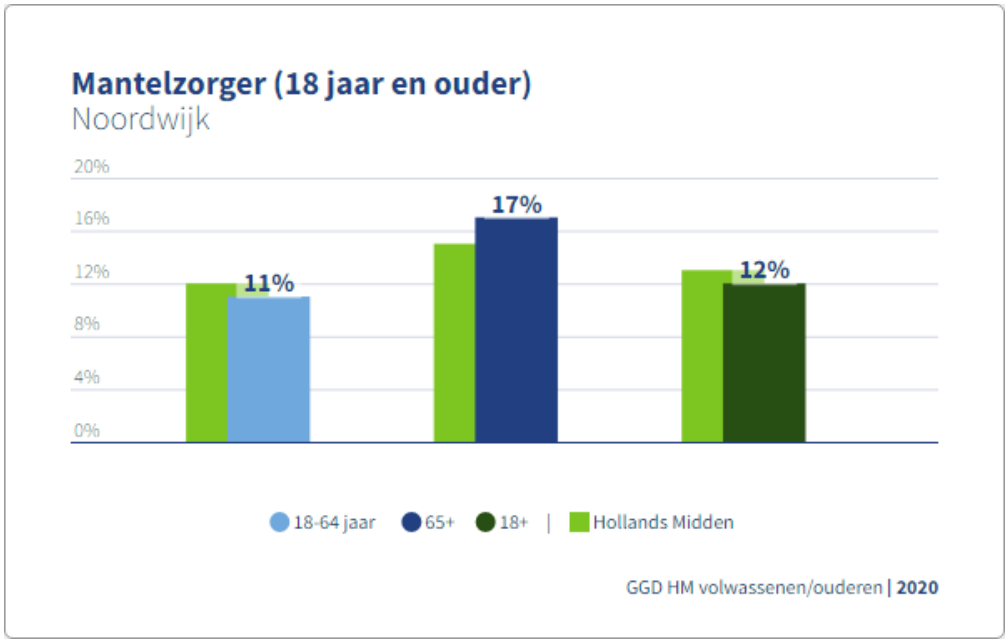
Figuur 44

Clientervaring en tevredenheid

Figuur 45 - Cijfers Noordwijk - Klanttevredenheidsonderzoek ISD Bollenstreek 2020. * Vanwege de kleine doelgroep zijn er voor schulddienstverlening geen cijfers beschikbaar per gemeente.

Mantelzorger

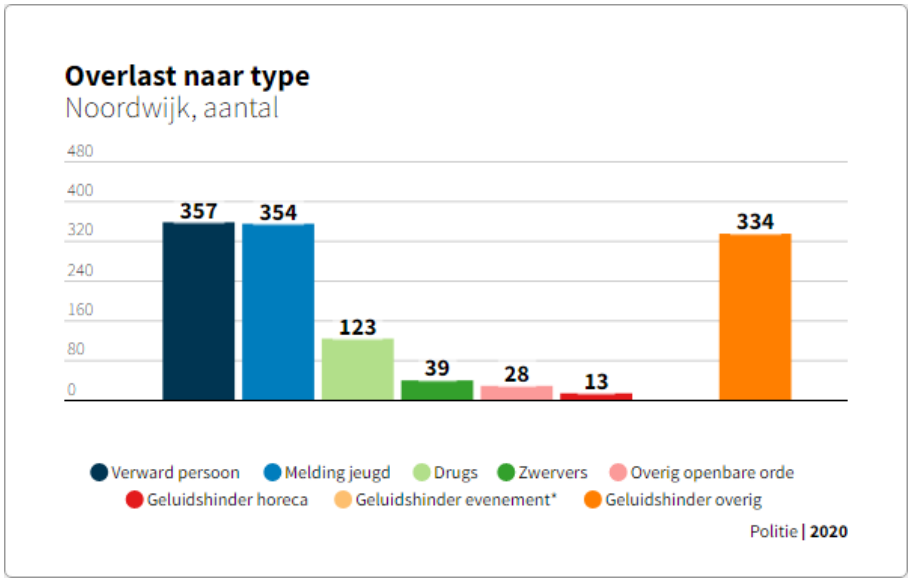
Figuur 46 - Een mantelzorger geeft gedurende 3 maanden of langer of 8 of meer uur per week zorg aan een bekende uit zijn of haar omgeving, zoals partner, ouders, kind, buren of vrienden, als deze persoon voor langere tijd zoek, hulpbehoevend of gehandicapt is.

7. Gezonde en veilige leefomgeving

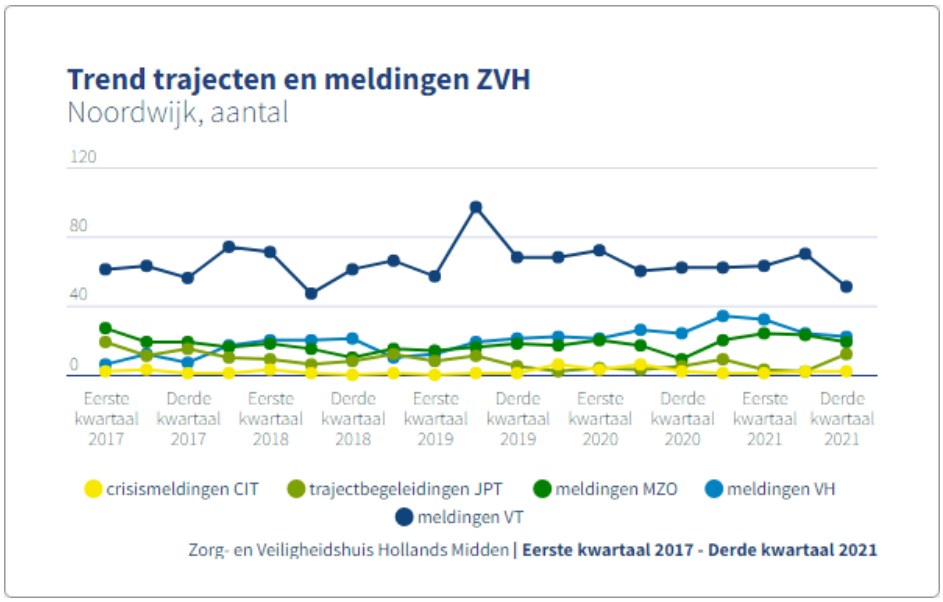

Inwoners voelen zich veilig en prettig in onze dorpen; het is er goed wonen. De buitenruimte en voorzieningen nodigen uit tot ontmoeting en bewegen en zijn toegankelijk voor iedereen. De gezonde en groene leefomgeving versterken de kwaliteit van leven.

Veiligheid - overlast

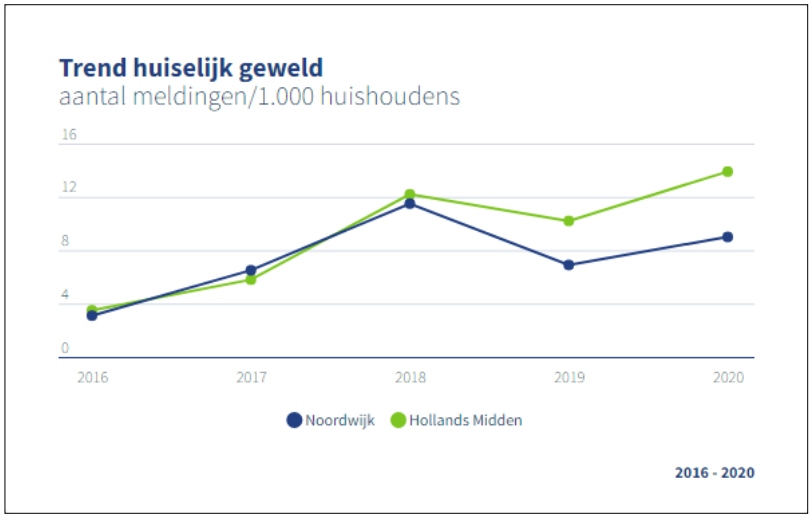
Figuur 47 - Het aantal incidenten is gebaseerd op de registraties die in de politiesystemen zijn vastgelegd.

Figuur 48 - De 5 werksoorten van het Zorg- en Veiligheidshuis zijn het Crisisinterventieteam (CIT), het Jeugd Preventie Team (JPT), het Meldpunt Zorg en Overlast (MZO), Veiligheidshuis (VH) en Veilig Thuis (VT). Van de Basiscoördinatie Kwetsbare Kinderen (Bkk) zijn de aantallen te laag om per gemeente en per kwartaal weer te geven.

Huiselijk geweld

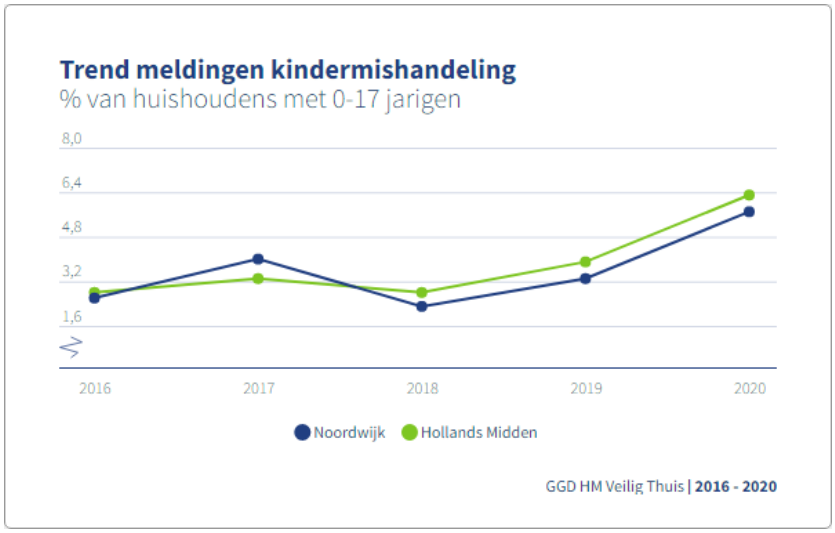
Huiselijk geweld is geweld dat wordt gepleegd door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer. Dit kan de eigen partner of ex-partner zij, maar ook een ander gezinslid, iemand uit de familie of een huisvriend.

Figuur 49 - Let op: vanaf 2019 is de interne registratie aangescherpt, wat een stijging van het aantal meldingen huiselijk geweld in 2019 en 2020 tot gevolg heeft. Het aantal meldingen huiselijk geweld bedroeg in 2020 in Noordwijk 177 (bron: GGD HM Veilig Thuis).

Kindermishandeling

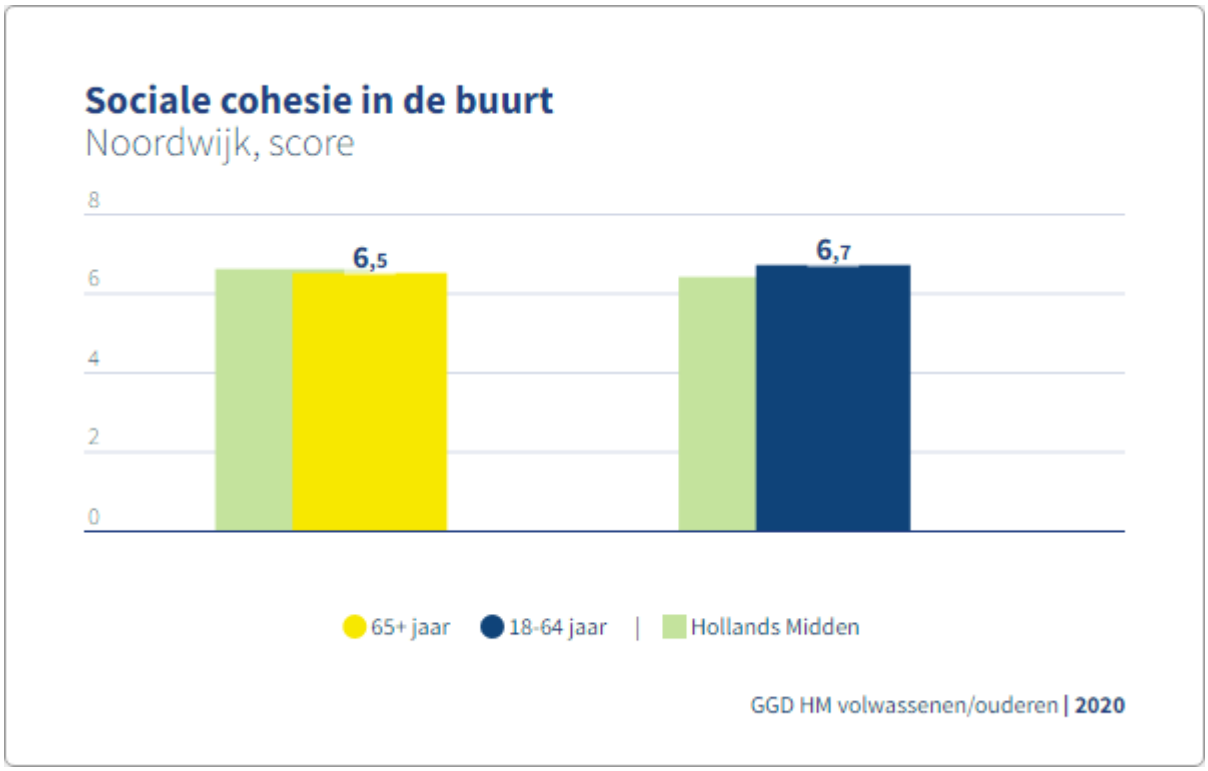
Kindermishandeling is elke vorm van mishandeling die voor een kind bedriegend of gewelddadig is. Het kan gaan om (een combinatie van) lichamelijk geweld, verwaarlozing en/of emotionele mishandeling. Het is niet zeker hoeveel kinderen slachtoffer zijn van kindermishandeling, omdat er lang niet altijd een melding gemaakt wordt of de vermoedens kunnen worden bevestigd.

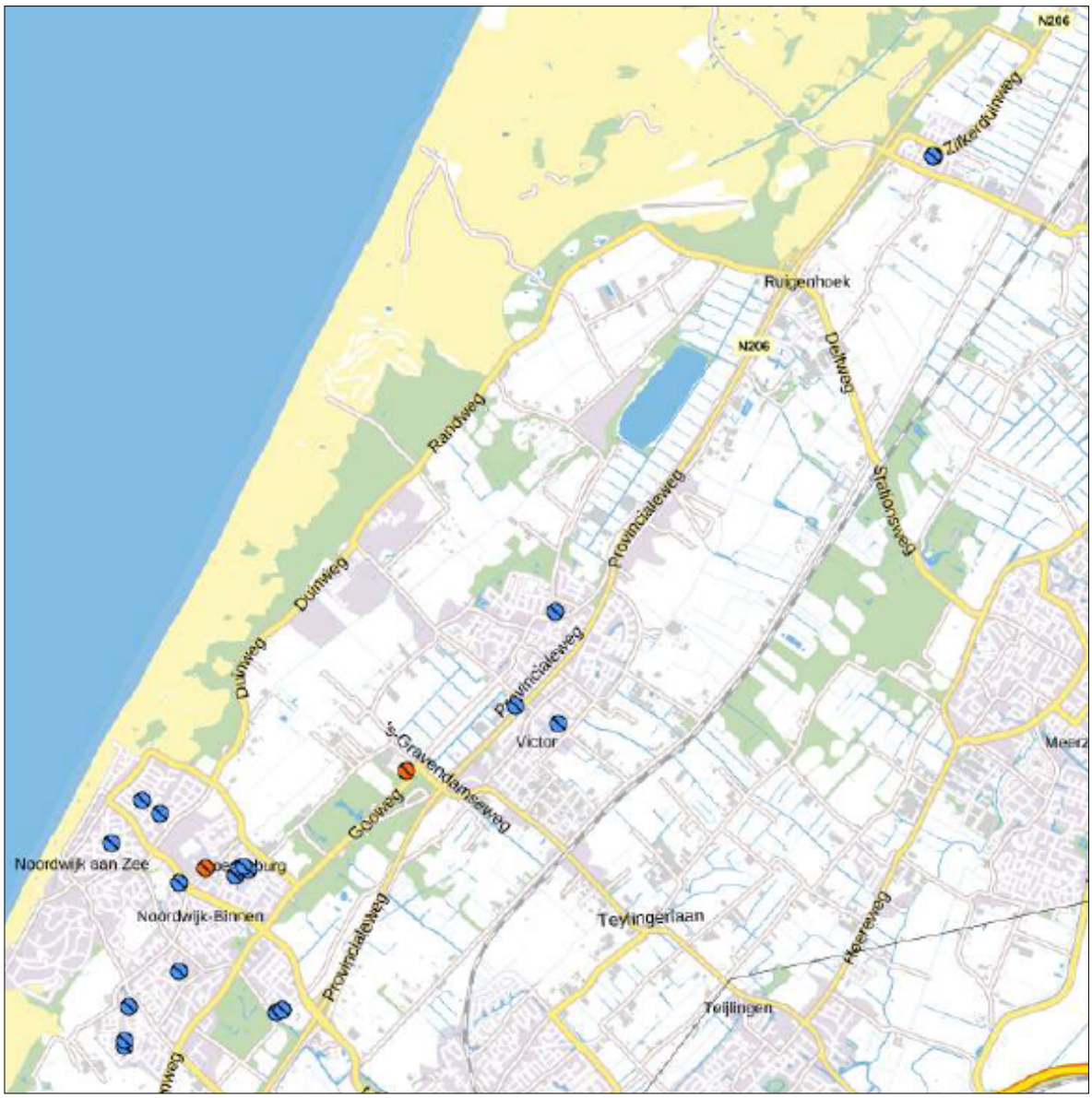
Figuur 50 - Let op: vanaf 2019 is de interne registratie aangescherpt, wat een stijging van het aantal meldingen kindermishandeling in 2019 en 2020 tot gevolg heeft. Het aantal melding van kindermishandeling bedroeg in 2020 in Noordwijk 257.

Sociale cohesie

De sociale woonomgeving maakt deel uit van ons dagelijks leven en heeft invloed op onze gezondheid. Sociale cohesie en sociale steun spelen hierbij een belangrijke rol. Onder sociale cohesie verstaan we de onderlinge band tussen buurt bewoners in een wijk. Kennen zij elkaar? Gaan zij op een prettige manier met elkaar om? Helpen zij elkaar? De mate waarin sociale cohesie wordt ervaren verschilt per persoon. Onderzoek wijst uit dat in buurten met veel sociale cohesie mensen mentaal gezonder zijn. Ze zijn minder vaak eenzaam of depressief. Daarnaast voelen mensen zich veiliger, waardoor zij vaker naar buiten gaan.

Figuur 51 - Score van 0 t/m 10 voor de sociale cohesie in de buurt.

Figuur 52

Onderwijs buitenschools

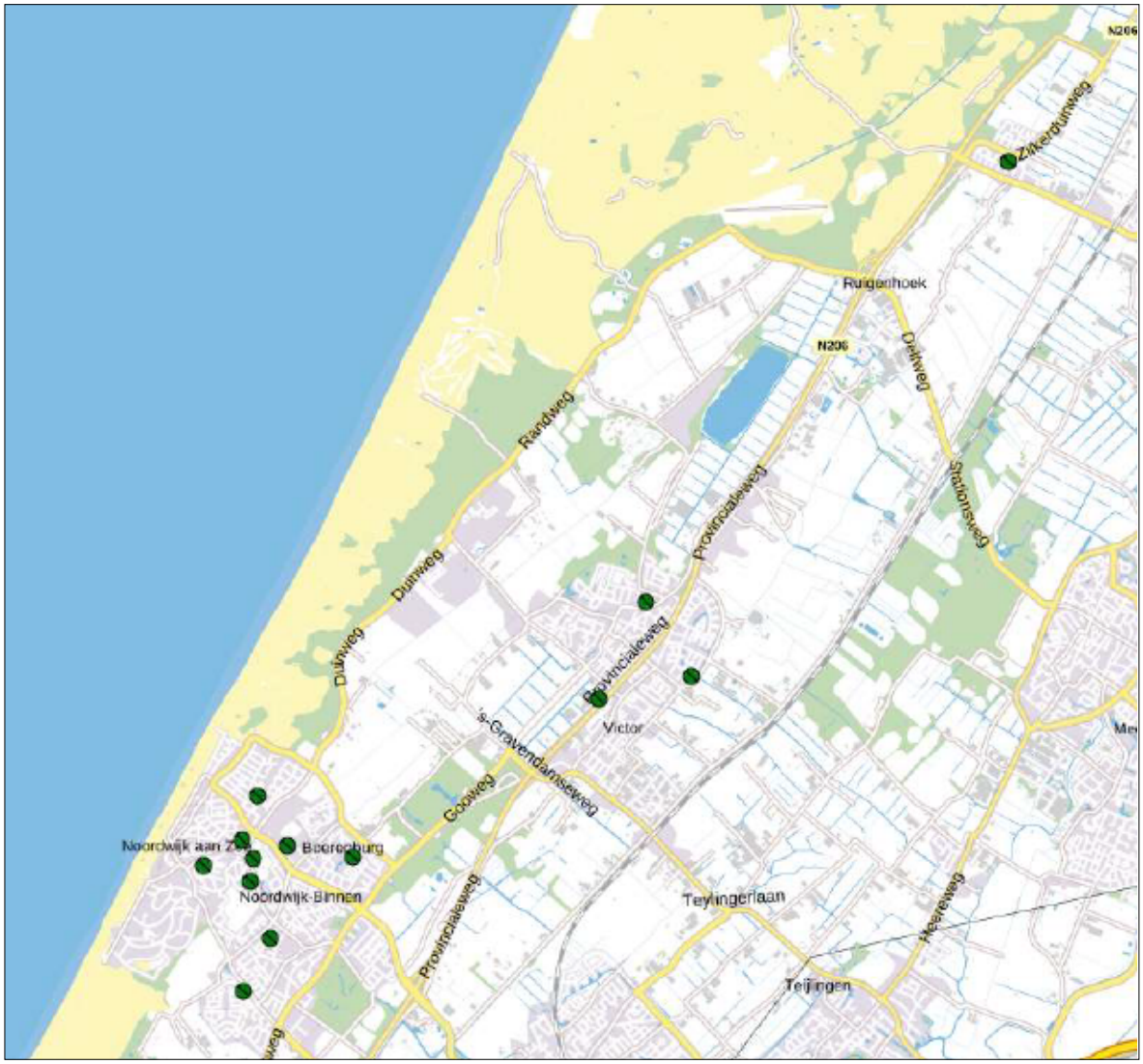
- Kinderopvang Smallsteps
- Kinderopvang Brede School Boechorst
- Peuterspeelzaal Bredeschool Boechorst
- Gruenepad 2

Onderwijs primair

- Voormalige school Uitvaltij 2
- School gebouw Hoffenne
- School Prinsenhof
- School Wakersduin
- Noordwijkse school
- School Duinpieper
- School Het Duin
- School Schapendel
- Stakman Bossestr 77
- School Bronckhorst
- School Jutter - Alk
- School Zeehonk
- School De Egelantier
- School Sint Victor
- School De Regenboog
- De Witte School
- Brede school Boechorst - Humanitas

Onderwijs voortgezet

- Northgo College
- Teylingen Collge

Figuur 53

Sportaccommodaties (onderwijs-sport):

- Gymzaal Hoogwakersbos
- Gymzaal Stijntjesduin
- Gymzaal Prinsehof
- Gymzaal Strandplevier
- Gymzaal Binnenhof
- Voormalige gymzaal Stakmanbosse 65
- Gymzaal de Egelantier
- Gymzaal De Regenboog

Sportaccommodaties (sport)

- Sportcomplex Duinwetering
- Zwembad Binnenzee
- De Schelft
- Fluks MSV
- Sportcomplex SJC
- Sportcomplex VVSB

Jaarrekening 2020 in één oogopslag

gemeente Noordwijk

Hoeveel betaalde ik in 2020 aan:

Afvalstoffenheffing (eenpersoons)	€226,20
Afvalstoffenheffing (meerpersoons)	€351,60
Rioolheffing (eigenarenheffing)	€185,68

Gemeente Noordwijk heeft 2020 kunnen afsluiten met een positief resultaat zo blijkt uit de Jaarrekening. 2020 was een bewogen jaar. Het coronavirus raakte veel van onze inwoners en ondernemers hard. Wij hebben geholpen en ondersteund waar we konden. Ondanks alles hebben we met inwoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke organisaties ons ingezet voor de samenleving. Samen maken we Noordwijk.
Meer informatie: noordwijk.nl/jaarrekening

Inkomsten

Inkomsten Rijk — 58,4 mln

Algemene uitkering	€ 58.402.000

Lokale heffingen/belastingen — 36,3 mln

Inkomsten vanuit lokale heffingen en belastingen	€ 36.328.000

Overige inkomsten — 55,5 mln

Huren onroerende goederen	€ 3.624.000
Doeluitkeringen	€ 18.655.000
Beschikking over reserves	€ 18.821.000
Overige	€ 14.362.000

Totale inkomsten € 150.192.000

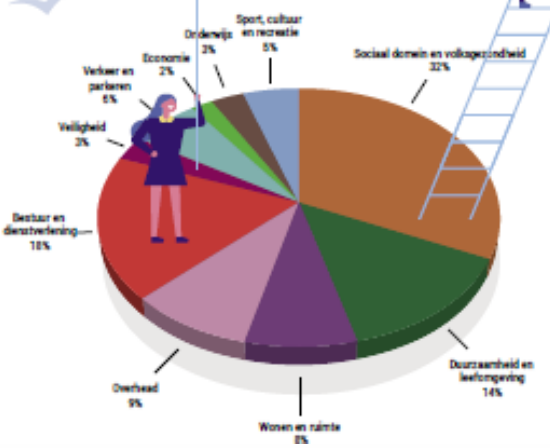
Verloop eigen vermogen

Eigen vermogen 1-1-2020 € 136.383.000

Dekking investeringen	€ -2.210.000
Overige onttrekkingen	€ -16.613.000
Toevoegingen overige reserves	€ 22.045.000
Resultaat 2020	€ 1.533.000

Eigen vermogen 31-12-2020 € 141.138.000

Verdeling uitgaven in %

Uitgaven

Bestuur en dienstverlening — 26,1 mln

Bestuur	€ 2.697.000
Gemeentelijke organisatie	€ 20.010.000
Gemeentelijke gebouwen	€ 3.437.000

Veiligheid — 4,6 mln

Openbare orde en veiligheid	€ 1.694.000
Veiligheid Regio (VRHM)	€ 2.903.000

Verkeer en parkeren — 8,7 mln

Parkeren	€ 941.000
Verkeer en bereikbaarheid	€ 657.000
Verhardingen	€ 3.437.000
Overige	€ 3.641.000

Economie — 3,7 mln

Economische zaken	€ 1.417.000
Overige	€ 2.267.000

Onderwijs — 4,9 mln

Onderwijsbeleid	€ 2.579.000
Onderwijshuisvesting	€ 2.349.000

Sport, cultuur en recreatie — 7,3 mln

Sport	€ 4.657.000
Kunst en cultuur	€ 2.012.000
Overige	€ 603.000

Sociaal domein en volksgezondheid — 47,1 mln

Jeugd	€ 9.608.000
Wmo	€ 12.001.000
Bijstand	€ 9.615.000
Ondersteuning ondernemers i.v.m. corona	€ 8.642.000
Werkvoorziening en re-integratie	€ 3.408.000
Volksgezondheid	€ 2.626.000
Overige	€ 1.213.000

Duurzaamheid en leefomgeving — 20,4 mln

Milieu	€ 5.775.000
Afval en riolering	€ 9.880.000
Groenvoorzieningen	€ 3.656.000
Overige	€ 1.100.000

Wonen en ruimte — 11,6 mln

Grondbedrijf	€ 8.880.000
Overige	€ 2.741.000

Overhead — 14,2 mln

Niet aan producten toegerekende kosten (o.a. ondersteunend personeel, huisvesting, ICT)	€ 14.213.000

Totale uitgaven € 148.659.000

Positief resultaat € 1.533.000

De gemeenteraad behandelt de jaarrekening op 13 juli 2021.
De bedragen zijn voor dit overzicht op duizenden afgerond.

Bijlage C: Floreren in Noordwijk

De communicatie voor het maatschappelijk programma 2022-2025

Het nieuwe maatschappelijk programma luidt een concrete verandering van doen en werken in voor alle partijen die betrokken zijn. Buitenshuis zijn dat bewoners, bedrijven en organisaties. Binnenshuis de medewerkers op het gemeentehuis en hun netwerken van maatschappelijke partners. Het programma is er voor iedere Noordwijker. Wie het nodig heeft kan gebruik maken van een voorziening. Die eenvoudig bereikbaar is. De hulp wordt geboden in begrijpelijke taal en op een aansprekende manier. Waarbij gezamenlijk de beste oplossing wordt bedacht.

Noordwijkers laten floreren. Om deze belofte waar te kunnen maken legt communicatie het accent op de volgende 4 speerpunten.

Speerpunten van communicatie

1. Stakeholder. Onze bondgenoten, de partners uit het maatschappelijk veld, zijn prominente stakeholder. Door deze groep goed mee te nemen en in hun rol van enthousiaste ambassadeur te zetten, zijn zij van grote meerwaarde voor de uitvoering en het succes. Daarnaast kunnen zij hun ervaringen teruggeven aan de gemeente.
2. Propositie. De hoofdboodschap moet inspireren en blijven hangen bij de mensen. De toon luchtig en uitnodigend en ontdaan van jargon. Het bedenken van een pakkend verhaal/pay-off is een creatief proces waarvoor tijd en ruimte nodig is. Voor de pilotprojecten willen we onderzoeken of de methode van storytelling kan worden ingezet.
3. Commitment. Nodig van alle partijen maar in het bijzonder van de ambtelijke organisatie. Het maatschappelijk programma is breed. De opzet en uitvoering pakken we integraal op. Dat betekent soms kruisbestuiving met andere vakgebieden. Daar kunnen we ons voordeel mee doen.
4. De bestuurder. Hiermee lopen we op de zaak vooruit, want er treedt straks een nieuw college aan. Toch willen we dit hier genoemd zien. De rol van wethouder kan van grote waarde zijn als verbinder van de partijen die zich inzetten voor de gezondheid en geluk van de inwoners. Hij kan het gezicht zijn van het beleid.

Met deze keuzes als rode draad in de aanpak maken we het mogelijk om kennis en ervaring te delen, communicatieboodschappen en middelen te faciliteren en een communicatiekalender aan de programmakalender te hangen.

Positie van communicatie

Communicatie is optimaal verweven met het maatschappelijk programma. De adviseur draait mee op een strategische plek, namelijk waar de programmaleider aan het stuur zit. Intern betrokkenen doen een effectief beroep op communicatie als een product nodig is. De communicatieadviseur Sociaal Domein en het vakteam communicatie kan binnen vooraf vastgestelde uren meedenken over de aanpak en middelen leveren.

Inwoner staat altijd centraal

De organisatie van de communicatie richten we met elkaar zo in dat we de meeste kans op succes hebben. Dat betekent dat we de communicatiedoelen smart formuleren en de resultaten monitoren en evalueren. We mogen immers leren van de weg die we nu inslaan en van de hobbels die we tegenkomen. Communicatie is van iedereen en iedereen communiceert. De visie van het vakteam is om ervoor te zorgen dat iedere betrokkene kan communiceren. In de lijn die wij uitzetten.

In elke communicatie-uiting of product staat de inwoner altijd centraal. Want daar begint het en eindigt het.

Adviesraad Sociaal Domein Noordwijk

Noordwijk, 7 februari 2022

Aan het college van B&W van Noordwijk,
Aan de gemeenteraad van Noordwijk,

Geacht college, geachte gemeenteraad,

Op 25 januari 2022 heeft de Adviesraad Sociaal Domein Noordwijk het Maatschappelijk Programma 2022-2025, Floreren in Noordwijk, besproken.

In een eerdere vergadering hebben wij al een conceptprogramma besproken. Wij stellen vast dat naar onze eerdere reactie goed geluisterd is. Op de punten die wij onduidelijk of onvoldoende uitgewerkt vonden, is een duidelijke verbeterslag gemaakt.
Tegelijkertijd stellen wij vast dat het document goed leesbaar is geworden. De monitor van het Maatschappelijk Programma was voor verschillende leden van de Adviesraad een eyeopener. Waardering is er voor de aandacht voor de jeugdproblematiek.

Er is uitleg gegeven over hoe de ambtelijke staf de uitvoering denkt aan te vliegen. In reactie daarop vindt de Adviesraad dat te gemakkelijk wordt gekozen voor pilots binnen de context van het Sociaal Domein. De intentie van het Maatschappelijk Programma is om integraal te kijken. En dan is het een gemiste kans om bij de eerste pilots alleen binnen de kaders van het Sociaal Domein te blijven. Het zou, naar de mening van de Adviesraad, van durf getuigen om juist bij die eerste pilots te kiezen voor pilots die over de grenzen van het Sociaal Domein heen gaan. De Adviesraad suggereert eens te kijken naar wat ongebruikelijke clusters zoals (1) mensen met een beperking in combinatie met het verkeersbeleid en (2) vrijwilligers en mantelzorgers in combinatie met het bevorderen van werk. Het gaat er immers om, om zodanige pilots te kiezen dat de inwoners van Noordwijk merken dat het nieuwe Maatschappelijk Programma er voor hen is. En de aan ons voorgestelde voorkeuren van de ambtelijke staf gaan meer in de richting van contacten tussen de gemeente en Noordwijkse organisaties, iets waar de inwoners alleen indirect iets van merken.

In het algemeen vindt de Adviesraad dat het een goed idee is om meteen te beginnen met het uitvoeren van het Maatschappelijk Programma. Dat heeft onze voorkeur boven eerst nog een verdere beleidsmatige uitwerking van dat Programma. Je kunt beleidsmatig alles mooi beschreven hebben; de echte praktijk blijkt altijd weerbarstiger en zal nopen tot bijstellingen, die je beleidsmatig niet kunt voorzien.
Wel is het raadzaam om met de pilots klein te beginnen. Alles overhoop halen werkt vertragend. Daarbij komt dat een nieuw college de verantwoordelijkheid zal dragen voor de uitvoering. En dan komt het goed uit als snel de eerste resultaten behaald kunnen worden.

Ik spreek de hoop uit dat ons advies u zal ondersteunen bij uw besluitvorming.

Met vriendelijke groet,

H van Dongen
(P.J.W.J. van Dongen, voorzitter Adviesraad Sociaal Domein Noordwijk)

Raadsvoorstel

Talentprogramma Noordwijk

Aan	: de gemeenteraad
Van	: College van B&W
Datum	: 22 december 2021
Portefeuillehouder:	: Burgemeester
Programma	: Bestuur en dienstverlening
Zaaknummer	:

Voorgesteld besluit

I) Een bedrag ad. € 1.000.000 ,- beschikbaar te stellen voor de pilot “Talenprogramma Noordwijk” (€ 500.000,- in 2022, € 500.000,- in 2023) en dit te dekken uit de algemene reserve

Kern van het voorstel

Het talentprogramma is een pilot van twee jaar. (Jonge) talenten, die recent een hbo- of een wo-opleiding succesvol hebben afgerond, komen in dienst van de gemeente Noordwijk. Zij krijgen een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd, met uitzicht op een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd, in een reguliere vaste functie. De inzet van deze (jonge) talenten is bij aanvang bovenop de reguliere formatie. Zij worden ingezet op opdrachten, projecten, programma's, opgaven door de hele organisatie heen. Dit past bij hun opleiding, interesses, competenties en vaardigheden.

Naast vakinhoudelijke begeleiding ontvangen zij een vorm van begeleiding bij de ontwikkeling van samenwerkingsvaardigheden en hoe de gemeente werkt.

Het is de bedoeling dat zij vanuit dit talentprogramma doorstromen naar een reguliere functie binnen gemeente Noordwijk. Op deze wijze willen we jonge medewerkers binden aan onze organisatie, goed kunnen inspelen op alle werkzaamheden die opgepakt moeten worden en de inhuur verminderen omdat we beschikken over medewerkers die hiervoor ingezet kunnen worden.

Aanleiding

De hoeveelheid werk en daarmee de beleefde werkdruk is in de ambtelijke organisatie groot. Het significante aantal vacatures versterkt deze situatie. Daardoor is het soms niet mogelijk goed, of om op tijd resultaten te behalen. Daarmee is de werkvoorraad een reële bedreiging voor de kwaliteit van de dienstverlening. Vanwege het grote verloop op dit moment, wat ook een landelijke trend is, is het moeilijk om goed personeel aan te nemen. Door de inzet van jong talent op reguliere opdrachten, kan de werkdruk verminderd worden, hetzij door ureninzet, hetzij door inhoudelijk vernieuwende ideeën die leiden tot verbeterde processen. Ook leidt dit tot een vermindering van de ingehuurde expertise. In plaats van te investeren in dure expertise, die na beëindiging van opdracht onze organisatie weer verlaat, zorgen we met het talentprogramma er voor dat de inhuurkosten lager worden en de kennis behouden blijft voor de organisatie. Dit behoud van kennis maakt de organisatie ook minder kwetsbaar. Door het aannemen van jonge medewerkers bovenop de reguliere formatie kunnen we ook al inspelen op toekomstige openstaande vacatures.

Tevens is de ambtelijke organisatie aan het vergrijzen. De gemiddelde leeftijd is boven de 51 jaar. Er werken ongeveer 60 mensen jonger dan 35, en ongeveer 45 jonger dan 30 jaar. Deze leeftijdsopbouw betekent een grote uitstroom vanwege pensioen op middellange termijn. Daarnaast hebben we nu al een bovenmatige uitstroom van jonge medewerkers, omdat zij zich niet voldoende herkennen in de organisatie, en de betrokkenheid bij de organisatie daardoor niet stevig genoeg is om ze voor langere tijd te binden. Het gericht werven en aandacht besteden aan meer jonge medewerkers en hen ruimte geven om te groeien en te ontwikkelen, zorgt er voor dat we ze langer behouden.

Wat willen we bereiken? (Beoogd effect)

Jonge medewerkers werven en binden aan onze organisatie, zo goed kunnen inspelen op alle werkzaamheden, opgaven, projecten die opgepakt moeten worden, hierdoor inhuur verminderen en hiermee kennis borgen in de organisatie.

De ambtelijke organisatie wil opgavegericht werken. De inzet van jong talent betekent dat we nieuwe medewerkers in de organisatie hebben, die open minded in staat zijn te denken en werken vanuit opgaven en organisatiebrede programma's. Zo vormt het talentprogramma een stimulans voor opgavegericht werken.

De instroom van jonge collega's middels het talentprogramma kan de organisatie versterken: instroom van jonge mensen als antwoord op uitstroom door vergrijzing en de op dit moment krappe arbeidsmarkt en het (ook landelijk) gote verloop binnen de overheid; betere binding van jonge medewerkers door de instroom van leeftijdgenoten (peers) en daardoor meer herkenbaarheid en betrokkenheid bij de organisatie.

Met de inzet van het talentprogramma dalen de kosten van de inhuur. In de organisatie komen medewerkers die ingezet kunnen worden op projecten, opgaves ed. Ze kennen de organisatie en zijn daardoor snel inzetbaar. Hiermee houden en borgen we de kennis.

Noordwijk ligt centraal tussen Amsterdam, Leiden, Haarlem en Den Haag. Hierdoor bereiken we een mooi potentieel aan jonge mensen van diverse hoge scholen en universiteiten.

Het talentprogramma is een krachtige impuls voor het realiseren van de organisatiedoelstellingen 'robuuste organisatie', 'effectieve en efficiënte organisatie', 'goede dienstverlening', 'sterke partner in de regio' en 'goed werkgeverschap'.

Wat gaan we daarvoor doen?

We gaan 10 jonge talenten bovenop de reguliere formatie aantrekken die opgavegericht gaan werken. Doel is ook dat deze medewerkers instromen in reguliere functies.

Wat zijn de risico's en kanttekeningen

- Begeleiding talenten vergt ook ambtelijke inzet
- Afhaken talenten omdat ze toch naar een andere organisatie gaan voor een vaste functie.

Wat mag het kosten? (Financiële paragraaf)

De kosten van de (jonge) talenten bedragen € 500.000,- op jaarbasis. Op dit moment wordt een pilot voorgesteld van twee jaar. Het betreft hierbij incidentele kosten, welke gedekt kunnen worden uit de reserve. De raad wordt gevraagd om in totaal € 1.000.000,- beschikbaar te stellen (€ 500.000,- voor 2022 en € 500.000,- voor 2023) en dit te dekken uit de algemene reserve.

Ten tijde van de Perspectiefnota kan vervolgens worden gekeken of deze pilot succesvol verloopt en of er structurele dekking kan worden gezocht voor de toekomstig te maken kosten.

Betrokken partijen/participatie
Het bureau OnBoard zal de talenten voor ons werven. De kosten die dit met zich meebrengt kunnen binnen de huidige begroting van de gemeente Noordwijk (budget Werving en Selectie en Organisatieontwikkeling) worden gedekt.
OnBoard verzorgt dit soort wervingstrajecten met veel succes voor bedrijven en overheden.

Communicatie
Binnen de organisatie wordt hierover gecommuniceerd. Het bureau OnBoard zal diverse wervingskanalen inzetten, hierbij maken ze vooral gebruik van kanalen waar ze jongeren bereiken.

Verdere procedure en planning
Vanaf maart 2022 kan dit traject worden opgestart en de verwachting is dat eind van het tweede kwartaal de werving afgerond is.

Bestuurlijk kader
n.v.t.

Bijlage(n)
- Raadsbesluit

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Noordwijk

F.G. Mencke	Mw. W.J.A. Verkleij
secretaris	burgemeester

Raadsbesluit

Talentprogramma Noordwijk

Datum raadsvergadering : 22 februari 2022
Zaaknummer : 181503
Griffienummer : 22.005

De raad van de gemeente Noordwijk,

gelezen het voorstel van het college van 21 december 2021,

BESLUIT:

I. Een bedrag ad. € 1.000.000 ,- beschikbaar te stellen voor de pilot “Talentprogramma Noordwijk” (€ 500.000,- in 2022, € 500.000,- in 2023) en dit te dekken uit de algemene reserve.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering.

W.J.A. Verkleij ,voorzitter

A.J. Jaspers ,griffier

Aan de leden van de gemeenteraad

Noordwijk, 17 januari 2022

Voorstraat 42
2201 HW Noordwijk

Postbus 298
2200 AG Noordwijk

T +31 (0)71 36 60 000

gemeente@noordwijk.nl
www.noordwijk.nl

KvK nummer 73538469
BTW NL8257.92.150.B01
IBAN NL34BNGH0285044621
BIC BNGHNL2G

Uw kenmerk	:
Uw brief van	:
Zaaknummer	:
Behandeld door	:
Verzenddatum	: 21 december 2021
Onderwerp	: Versnellingsverzoek raadsvoorstel pilot talentprogramma
Bijlage(n)	: Raadsvoorstel en bijbehorende stukken

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hierbij vragen wij u een versnellingsverzoek te honoreren voor de behandeling van het raadsvoorstel inzake het talentprogramma binnen de gemeente Noordwijk.

Het talentprogramma is een pilot van twee jaar. (Jonge) talenten, die recent een hbo- of een woopleiding succesvol hebben afgerond komen in dienst van de gemeente Noordwijk. Zij krijgen een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd, met uitzicht op een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd, in een reguliere vaste functie. De inzet van deze (jonge) talenten is bij aanvang bovenop de reguliere formatie. Zij worden ingezet op opdrachten, projecten, programma's, opgaven door de hele organisatie heen. Dit past bij hun opleiding, interesses, competenties en vaardigheden.
Naast vakinhoudelijke begeleiding ontvangen zij een vorm van begeleiding bij de ontwikkeling van samenwerkingsvaardigheden en hoe werkt de gemeente.
Het is de bedoeling dat zij vanuit dit talenprogramma doorstromen naar een reguliere functie binnen gemeente Noordwijk.

Om in 2022 zo snel mogelijk uitvoering te kunnen geven aan het talentenprogramma stellen wij voor het voorstel inzake het talentprogramma in de raad van 22 februari 2022 te behandelen.
U ontvangt het raadsvoorstel en de bijbehorende stukken zo spoedig mogelijk na uw akkoord.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Noordwijk

F.G. Mencke
secretaris

Mw. W.J.A. Verkleij
burgemeester

INDIENING RONDVRAAG

Het commissielid J. de Moor dient de volgende rondvraag in voor de behandeling in de commissie BME van dinsdag 5 april 2022

Toelichting

Op maandagmorgen 4 april was sprake van verhoogde politie-inzet bij de Prinsenhofschool te Noordwijkerhout.
Inmiddels heeft de politie laten weten, dat alles op een misverstand berust.

Vragen

1. Is inmiddels bekend op grond van welk misverstand de inzet werd overwogen?
2. Zo ja, is er sprake van opzet of schuld bij de melding en wordt kostenverhaal overwogen voor immateriële en materiële kosten?

Namens de fractie Bruisend Noordwijk,

Jaap de Moor, raadslid